

Dilâ Sanki Kiyâh idim şenin-i gamed bittim ben
Be hâzır ömrü nûs geti, hâzâna sindi yettim ben
Ve gûlüm gûl gibi ne ömrüm hâzârem ettim ben
Neyse geldim âlene nextedim bilmen ne ettim ben

Hemâm ağlaya geldim âlene, ağlaya gittim ben

San ol nilüferim kim ~~sâlik~~^x Suda bittim Suda yittim ben

Eğerçi ağlamak gûlmek ~~x~~^x olur elbet her âlende,
Ben ağladım yüzdüm, gûlmedim hergiz bu âlende,
Nîce ağlade isen ben anadın doğduğuñ dende,
Rehâyî gîyeðes kurkulman âhîz yine ölen ola,

Hemâm ağlaya geldim âlene ağlaya gittim ben

San ol nilüferim kim Suda bittim Suda yittim ben

- a) Bu parça kimindir? (5) Bu parçalar bu sırin hangi parçaları olduğunu kestire bilmişiniz, neye göre? (10) Bu iki parçanın nazım şekli nedir? Bu ad altında bilinen masnunelerin tarihi hep aynındır? Baka tarihpde okubilmið olabilirsiniz (10) f) Birinci parçayı açıklayınız (10) d) Vegosini bulsunuz ve taktic ediniz (10)
 e) ikinci parçayı mesne ferininiz (10) f) Bu parçalar divanın hangi bölümündedir? (5) g) Herhangi bir divan gördüğünüz mü? Haçlı Sarıñ? Bilgi veriniz (10) h) Kaside hakkında bilgi veriniz (5)
 i) Güzeller divanın hangi bölümündedir? Nasıl ^{Siraya} sıraya konar? (10) l) Sarızını, nazım şeklinde bildiğiniz ve leirka çektisi esberisiigde olan bir şiir söyleyiniz (5)

yekün: 100

Başarı dileklerimle

O. Tamam - M. H. Y.

Tarih: 16 Kasım 1990. Uzanan Gazi Avidesindeki ve Padişah İmzasının
nedeniyle 16 Kasım 1990 tarihinde ve 16 saatlik bir süre içinde
bu cümleyi bantla sonra gelen cümlede [1] farklılıklar
istediğimiz farklılıklar nelerdir?

Toplamda 3 adet cümlede farklılıklar bulunmaktadır. [2] 1. Cümlesi
[3] 2. Cümlesi ve [4] 3. Cümlesi. [5] 1. Cümlesi
[6] 2. Cümlesi ve [7] 3. Cümlesi. [8] 1. Cümlesi
[9] 2. Cümlesi ve [10] 3. Cümlesi. [11] 1. Cümlesi
[12] 2. Cümlesi ve [13] 3. Cümlesi. [14] 1. Cümlesi
[15] 2. Cümlesi ve [16] 3. Cümlesi.

a) Aşağıda, numaralandırılmış olan on cümlede, numara sıralarına
göre, yeri harfleriniyle yazınız. b) Bu on cümledeki her hattın
olarak dikkate alıp ona göre yazı işaretlerini koymusuz. c) Özel adları büyük harflerle yazınız. d) Bu cümleleri açık-
layınız. e) Başka bir tarih 9 Kasım 1990 tarihinde verilmiş
ve intihâs gününe karolar, elinize bulunmas sözlüklerde bu-
karak netinde geçen bilmediğiniz kelimelerin karşılıklarını
bulmanız istenmiştir. Aradığınız ve bulduğunuz karşılıklar
birbirinden fazla ise ve tütsüklerde anlamları dolayısıyla
size teneffüde düşürenler olmursa, açıklanalarınızda size
uygun görünüşleri yerlerine koymusuz.

Cevaplarınızın değeri, numaralandırılmış her cümle için bir
nottur. Üç yanlış için bir not kırılacaktır.

Başarı dileklerinde ..

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi
No DSG-232/2

O, M. Kaya

Niğde Sırası Üniversitesi, Fen-Edebiyat Bölümü, I. Vize, 22. XI. 1991

I. a) Divan Edebiyatını nisin bun ad verilmiştir? [10] b) Hesabıyla bir eserin Divanını gördünüğünü? [5] gördiyseniz kimin? [5] Bu divan hakkında her hangi bir bilgi edindiniz mi? [5] hangi yoldan? [5]

II. كلام آنچه رعنی پست نکرده. غبیه هندانکی نه. بحث
۱) باشد خجه تهاذی صادقید. دین با فرم ده بینه ناوله مردانکی نه. بحث
۲) رعنای لئایله تائیت شتاوی تیلارن یاد اولانی خیه سر خرمانانکی نه. بحث
۳) حقوق عشرتھ هوساییه نی کو دم و هدیه زل اینه سین عاشق نالانی که بحث
آخره دصل معرف نه. بحث اینه گلو راتش صحابانکی نه. بحث
از محل ایله غبیه هندان ایله یاد استخیه حیا بعد داشت نکی نه. بحث
من هار دل سوبه نه نزله نفدو ایل ذم قتلور حمال دینه نه. بحث

4) Bu gazeli yeri harflesimle ^{Yazınız} [15] B) legin ↪
ni bulunuz ve bir besti takti ediniz [10] Gazelde iki bestte
"gazee, gecmekledir, bu cılıçın adının gettiği bestlerde, bu
cılıçının adı ne kullanıldır göstermektedir? [10] Gazelin
Söyleyeceklerini var mı [10] Birinci besti açıkla-
dılı hakkında söyleyeceklerini var mı [10] Birinci besti açıkla-
dılı faydalıdan başka biras sayilesinde hatırnezde
yazınız [10] Fazıl'dan farklı biras sayilesinde hatırnezde
olun bestleri veya magameler var mı? varsa lütfen
nagı'n sekli, regni ve hangi kufiyeob olduğunu söyleye-
bilir misiniz? [5] 1, 2 ve 3. Bestleri açıklatınız [10]
Sözüklerinizi kullanma bilinsiniz

Beşinci dileklerimle

R. C. autor: *ahmet kaya*

TDV İSAM
Kütüphane Arşivi
No 08g-232 /3

جمله دیو-لر کاشن چین ایله مزین بترینیند . رودخانه قیر I.
مغ-ری را تو آ مادر سنتله سم خالق ایله انشا او نشند . سر معاون
خر خنده علم شریفی و جانب از بعده سنه اولان سم خنده هی اغ در
شمعان و تندیل و آرام بینه مظہر سخن اند لار نزدیه شمع
حافه کرد بخوران دگر ناگون گلادیه انار ساکمال بر قبر سر یقد .

- a) Bu parça kimin eserindendir? [5] b) Versiyi anlatmaktadır.
d.2? [5] c) parçayı yesi harflerle yazınız [10] Metni
Arapea ve fazla kelime tercih yerine, türkeolesini koya-
rak, kendi dilinigle yazınız [20]

جاذز در جهان نوز دهن تو - مه نزله
اورست جهان عالم خواستید راهه ایدی

خواستید با قمه خواست دل خواه
خواست خواه خواه دل سلطا خواه

- a) Bu iki baytı yesi harflerle yazınız [5] l) vegnini
bulunuz [5] c) Bu iki bayt kimdir? [5] f) ayoi manz-
meden midir, değil midir? Nitin, aşıklarınız [10] Sanızı ve
konusu? [5]

III. Bir nazımlı sekli olaraik Divan hakkında bildik-
lerinizi yazınız [10]

- IV. a) Halk Sanrılarından birinin adını ve hatırınıza olan
bir şiirinden bir parça yazınız (5) h) şiirin nazım
sekli nedir? (5) vegnini söyleyiniz ve kafife semasi
gösteriniz [15]

- V. Divan Sanrılarından birinin adını söyleyiniz, ege-
rinizden olan bir baytını yazınız (5) Beyti aşıklar-
ınız (5) ve vegnini bulup taklit ediniz (5)

yekün: 100

Bazari dileklerimle

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-232/4

O, ✓ *Murat M. M. M.*

III. Büyünteme imtihaası Büyünteme

I.

رَنَانْ عَذَّارِيْ كَيْسَى لَكَنْدِيْ يَا نَارِيْ فَشَتْ لَبْ
شُورَلْ مَحَلَّيْ كَهْ زَجَّيْ دَوْشَوْبَرْ كَلَاهِيْدْ

- a) Bu beyt kimin hangi siirinden olur? (10) b) Bu beyzî yeri harflerininle yazınız (10) Bu beytte geçen kelimelerin teker teker aallamlarını söyleyiniz (10)
- c) Beyzî açıklayınız (20)

II.

mersiye ve ağzı hakkında bilgi veriniz ve bunların hangi nedenle rekitteriyle yazıldığını - tanıklar vererek - söyleyiniz (20)

Dil içe gitti kesilmeg belâ-yı arkınadan nasihat etledüğünde bütün metâmet olur

- a) Bu beyzî nesne çevirerek açıklayınız (10)
- c) Suara Tegkireleri hakkında hifzihenlerini yazınız (10)

IV. Dilâ Sanâci kiyah idim, zemini gamba hittin ben Baharı Ömrümün geçti, hagana simdi yettim ben ne gülüm gülgidi hiz olsun, ne Ömrüm huzurum neye geldim âlene neyledim bitmem, ne oltım ettim ben Heman ağlaya geldim âlene, ağlaya gittim ben San ol vilâfizim kim Suda hittim, sunda yittim ben

- a) Bu parça kimindir? (5) b) Nâzım Dakti ne dir? (5)
- c) Regnini bulusluğunuz (5) d) Keseli seстиgınız (5)
- Ez digeyi taktic ediniz (5)

Bağrı dileklerimle

?
Damatayi Künye

Mimar Sinan, Fen-Edebiyat - I. Vüze - IV - 22 Kasım 1991

a. - Piri Reis'in kitabına Baskıyesinde, elinde foto kopyası bulunan birinci sayfayı yeni harflerle yazmış [15] Bu ilk sayfada geçen kelimelelerden Onuncusuna sekeren Türkçe karşılıklarını yazmış [15] Bu sayfajın Onuncu kelimesini Türkçe bir cümlede kullanmış [15]

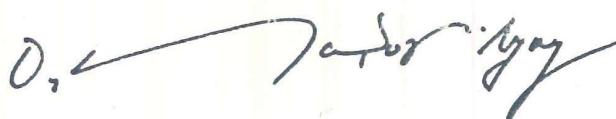
- (1) اولى نسخه ه بخطیه زا و بخوار آنچه ترددن آ غذاییه ایم نزدیک
فدرندون میدن ناله مرغاده صیدم ملک پولسون آه دینهان ایلسونه هزار
سبکلرین ساتم ایم دیب چو زیدن آ فندسون رامانه دکندن اش زاند که صدار 1.
آ شه خیه بیری خلتهه در کله لار دس اولون درون نانه مشت تمار تار 2.
کل هر شغله بدلده فردند زنولاغن زرس بی تیاهه دل چیزه انتشار 3.
د. بالکی نیه عالی چشم که فنان کلکن رعده سخنیه درشت صدار
ا درد بدده سنت اولاز باگه هنفه کله نایی آئیه یعنی بازی زانزار
؛ حفت آه دنادزی ایمه م لایه
ا صاحب دادی جدشه کننده بع حفتین

a parçasının nazım rekkili hakkında bilgi vermiş [10] Bu parça kimindir? [8] Parçayı yeni harflerle yazmış [10] işaretli beytin ve nazımı söyleyip ve taktik edmiş [15] 1, 2, 3 numaralı beytleri açıklaymış [20]

Sözlüklerini kullanma lefiizsiniz!

Başarı dileklerimle

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 08g-232/6

D. Tamer Yagci

I. ~~مکالمہ~~ شعری رومہ مقدم دکتر نے ساندھ اور ان شعراءں راجح ایڈیشن مسلم ہے۔ فی الحقیقتہ اشعاری متن دفاعہ نظری محکم و مرصین، غریب اس تذکرہ و تصنیفی لفظ دیکھتے دھھوار دھنعتاہ در

- a) Bu satırları yeri harfleriniyle yazınız (10) b) Bu parça kimin haiği eserinden alınmıştır? (10) c) Kimden söylenmektedir? (5) parçayı, arkadaşas ayrılmadan kendi dilinizle yazınız (10)

II

عشق بِ جو هر بَالْدَ - عرض صحن . عشق راحت جاند، صحن صحن ... عشق بِ مرغ دَلَتْ ملاست عشق ادْمَاط بال ادلَدَ . عشق بِ دُلْتَنَه ادبار دُنْيَا اوْحَا انبال ادلَدَ .
bu satırları yeri harfleriniyle (a) yazınız (10). b) Bu satırlar kimin hangi eserinden alınmıştır? (10) Bu ders yılı içinde tanımlığınız eserlerden bu eseri ayıran özellikler nelerdir? Yukarıdaki satırlara dayanarak ve tanıklar püskürenek bunları belirtiniz (15)

- III. a) Leħċetü'l-Hakayik kimin eseridir? (5) L'Eseri okunmadan ve okunduktan sonra, onun koosu ve muhtevâsi hakkında neler söyleyeceksiniz? (10)
e) İlikad-i bâtil: Sîrpeş-e-i fitir — İnsan, ahlaki bozulmuş vahsi — iade-i âfiyet: Bu ola tabibin kabahatî se? Bu eserden alınan bu üç atıklärın anlaşılan nükteyi ve kimse ne zap atıldığıni açıklayınız (30)

Bu atıklärlerinle

G. C. Mutasip fitkuy

Mimar Sinan Üniversitesi - Fen-Edebiyat Bölümü
Vize intiharı - 21 Mart - 1990 - Sınıf - III

A.- Yine Zevrakar derunun kılıç karsa düştü
Dayanırmazlığına şahit bu reh-i sentara düştü
اوزمانله بزم جانده بولو شد لری طاله عام
بزه حمه محبت رلیاره باهه دوشدی
کسی نیز سرده دستی که آیا غنی تو لوت غنده
دسته تالقه هسته غم در لطف باهه دشندی
این یشو ب پلاهه بیلک پیلیه ندی صحبت کل
بیه نزیت تحمل دل بیقراره دشندی
مه برج عا-ضنه لعنه ادلدی خاله مائل
پیکندی خالمند به بیه ستاره دشندی
سوز و لعب اد چشم آهد دیگر ذوق و صفا یا حم
بود کله نیکه چم بع یوم انتظاره اردندی
روه مولده بیه غالب به صفت و نامه میان
یعنی تراک نام دشنه سیمی افتابه دشندی

- I. a) Bu parçanın ilk beytini eski, ondan sonrakileri yeri harflerinizle yazınız (15) b) neyi söyleyiniz (5) c) bu parçada dikkatlinizi çeken bir beyt var mı? hangisi? Niçin? (10)
4) Son iki beyti açıklayınız (10) Bu parçada geçen her kelimeyi sefiniz; bunların hangi dillerde olduğuunu söyleyiniz; birebir olarak varsa parçaya göre hangisini seçeceksiniz? Niçin? (10)

II.- ارباب حقيقة طریقت عمر اصحاب قیمت غدر
نیست جایی دل شوریده نیست جایی دل شوریده محبت غدر

- a) Bu parçayı yeri harflerinizle yazınız (10) ^B Bu parçanın nazım şeklini söyleyiniz? Neden o anladığınızı ve bu nazım şeklinin özelliklerini anladığınız (10) Parçayı açıklayınız (10) Divan şîrlarından birinden egzaminde olan iki beyt yazınız (5) ^D Bu beytleri açıklayınız (5) ^E Bu ders senesi içinde sınıfta okunan parçalardan sordikleriniz varsa niçin sordığınız, bogen nedenleriniz varsa neden bogen nedenlerini hiss etmeden açıklayınız (10)

Notekunu: 100

Bazari dileklerimle

Güneş andartısayı

Mimar Sinan Üniversitesi - Fen ve Edebiyat Fakültesi Sonuç II

Vize imtihani Sonuçları

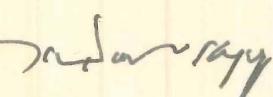
- A.- Leħċetü'l-Hakayik kimin eseridir? [5] Öğelliği nedir? [5]
Eseri okunmadan ve okunduktan sonra adınدا ne anla bilace-
ğını yazınız! [10]. 20
- B.- a) İtikad-, b) hâbil - c) Siapenke-i fikir d) insas, ahlaki
hazulnur vahsi [5] e) ütű (geveze lugatine nüzacaat)
d) pire, sakac e) Tenāsuh, Hindularcası itikadının insaolar
baide'l-nev̄t hayvan olurmaz; ligde bil'l-akis. f) Seħet-
Siegħ - Ötekinin kalaħati [B hōlünündekie hawni sonurus de-
ğeri "5" dir.

C.. رعايا نقرائي اهواي بياسنوه - (1) والحاصل شيمكمي حالده ..
رعايا نقرائي اولان ظلم و تقدى بر تارىخده و بر قائمده و بر پادشه
ملحنته او لماتدر (2) بى سنه ذره قدر بى خرده ظلم او لجه روز جفاذه
ملوكه ن سؤال او لغور ، و ملادون سؤال او لغاز (3) خادمه سپارش
رعائى عذر رب الماء مينه جواب او لغاز (4) بوديم دم غلام رضايج
خوليدير ، ا عتار بيعرويلزسه اونا درن صورده (5)

yukarıdaki parçayı yeri harflerin nigle yazınız. Sonra hunkar
Öğrencilerinizin anlayacağı bir dille açıklayınız [10] Bu parçada
yazarın kendisine ait olmayan söyler varsa hunkarın altını si-
ziniz [5] Birinci Cümledeki kelime彼此 ayı ayı ə) Sözlük anlamlar-
ası yazınız. parçanın konusuna göre, bu kelimeleere həzkaan-
lam verilebilirimi? Söylediniz! Bu anlamlar nəlendiz? [5]

Soruların not değerleri söylediz: 2. Soru: [5] - 3. Soru: [5] -
3. Soru: [5] - 4. Soru: [10] - 5. Soru: 5.

Başarı dileklerimle

Oc

- I. Divan Edebiyatında Nazım Şekilleri size neleri hatırlatıyor?
Bunlardan üç tanesinin adını yazınız ve bir tanesi hakkında bilgi veriniz. (15)
- II. Edebiyat terimi olarak Mîsrâî anlatınız. Bu terim hakkında hangi kitaplardan bilgi alabilirsiniz? Adlarını yazınız. (15)
- III. 'Nazım' ve 'Şiir' kelimeleriyle 'nâzîm' ve 'şâir' kelimelerinin aralarında terim olarak ve manâbakımlımdan fark var mıdır? Buna misal verebilirmisiniz? (20)
- IV. Diöan edebiyatındaki şairlerden herhangi birinin 'nazım şekli' hafızanızda kalmış olan şiirlerinden bir misrâ veya beyt varmıdır? Varsa bu misrâ veya beytin içinde bulunduğu nazım şeklini ve şairini yazınız. Bu misrâ veya beyti açıklayınız (15).
- V. Aşağıda, Yahya Kemal Beyatlı'nın Erenköyünde Bahar adlı şiirinden bir parça Arap harfleriyle iki ayrı şekilde yazılmıştır. Bunlardan birinde bir imlâ, birinde bir manâ yanlığı vardır. Bu yanlışları bulunuz ve bunların neden yanlış olduğunu açımlayınız.
- B. Parçaların her ikisini de, yazılışlarına göre yeni harflerle yazınız. Parçanın veznini bulunuz.

Üç bölüm olan bu sorunun a) bölümü 20, b) bölümü 10,
c) bölümü 5 puvan değerindedir.

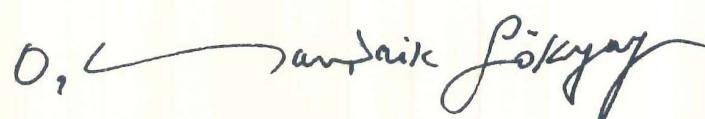
I.

Doğmuştur ifimde tâ derinden
yıldızları mor bir semanın
hazırıyla harab idin اُدَاشْك
hâlâ mütehayyilim سَاحِلْك
gönlündé kalan akışlarından

B.

دوْعَتِيْ اِيجَدْه تادِرِينَه
بِلَدِنْه مَادِيْ بِسَانَه
حَفَلَه خَرْبَه اِيمَادِانَه
حَالَه مَسْجِمَه صَدَانَه
كَه طَهَه تَلَانَه نَسَانَه

Başarı dileklerimle

O, Sandık Fökyaz

Nimaz Sinan Üniversitesi - Fen ve Edebiyat Bölümü
Edebiyat - Sınıf - III. ikinci vize intihare soruları

II. Anatolik. 1989

- a. - Divan nedir? Nasıl düzenlenir?
- b. - Nüretlerin divan ne demekti?
- c. - Görüşüğünüz divanlardan birini adı, söyleyiniz.
- d. - Nerede, ne zaman basılmıştır? Kasideler ve gazeller hangi sayfalarda yer almaktadır?
- e. - Baskıya hazırlayan kimdir? Onun hazırladığı eserler divanlar var mıdır?
- f. - Bu divanda bir önsöz var mıdır? Varsa kaç sayfadır?
Bu önsözde söylemenleri bir saaya kayarak anlatınız.
- g. - Divandaki kasideerin sırasını ve kimler hakkında yazıldığını söyleyiniz. Kafiyelerinin hangi seste oluguunu belirtiniz.
- h. - Herhangi bir antolojiden, başka birka birka Sairlerin üç şagel seçiniz. Bunlardan yalnız bir tanesi matla ve mahlak beyillerini yazınız.
- i. - Seçtiğiniz gazelin霓egosunu yazınız ve kadiye sema sonu yapınız.
- Her sorunun not değeri 10'dur.

Başarı dileklerimle

O. / *Sarıntıoğlu*

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 05g-232/11

Mimar Sinan Üniversitesi - Fen ve Edebiyat Fakültesi

Edebiyat Bölümü Sınavı III - 5. Şubat. 1990

I. Kaside ile Gazel arasındaki farkları - numaralayarak - etsiz birakın dan yazınız [10]

II.-a) Final imtihanında, Necati Beyin gazelinden sorular besti yazınız [5]. b) kafiyesinin hangi harfin sesinde olduğunu, yalnızca bu harfi yazarak gösteriniz [5] c) bu besti takti derece vegin hâlif söyleyiniz [5] d) Bu bestte vegin dolayısıyla imâle ile okunması gereken iki kelime seniz, bunların altını çizerek, vegin hangi parçalarına ait olduğunu söyleyiniz [5] ☺

III. Müasettib Divan ve gaya-i müasettib divan ne demekti?

Bunları etsiz olarak anlatınız [15]

IV. 1989-1990 dördüncü kursından bu yana geçirdiğiniz Edebiyat imtihanlarında sorulardan iki tanesini ve bunları doğru cevaplarini yazınız [15]

V. - ~~seç~~

نولدی بَرْلَدْخَم نولدی بَرْلَدْخَم
درد و خانه دولدی بَرْلَدْخَم
ياندی بَرْلَدْخَم ياندی بَرْلَدْخَم
ياغوده درمان بولدی بَرْلَدْخَم

a) kafiyesinin hangi harflerde olduğunu, lâsa şâ'e bu parçanın kafîye semasiac gösteriniz (5) b) Bu parça hem hece, hem aruz veginise uymaktadır. Aruzla yazılmış olduğunu şâ'e veginî hâlif söyleyiniz (10) c) hece ile yazılmış olduğunu şâ'e veginî ve surâklarını söyleyiniz (10) d) parçayı yeni harflerle yazınız (5) e) Bu soruların cevapları size önceden verilip bir hafta sonra intenseyedi hangi kaynaklardan yararlanacaktır? [10]

yekün: 100

Barışlıklar olıbeyerele

O. Taner Mıyyüp

- I.- Kaside hakkında bilgi veriniz(10)
- II- Kasidelere kaç türlü ad verildiğini, eksiksiz yazınız(10)
- III.- Şairini ve konusunu bildiğiniz bir kaside söyleyiniz ve bu kaside-ye verilen adı yazınız(5)
- IV. Aşağıdaki iki beyt Necatinin bir gazelinoen alınmıştır.

لَهْ هَذِهِ كَلِشَنَهْ نَهْ لَكِ اِيْمَهْ دِيلَر
سَرِدِي بُورِدِيْ تِيمِ دِيلَر فَنِجِيْ يِ سَعِيدِهِ تَهِ دِيلَر
طَشِرِهِ دَنْ مَلَدِيْ جَمِنْ مَكَنَهْ بِيَغَانَهْ دِيلَر
دَوْرِ مَلِ صَبَّتَهْ لَهْ يِ اِيلَمِرِ دِيلَر

a) Bu iki beyti yeni harflerle yazınız(5). b) Kafiyenin hangi seste olduğunu bulup şema ile gösteriniz(5). c) Birinci beyti öğrencilere-nize açıklamış gibi eksiksiz açıklayınız(10). ç) ikinci beytte ge-çen درگل - بیغانه - چمن مکی - طشـهـونـ مـلـدـی sohbeti tamlamalarını ayrı ayrı açıkladıktan sonra, lâleyi bu sohbete neden götürmediklerinin sebebini bulup söyleyiniz. Burada size 'lâle'hakkında bildikleriniz ancak yardımcı olabilir(20).

V.- Ebüssuûd Efendinin gazeli:

Gel ey huceste-hisâl ü melek-cemâlim gel
Dükendi has ret ile tâkat u mecâlim gel
Seni bakâda koyub ben fena bulam der idim
Vacûd bulmadı endîse-i muhâlim gel
Seninle mülk-i vücûdum tamâm  amir idi
Yıkıldı cümleten oldu harâb hâlim gel
Bu rûzgâr ise ey ebr ya ın eden seylâb
Beni de ağladan oldur gel a laşalim gel
Niyâz u da'vet ise eyledin tamâm ey dil
O yâr gelmedi gel bâri biz varalim gel

a) Bu gazelin kafije şemasını gösteriniz(5) b) Veznini bulunuz; vezin dolayısıyla imâle ile okunması gereken iki kelime gösteriniz ve bu iki kelimenin, gazelin veznine göre, neden imale ile okunması gerektigini açıklayınız(10) c) Şeyhüluslam Ebüssuûd Efendi bu gazeli ölen oğlu için yazmıştır. Bu gazelde sizce eksik olan nedir(5). Gazel aslında bütünün olduğuna göre bunun sebebini bulabilirmisiniz?(15)

Not yek nu: 100

I. آرچه آغداش گومن ارلور ~~دو~~ البت هم برآمد.

بن آغداش بورپیم، ~~آرچه~~ هرگز بد عالمده

نیجه آغداش ~~آسے~~ بن آنارن روغدیم رسه

رهاي تریه دن غورتقطام آخرا نیه نولسوم ده

ههان آغداش گلدم عالمه آغداش گیتم بن

صان اوی نیلو فرم کیم صوره پیتم صوره پیتم بن

I. a) Bu parçada nəzim rəqəti nedir? (5) b) Vəqai ndiz? (5)

c) Bu parçada a fiklənməsi gərekli kelimələri sıkarıñız ve hangi dildən olduklarası belətiñiz? (5) 4) Parçaya, bu kelimələrin yerine kəsdi hələləkləriñi kullanarak, nesin olaraq yığınız? (10)

II. O şamaqki begin-i Canda bölgüdü Käle-i käm

a) Məktəb Dəliyadə yaşından ~~نیز~~

b) vəgnisi hələləñiz? (5) c) Beyti, eksik birakınmasa a fiklayınız? (5), "Bige" keliməsinin hərada fəqih mu, təkili mi ifade ettiğini, seheriñi göstərenek söyleyiniz? (5).

III.

دە مولویدە غالب بىھىنە قايدى حىزان
كىيى تىرك نام داشانە كىيى اعنارە دەسى

a) "Kimi" keliməsi dilimizde, hem "bağlı", hem de "kimisi" anla-

ğırı, a fiklayınız? (20)

IV.

دۇلەرەھر اېڭىر. نىشان يوغ اىيىھە سەتقايم

نە عىب سىيل ئىچا غلامىم دەيمايم

گۈزە گەستەر مزايسە ئەڭ امى زىرى ھەدا

كە نىڭ ئىزلىق ئىچىدە. حېتىم دن اعادىم

a) Bu parçaya yeri harflərinigle yığınız, kimin olduğu
nu söyleyiniz? (10) b) Parçada öğrenciye a fiklənməsi gərekli
bu hələləkləriñi, hangi dildən olduğunu belinterek söyleyin-

ğırı söyleyiniz re Sairin adı, yığınız? (15) Yekün: 100

Basari dileklerimle

Orta - Danışma fikriyaz

1. Dîdem ruhunu gözler, gözlen ruhunu dîdem
Kiblem olalı kaşın, kaşın olalı Kiblem
Cennet gibidir rûyun, rûyun gibidir cennet
Âdem doyamaz sana, sana doyamaz Âdem
- a) Bu beytlerin nazım şekli nedir? b) Kafiyeleri hangi şeştedir? c) Bildiğiniz başka gazellerle göre bunda bir özellik buluyormusunuz? Buluyorsanız bu özellik nedir? d) Bu iki beytten hangisinin belli bir adı vardır? Bu ad nedir? e) Birinci beytteki benzetmeyi açıklayınız.
2. Bir gonceyi sevdim ki güler içinde
Bağlandı gönül zülfüne sunbüller içinde
~~sun gün xx~~
- Câanelik eyler
Divanelik eyler
- Ey şâh-i kerim-pîşe, dil-i zâr senindir
Ey kân-i güher anda ne kim var senindir
- Yok minnetin aslâ
Pinhân ü hüveydâ
- a) Bu iki parça hangi şairlerindir? b) Herikisinin dehazım şekli müstezat olduğuna göre aralarındaki fark nereden doğuyor? c) Bu iki parçanın dili arasında ayrıca bir fark buluyormusunuz? Buluyorsanız bu ayrılığı neye bağlıyorsunuz? d) Birinci parçadaki benzetmeleri bulunuz ve bu benzetmelerin nelere dayandırmasını açıklayınız.
3. Ol kadar çeker idi yükler ağır
Nice tû kalmayısti et ve deri
- Ki teninde tû komamıştı yağır
Yükler altında kana döndü deri
- a) Bu parça, kimin, hangi eserinden alınmıştır? b) Bu beytlerin dili üzerinde, öğrencilerinizie açıklamak gereğini duyduğunuz neler var? İki örnekle bunları açıklayınız. c) Bu beytlerin alındığı nazım şeklinin adını söyleyiniz ve bunun özelliği hakkında kısaca bilgi veriniz. d) Bu nazım şekli ile yazılmış başka eserler biliyormusunuz? d) Adlarını ve konularını söyleyiniz.
4. a) Hangi şairlere ait olduğunu, b) ve bunların nazım şekillerini bildiğiniz iki beyt yazınız. c) Bu beytlerin vezinlerini söyleyiniz ve bunları açıklayınız. d) Bu şairlerin edebiyatımızın hangi türüne ve devrine ait olduğunu söyleyiniz. e) Bu şairlerin hayatları ve eserleri hakkında bilgi edinmek için başvuracağınız üç kaynağın adını veriniz.
5. Üniversitede okuduğunuz dört yıl içinde a) Edebiyat derslerinden sizde kalan nedir? b) Tutacağınız meslek ne olursa olsun, bu derslerin ve ondan öğrendiklerinizin, bir aydın kişi olarak size bir katkısı olup olmayacağı, kendi kendinizle ve arkadaşlarınızla konuşur gibi hiç çekinmeden, kısasına paragraflar şeklinde yazınız. İlk dört sorunun her bölümünün not değer; iki, son beşinci sorunun beştiir.

Başarı dileklerimle

Adı : Örden.
Soyadı : Erguner.
Doğum yeri ve tarihi : 1938 İstanbul.
Okıldığı okul : İstiklal lisesi.
Tahsil derecesi : Orta okul.
Okul numarası : 5597.
Takipte bulunduğu şube : Süsleme.

Resim Bölümü

II. sınıf
13. XI.

Heykel II

talebe yoktur

4796 Nevzat Civelek
5131 Gündüz Gölönü ✓
4930 Emine Kabataş

5143 Kanat Aydar ✓
5148 Hakkı Dernerler

5149 Ahmet Babacan

5138 Engin Erk

5144 Şükran Ölçen ✓

5151 Gani Aloğlu

5153 Günseli ~~Lokman~~ Başar ✎

5182 Hamdi Portreci

5177 Bilge Dirim ✓

5378 Sabriye Erton

5379 Orsev Görsev ✓

5380 Ayla Dirilten

5381 Vural Pakel

5382 Oğuz Kaynak

5384 İffetDereli

5386 Metin Talayman

5388 Güner Arslan ✓

5389 Güner Ener

5390 Güley Basmacıoğlu

5391 Sevket Türkay

5392 Dimosten Karamanol

5394 Macide Çankaya

5395 Faruk Aykan

5396 Gülten Hünerli

5398 Ayşe Denizmen ✓

5399 Merih Gürçay

Süsleme II

- 4903 Bergin Usberk
4905 Oktay Balta
5225 Seval Atasöğür
5229 Metin Akaltın ✓
5230 Uğur Köseahmetoğlu ✓
5231 Gilyüz Yürük ✓
5238 Kemal Yörenç ✓
5241 Akçora Tahmaz ✓
5249 Hicran Çağman ✓
5434 Gültər Kızılkan
5435 Ülkü Güleç
5437 Turhan Uncuoğlu ✓
5438 Özgül Üney ✓
5439 Sevinç Kaynarkan ✓
5440 Şanver Nart
5441 Sümer Saldır
5442 Filiz Toprak ✓
5443 Ömer Yalçın Orkunt ✓
5444 Birsen Özel
5445 Engin Gediz ✓
5446 Aylâ Baysal ✓

Edebiyat I/A

- 554 - Ali Rıza Ünal - 10-
555 - Nedir Kılıççı - 5
556 - Esen Öney - 24
557 - Veli Kişi 11
558 - Güner Tezcan 13
559 - Nermiz Purgay 23
560 - Neurus Barlas 22
561 - Cavit Soyöz 20
562 - Ayşe Yıldız 3
563 - Fırat Kanatlı 25
564 - Nuray Kızılbulut 14
565 - Reyhan Erdogan 2
566 - Mehmet De 19
567 - Ahmet Yesilyurt 4
568 - Akin Türkmen - 1
569 - Fezzi Gencer - 18
570 - Kudret Ünal 26
571 - Bekir Ak 21
572 - Süleyman Sırrı Yağlı 17
573 - Engin Baran - 6
574 - İbrahim Kalkan - 9
575 - Faruk Paksoy 7
576 - i. Hakkı Özkorur 15
— —

543
309 Melin Bal 12

Imtihan Snalleri

Edbiyat Bölümü II

Osmanlıca Dersleri

15 Mart - 12 Nisan 1984

ياد ملتقى سليم أبن سنتيتو، ص. 71. § 71. اذان محمدى، ص.

ياترولك، ص. 85. § 85. سيس، ص. 101-105.

سلفهارن، ص. 121. § 121. تقىدة حرية، ص. 125-127.

ترسب بىن، ص. 129-130. § 129-130. راشد تارخىن، ص. 165-167.

I. yazili: 19 Nisan, 1984

yukarıki parçaların hepsinden sorumlusunuz.

Sorulardan bir tanesi, bu parçaların sınıfta okunmamış olanlardan seçilecektir.

أوليا على سبا حتماً منند، § 183-184. ص.

خذلهرن، ص. 184-188. § 184-188. بق ديداندن، برخى فزر، ص. 188.

عشق علی نزده منند: بحاتى يېن، ص. 192. § 192. قىوش، فقيه درست خەفتەندر، 196-5.

سلاميانا-خىنن، قىش قىزيانا، ص. 201-202. § 201-202. اهدىيات، مبع، ص. 5.

ادرس جا-خىنن، ص. 208-210.

II. yazili: 31 Mayıs, 1984

yukarıki parçaların hepsinden sorumlusunuz.
Sorulardan bir tanesi, bu parçaların sınıfta
okunmamış olardan seçilecektir.

15 Mart, 1984

Ozcan Tanrıçılıkçay

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi

No 059-232 /20

يازق كه جلد ثانى عشر خاتمة اثر در . واقعاً يكىچى يلىك العاىى . I
تارىخ عقافى يه بىر عصر جىدى آچىدىيىنەن سوز اورادە كىشىه بىرىسى دە
بۇ و خصە دولت عليه نىن دور املاحاتىنەن مەل مەندەنە غربىيە ئىلە
ا ختلاطىنە مېدا اولدىيى جىھەتلە و قايمى مەتقابىي بىشقەسى يازە من
اولىئە مەقدىماقى تدقىق رىخىرى دە رسوخ كىب ايدىن كىرىرى كى
يازمىن يىنى تارىجى مەقدىماته آكى بىلى اولمۇيە حق صورتى دە رىط
ا يىدە بىلەن مەتصىرس اولدر .

- a) Metni lugpunktü harflesimigle yazınız [10]. b) Ya-
zarin ne dedipini anlatınız [10]. c) Türkçe olmayan
kuzullara göre üç tamlanırımları bulunuz [5]. d) Bunlar
açıklayıınız [5] e) العا (العاصمة) مدنى، مل، احتلاط، مەندەن، مەل، كەلەمە-
پەrinin hangi dilden aldığını yazınız [5]. f) Bu ke-
limelerim anlanlarını yazınız [5]. g) Bunların isim
ni، sıfat ni، fiil ni olduklarını söyleyiniz [5].

II. معلوم هما يون اولەكە شرع شرييڭ يقاسى عالمەدر و عالمىن .
يقاسى عالمَا ايلە در اول جەندىن اىحدار ئقطاڭارى زماشىدە عالمە د
ار با بىن اوغان حرىمت و عزىز بىر دولتى داولماشتىر د آناره اوغان
رعایت شىرى سېلە يىنە آثار جىھىلە مىشاھە دايىتىدە . انتظام حال
علماء، صحات دين و دولتىدە بواشىداره ئايىت مختىل و مشوش
اولىئە حالدى دىيارى كەن اولىشتىر .

- g) Bu metni lugpunktü harflesimigle yazınız [10]. h) Me-
tinde geçen Arapça Fogul kelimeleri bulunuz ve
buñuların Arapcadaki Fogul türlerinden hangisine
uygun aldığını söyleyiniz [10]. i) Bu kelimelerin
mükretilerini yazınız [5]. j) Metni pünümüğün açılıc
Türkçesiyle yazınız ve açıklayınız [10]. l) Metinde
gezen Arapça kelimeleri bulunuz [5]. m) Bunların
Türkçe karşılıklarını söyleyiniz [5]. n) Bunların
isim ni، sıfat ni، fiil ni olduklarını bulin.
o) Bu metinde، Arapcadaki sıfat tanta-
malarında، isimli sıfaten müsnemilik neyin müzek-
kerlik hâkimindan ayaptığına ئانىك var mi? نەزە
[5].

Bazarsız dileye wile

- Tarih Bölümü - II 28 Eylül, 1984
- I. Aşağıdaki parçayı bugünkü haftelerimizle yazınız
[20]
2. - Parçayı sizin yazdığınızda düşünderek kendi dilinizle yazınız [20]
 3. - Parçadan Türkçe olmayan on kelime sıfırınız, bunların Türkçe karşılıklarını yazınız [10]
 4. - Parçada yalnızca dilden anlamalar varsa bunları Türkçe anlamalarıyla birlikte yazınız [15]
 5. - Parçanın dilini nasıl buluyorsunuz? Güçlük metindemi? Sizin dilininin yerine zengin almıştırmamı? Aradıklayınız! [10]
 6. - Yalnızca dilden alınmış halde, bugün hâlâ konuşma ve yazı dilinde kullanılan kelimeler varsa bunlardan her tanesini bulup Türkçe karşılıkları ile birlikte yazınız [15]
 7. - Parçada geçen ve anlamınızı bilmediğiniz kelimelerin anlamalarını, tek başınıza nازل ve nerede bulabileceğiniz, isimlerinle söyleyiniz [10]
- Toplam: 100 Bazen dileklerin lezyuy

On Çanakkale

پیوک چاملیجه من القديم سير يرى اولهارق قبول اوئىشىد. يوم خصوصى بازار كونلىرى ايدى. سيرجىلر ابتدا چاملیجه كىدرلر، بعده باغراشى و مساطلقىد آرابىلرله پىاسە يىزلىرىدى. ۱۲۸۴ تارىخىندا او جواردە بىدە بلدىه باعجمى تىظيم و كشاد ايدلى، هركس باعجىه دروننە اكتىبر، حرم آرابىلرى دە باعجمىك اطرافىدە كشت و كىدار ايدىلردى. كىجىلر باعجمىك صايىز فازارى، قاتوسلى اطرافاه ضيالار صاجز، اورتىق نورلۇر غرق اولور، تلاتورقة، تلافارانچه چالغىلر مناوهه صورتىلە اجرای آھنگ ايدىلردى. اوئىلە كىجىلر اولوردى كە غلبەك تعرىف اوغانز درجىي بولوردى. يارى كىجىجه طوغىرى اينجە و بىاض يىدىرە مەلە بورونشى بعض شوش مشرب خانلارك آرابىلدەن ايسوب باعجمىك بارمقلقلارى خارجىنە نظر دقتە چارىيان لوشىجه محللەر دە سوسلى بىكلەر رفاقت ايتىھىرى دە اولوردى. بورادە قادىنلار

- 1.- Aşağıdaki parçayı bugünkü harflerimle yazınız
ve gerektiği yerlerde noktalama işaretlerini koynuz
[20]
- 2.. Nagımzeklini söyleyiniz re ha nagımzekli
hakkında bilgiliklerinizi yazınız [15]
- 3.. - Kafije nemarını gösteriniz [10]
- 4.. üçüncü ve beşinci beytleri gereğince açık-
layınız [20]
- 5.. - Bu parça kimindir? Hangi yüzyle aittir? [5]
- 6.. - Parçayı nesne çeviriniz [10]
- 7.. - Sıfat tanımlanalarını bulunuz [5]
- 8.. - İsim tanımlanalarını bulunuz [5]
- 9.. - Anapta ve Fanat olankelimeleri bulunuz
yazınız [10]

Toplam: 100

Başarı dileklerimle

O, — andası f. kuyucuk

ایاپری نجمین خوشمیسین صفاچه میسین کله برو نجمین خوشمیسین صفاچه میسین
شکر دوداقلو قربوزلو سرو بولولوک سمنبری نجمین خوشمیسین صفاچه میسین
بهار حسن و بهاده بلالو بلبلینک کل تری نجمین خوشمیسین صفاچه میسین
بزممه بر نفس انسانلیغ ایله سورشالوم کل ایپری نجمین خوشمیسین صفاچه میسین
سحر قیلوب کلور احمدکه دیه شهر منک کوزللاری نجمین خوشمیسین صفاچه میسین

اما آشاغى قىلغىنى شىرك اور تاسىندن جىيان ايدى طوزانى
ئىرىنىڭ ئازارىنە يالىن قات ريوارلى . آچاچق، طاش بنا بىر قىلغىدە،
جىمى معلوم دەم . آما اوچ قاپىسى دار . قبله يە ناظر كۈپۈر ورە
قاڭىڭ قاپويم ناظر مەعەنسى خاپىسى لە بايزىدخان كۈپۈر وسۇك
يولى در، غرب طرفىنە ميدان خاپىسى بويوك تختە كۈپۈر يە
قارشى اولوب بىلەپۈر ودىن شەر رەھى كۆك مدرسه يە كېلىر .
شرق طرفىنە كى سەرگىن كۈپۈر وسى قاپىسى دار دە كۈپۈر ورىن
دە شەر دە كى غرپىلەر جامعىت پېبدىر . جىملە سەمور سەپلىرى وغىريلرى
آلنى يوزخانە وار رر .

A.- Bu parçaya lungünkü harfleriniyle yazınız! [30]
B.- Bu parçada birz pehiz anlatılmıştır. Parçoyalı
dayanarak pehiz hakkında edinebildiğiniz bilgileri
nirhalayınız! [20]

C.- Parçoyalı öğrencilerinize verseydiniz, hangi sözcüklerin
anlamlarını açıklayınız gerepekti? Hangi lehkin-
lardan? [20]

غىلغىنى يىرى اقلىم رەرت كوشەن تداوى اىپىن مەرىھەن مەلوب
كەندرىنى تداوى اىيندىرىمكەن وظىعە لىنى اىغا ايدىپور . شۇ يە كەندرىنى
قاسىم باشنىڭ أوزرىنە دىن اوغلۇنىڭ ئەتكىنە و قىتىلە بويوك مىزىلق
دار ايدى كەن ئەما حىور و مەلك نامى ويپلۈررە . كىچە اشىپ مىزىلق
دىن اوغلۇ اىله النصادق ايدىن كەندرىنىڭ آثرىيەن بىر ئەققىم عائى بىنالى دى
قىلىجى در سعادتە قارشى بىر باقىئە فەھىز انىت اىدىلش اىپەورە يە
ادا سەھى سەۋېلىرى دۈرىيەنلىرى صىنخىتىدە سەرمابىدە او كەن
چورۇ مەلەك بىر قىسى حالامى مۇبۇر بولۇغىشدە .

A.- Bu parçaya lungünkü harfleriniyle yazınız! [20]
B.- Altaları fırıldanmış olan kelimelerin anlamalarını
yazıp açıklayınız! [10]

Tarih II. Bölümü, 15 Aralık, 1983

بى بوجاج اىچە جماعت بىننە خلقەرسوای ئىتە دېرىجان دەكۈلەن
اشتاد ايدىنە، ھىمان بىانىندا بىر مەختىم آم پىدا او لوب اىتىدى: "بىرە^ا
آم سبب نەدە؟ يوزىڭ كۆزىڭ شىمىش و صفائى خاطەرە يوقىرى
سەنگ دە دىشە رەوا ايدەيم. آما اسىرار بوندە قالسۇن دېرىپىن تەلىف
ايدۇن كەلابى آغا ھىمان يېين ايلدى. سياھى جىبە سەنگ صاغ ا تەن كەلاب
آغانىڭ باشىنە اور توب ھىمان كەلابى آغا كەنۋىي كاغىخانەن نىڭ سەرندە
كەردىپ دفع تەعاضىدا يەلدى. تىجىيد و خەرە ئىتەلە قرقە كە سىدە شەركىن
(يەحب "آيا، بۈيىم واقىھەمى، يوقىھە واقع حامى؟" حەمدەندا، آيا صەم
ايچە، خضرە راست كەلەم، بەرەنەر، رامىن ئەلدىن قوماڭىك لەن دېرىپ حەمدە يەرەن
كەندرىپ بىر ئەلمىت با صوب لۇزىنى آچوب يىنە آيا صەفيھە دە خۇرىدىنى كەلەپ بىلدى.)

Bugünkü harfleri nigle yazınız [20]

- Bu parçadakın anlaşılmazlığınız, metnin diline bağılı kalmadık
- Kendi dilinigle yazınız! [20]
- Parçanın kitapdakı hütütnünü, hatırladığınız kılolarıyla
Özet olarak yazınız! [10]
- Sonraları altı fizişlmiş olan yerleri okuyucunuzun anlayış
cığırında gizlilikle açıklayınız! [10]
- "Gülâleci" kelimelerinde açıklanacak neler var? Bunu
bir bir ayırp anlanıclarını veriniz! [10]
- Deva, def, tecüde, meded ve pükür kelimeler
anlam hukiminden ilgili ve aynı köké bağılı
nidede ne gilei kelimeler var? Bildiklerinizi aç
layınız! [20]
- Parçanın üslûbu, yazının kenarı üslûbu mu? Yoksa
yüz yılın yazalarının ortak bir üslûbu mu? Bir
yazalarından gördüğünüz parçaları da hatırlay
açıklanaya叫layınız! [10].

Başarı dileklerimle

Oğuzcan Sayı P. Sayı

Edebiyat Bölümü - I. 28 Eylül, 1984

1. - Aşağıdaki parçadaki bugünkü harflerimle yazınız [25]
2. - Bu parçanın alındığı için adı nedir? [5].
3. - Parçaya nesne feriziniz [5]
4. - Veznini bulunuz [5]
5. - Kafifiye penasının gözteriniz [10]
6. - Nesne feriziniz [10]
7. - Dostlığı aynaları naise neden düşmanlığını görünüyor? Etrafında açıklayın [20].
8. - Saizin anlaştığı "yüz" den onun yanını ya da yanlanmasını olduğumu anlayabiliyor musunuz?
nasıl? [10]
9. - Saiz, aynaları yıllar yılı neden dost bilmetter
dir? [5]
10. - Parçaya gerekliği yerlerde notalarını iparet.
ferimi Koyunuz [5]

Toplam: 100

Başarı dileklerimle

Oğurcan Akyay

اوْتُوز بَش ياش شعرى

ياش اوْتُوز بَش يولك ياريسى ايدر ،
دانه گى اوْرتاسنده يز عمرك ،
ده ليقانلى چاغمزدەكى جوهر ،
يالوارمۇق ياقارمۇق نافلە بو كون ،
كوزكك ياشنه باقادن كىدر .

شققلرمە قارمى ياغدى نه وار ؟
نم مى أللهم بو چىزكىلى يوز ؟
يا كوزلر آلتىدەكى مور حلقلەر !
نه دن بويله دشمان كورونورسکز
سىلر يىلى دوست بىلەيكم آينەلر ؟

زِمالە ناصل دىكىشىور انسان ..
هانكى رسمىمە باقىسم بن دكىم .
زىدە او كونلر او شوق او هېجان ؟
بو كولر يوزلى آدام بن دكىم ،
يالاندە قايغىسىز اولدىفيم ، يالان ؟

خيال مىال شىئلەرنىن ايلك عشقىم ،
خاطرسى بىلە يىلانجى كاير ؟
حيانە برابر باشلادىفيمز
دوستلە ده يولار آيرىلدى بىر بىر ؟
كتىدەكە آرىسيور يالكىز لفمىز .

كۆك يوزىنىڭ باشقە رىنگى ده وارمش ...
كىچ فرق ايتىم طاشك سرت اولدىفىنى

«نجات» دن

يانه قنديلي سپرک جکرى دونه
ذوق و شوق ايله وير جان و سرى دونه دونه
سکا ايله تدى كبوتر خبرى دونه دونه
كلنه كىدنه ايلى نظرو دونه دونه
رقص او روب او قيابوش عشترى دونه دونه

سرى يور تىدىلر غنجىي سويلىتمىدىلر
دور كل صحبتىه لا لايى ايله تىدىلر
بكا ايتىكارىنى كىمسەلرە ايتىدىلر
آب حيوان ايله كوثر صوين اىسته تىدىلر
خوبىر جور و جفایى كىمە او كر تىدىلر

چيقالى كوكلاره آهم شىرى دونه دونه
آياغى يرمى باصار زلفه بىدار اولانك
شام زلفكلە كوكل مصرى خراب اولدى ديو
سن اولا سن ديو يير يير آصيلوب آينەلر
اي نجاتى ياراشور مطربى شە مجلسنىك

لاه خدلر بنه كاشنده نەلر ايمدىلر
طشرەدن كلدى چىن سختە بچارەدرر
عادتى خوبىر جور و جفادار اما
حمد لله مى جانجىش ايله ساقيلر من
اي نجاتى يورى صبر ايله الکدن نە كلور

«احمد پاشا» دن

كله برو يچه سين خوشمىسىن صفاچە ميسىن
سمىنلىرى يچه سين خوشمىسىن صفاچە ميسىن
كل ترى يچه سين خوشمىسىن صفاچە ميسىن
كل اي پرى يچه سين خوشمىسىن صفاچە ميسىن
كوزللىرى يچه سين خوشمىسىن صفاچە ميسىن

برئاز ايله بيك كوكلوم آلان ياند المكتن
بن آقىدورم ياش ايله قان ياند المكتن
دردك ايدرم مونس جان ياند المكتن
احمد جىك جوروکى كوره لطفكى اغيار اي شفقق آز شوخ جهان ياند المكتن

Edebiyat Bölümü - I. 28 Eylül, 1984

1. - Arapçadaki parçaya bugünkü harflerimle yazınız [25]
2. - Bu parçadan alındığı için adı nedir? [5].
3. - Parçaya nesne feriziniz [5]
4. - Veznini bulunuz [5]
5. - Kafife penaşına gösteriniz [10]
6. - Nesne feriziniz [10]
7. - Dostlığı aynalar raize neden düşmanlığını görünüyor? Etrafıca açıklayın [20].
8. - Saçın anlattığı "yüz" den onun yanını ya da yanlanmaktadır olduğumu anlayabiliyor musunuz? Nasıl? [10]
9. - Saiz, aynaları yıllar yılı neden dost bilmettedir? [5]
10. - Parçaya gerekligi yerlerde notalanın - işaretleri ni koyma [5]

Toplam: 100

Başarı dileklerimle

O, C sandalıggı

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 05g - 232/29

شقلمه قارى ياغدى نه وار؟
نم مى اللهم بى چىز كيل بوز؟
يا كوزل آلتىدەكى مور حلقەر!
نه دن بويله دىشان كورونور سكر
بىللار بىلى دوست بىلدىكىم آينەر؟

Tarih Bölümü - I 28 Eylül 1984

1.- Aşağıdaki parçaya bugünkü harflerimle
yazınız [25]

2.- Parçaya, sizin yazdığınızda olupunerek kendi
dilinizle yazınız [25]

3.- Parçadan on tane Arapça kelime seçiniz.
Bunların İzükfe karşılıklarını yazınız?
İsim mi, sıfat mı, fiil mi olduklarını
söylediniz [10]

4.- Parçada yalnızca dilde olan anlamaları
bulup anlamalarını yazınız [10]

5.- Parçanın dilini nasıl buluyorsunuz? Size
güt gelirken sebeb nizdem? metinde mi?
Neden? [20]

6.- Hızırılığın geçeni takvimde ne güne rastlamak
tedir? Halkın bu şebe ile ilgili inancları
ve adetleri varsa anlatınız [10]

Toplam: 100 Baran dileklerimle
O.C. antaile /sayı

دوقت اوائلده بـ حصیرى وار ایش و بو ذات سوده صافاك نفسى صرهجه
خستهافنه هر شیدن ای يارار ایش. خضرالیاس كىچىسى نفستىك تائىر دها زىاده
اولدىقىن و بو خستهافك تداويسە اقتضا ايدن اوت هر يوردن زىاده چوركىكىدە
بولندىقىن مىرىپىلى اشى مزادىقە طوبلازور و هر مىرىپىنىدوسته مخصوص بـ
اوت تداركىنن مۇكىر، اونك باشى اوچنە صابلانوز، بـ مقدار اىككى اىم بـ راز طوز
تدارك ايموب شىخ اققىينك ورودىتە درت كوز اىم انتشار و بو صورتە شىخ
اققىي كاتجىي دىرىنده قرار ايمدۇ. شىخ اققىي كور و بـ التە بېلىق لولۇغۇ
حىلە دېكىرلى اىم اوچ طوقوب لوچ دەپە كېيمى، سؤالە صاحب درەدىز
كىي، جوانى آلمق لوچ كىر، مىرىپى دەپە لوڭ اوژرىتە طوزى اكوب و
دعا اوژرىتە اىككى قاتوب آرقىتە باقلان مىي، عودت و اىككى كېھ مەتاب لولىوب دە
منازلۇ طڭلىرىتە چۈپرۇ دوشىز بـ لەت كىي سودت لولور. اشە شىخ اققىي

I)

Edebiyat Bölümü II. 19 Nisan, 1984

TDV İSAM
Kütüphaneleri Arşivi
No 029-232/31

ا فلکلر دارم له پیام قدر گلور

کوش جعنه دلوله بال پر گلور

Metni bugünkü harflerimle yazınız [5]. Veznin lirunu-
nuz [5]. Takti' ediniz [5]. Arapça ve Farsça olan kelimek-
den üzer tanesini yazınız [5]. İki yahancı tamlama gös-
teriniz ve bunları türlerini söyleyiniz [5].

ای ترمهز ، ای هربری پر دلوه بیار
ای فقط آیدلک صامت و سانن یاتان اجداد
ای مرکه طین دغدار اسکی سوقاتل
ای هر آ پیلان رخنه سی بر و قعه هی بیقدر
دیر اندر ، ای مکن پر خواب اشرا
ای ناپ قاره دامکله برماتم بر پا
تیل ایدن آسوده و فرسوده مسکن

Metni bugünkü harflerimle yazınız [10]. Veznin lirunu-
nuz [5]. Kafije düşenini gösteriniz [5]. Metni günümüğün diliyle nez-
gevirecek yazınız [10]. Nagm peklini söyleyiniz [3]. Hangi oligo-
lenle araz vezninin ögelliklerinden biri var, açıklayınız [7].

II.

همان بر نیص باقی ترک اید - بر ذوق خانی به
حیانک قد - ن عالی بیلهنر حسن شهرتمن
نه رند - خلقده طول حیاته بو بجه رفیل
نه در انسانه بیکم منفعت حفظ امانتمن
جوانده کند نی هر خردمن آ پیاق لور در اول کیم
ادتا عاز کند زفندندم عا - ایلر ملامتمن

İçinde bun oligelerin geçtiği şiirin adı nedir? [3]. Yagancı kim-
dir [2]. Veznin lirunu-
nuz [2]. Üçüncü oligeyi takti' ediniz [3].
İkinci ve üçüncü beytleri, günümüğün diliyle yazıp açıkla-
yınız [10]. Bu oligeleri bugünkü harflerimle yazınız [10].

IV.

پک - نکن آلمانه خلک اسکی خان
نیز نکن شرب ناسازی دو نکن
Bugünkü harflerimle yazınız [2]. Beytin anlamını açıklayıniz [3]
Bazan olileklenimle On تاریخ و تاریخ

Tarih II. Bölümü, 15 Aralık, 1983

بـنـي بـوـجـاجـ اـيـكـهـ جـمـاعـتـ بـيـنـدـهـ حـلـقـهـ رـسـوـىـ اـيـتـهـ رـيـوـجـانـ وـكـارـدـهـ
 اـسـتـادـ اـيدـنـهـ، هـمـاـيـاـنـدـهـ بـرـمـقـشـ آـمـ پـيـداـ اوـلـوبـ اـيـتـهـ : "ـبـرـهـ
 آـمـ سـبـبـ نـهـ ؟ـ يـوزـكـ كـوـزـكـ شـيـشـشـ وـ صـفـاـيـ خـاطـرـهـ يـوـتـدـرـهـ
 سـنـنـ دـرـ دـيـلـهـ رـوـاـيـهـ يـمـ.ـ آـمـ اـسـسـارـ بـوـنـدـهـ قـالـسـونـ رـيـوـيـنـ تـعـلـيـفـ
 اـيـدـوـيـ كـلـابـ آـغـاـ حـمـانـ يـعـيـنـ اـيـدـيـ.ـ سـيـاضـيـ جـبـهـ سـنـ صـاغـ اـتـكـنـ كـلـاـ
 آـغـانـ بـاشـنـهـ اـذـرـتـبـ هـمـاـنـ كـلـابـ آـغـاـ كـنـدوـيـ كـاـفـدـخـانـهـ نـهـ نـهـ رـنـدـهـ
 كـهـدـبـ دـفـعـ تـعـاـضـاـ اـيـدـيـ.ـ تـجـدـيـدـ وـضـرـدـ اـيـنـدـهـ قـرـقـ لـهـ سـيـدـهـ شـتـرـ
 (ـيـعـبـ "ـآـيـاـ، بـوـغـ وـاقـعـهـ مـيـ، يـوـقـهـ وـاقـعـحـامـيـ ؟ـ"ـ حـمـدـهـدـاـ، آـيـاـمـوـ
 اـيـكـهـ خـفـرـهـ رـاـسـتـ كـلـمـنـ.ـ بـرـهـمـهـ، رـاـمـنـ أـلـدـنـ قـوـماـقـ لـكـ دـيـوبـ حـمـدـ اـيـدـرـهـ
 كـنـدوـيـ بـرـ قـلـمـتـ بـاـصـوـبـ لـوـزـيـ آـچـوـبـ يـيـهـ آـيـاـصـوـفـيـهـ دـهـ طـورـيـيـ مـلـدـهـ بـرـلـيـ.

4- Bugünkü harflerimizle yazınız [20]

2- Bu parçadolm anladığınız, metnin diline bağlı kalmadık

3- Kendi dilinizle yazınız! [20]

3- Parçanın kitapdolci bütünü, hattın losolüğün kolonlarıyla
özet olarak yazınız! [10]

4- Sözdol altı çizilmiş olan yerleri okuyu sunugun old
göldə genişletecek açıklayın! [10]
5- "Gülaklı" kelimelerinde açıklanacak neler var? Bantlar
bir bir ayırp anlamalarını veriniz! [10]

6- Deva, def, tecded, meded ve pükür kelimeler
anlam dolgundan ilgili ve aync köke bağlı
nidde ne gilei kelimeler var? Bildiklerinizi açıklayın! [20]

7- Parçanın üslubu, yazanın kendisi üslubu mu? yoksa
güz yılın yazalarının ortak bir üslubu mu? Bir
yazalarından görüldüğünü写的 parçaları da hatırlayı
açıklanaya çalışınız! [10].

Başarı dileklerinle

Oğuzcan Sayı P. Sayı

13 Eylül, 1989 Saat. 13.15 Mimar Sinan Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi, Sınıf- III Büyüklere İmtihani

I. دو مولویه غائب بى معنیه قالدی حیران

کیمی ترک نام داشته، کیمی اعینه و دشی
کیمی کلمesi dilinizde hem "kımış", hem de "kimisi" anlamlarında
kullanılmaktadır, Sıra bu kette de "oru hangi anlamda kullanılmış?"
ileşti göstererek açıklayınız [20]

A.-

آم جه آ فلاشق گولان اوله البت حر آردە

بن آغلارم بى-درم، عەلەرم حر كىز بى عالىدە

بىچه آ فلارم اىسـ بن آنادىن دەغىنەم دىـدە

رـها يـ تىرىـ بـ دـن خورـتـلـام آـ خـرـ بـيـهـ نـزـلـمـ دـهـ

ھـانـ آـغـلـاـرـيـھـ مـلـمـ عـالـمـ آـغـلـاـرـيـھـ كـيـنـمـ بـنـ

صـانـ دـلـ يـلـوـخـرـمـ بـىـمـ صـورـهـ بـيـتـمـ، صـورـهـ بـيـتـمـ بـىـ

a) Bu parçanın nâmı ne? Kâhiye Senasını yapınız [10]

b) Sâsinin adı nedir? [5] c) Misnelerin düzeneini ve sırasını
dikkate almadan, parça bir bütün olarak kendi dilinize yapınız [10]
f) Son düzede Sâsi kendini hangi hâkimlerden müfize hâzır etmek-
tedi? Bu hâzırname unsurlarını düzede var mıdır? Hangileridir? ne
ne yüzden hâzırmaktadır? [10] [35]

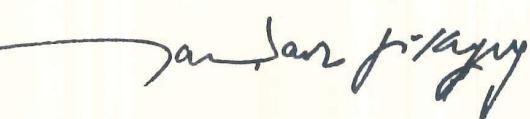
II.. Süleyman kuşaların hoş Solaklar
Kusad acup Şeh-, devamlı Saklar
Kafankın el una hisniyle yaya

Atılım ok pîki râhi gazaya

a) vegimî hâlî yâzınız (5) b) parça açıklayınız (10) / kimin, hangi
nesneleri elindeki söyleyiniz ve eren hakkında hâlî veriniz (10)
c) parça enki harflerimle yazınız (10) [35]

Der senesi içinde, sınıfla okuyup açıkladığınız parçalarдан aşağı
tanınan adları, b) yazıklarının isimlerini, c) nesnelerini nâm
alduğunuz yâzınız [10] yekün: 100

Başarı dileklerimle

O Jan Jan filayev

Mimar Sinan Üniversitesi - Ders ve Edebiyat Bölümü
15 Haziran 1989, Sınıf- III. Final İmtihanı Soruları

I.- ره مولویده غالب بر صفتہ قالدی خیران
کیمی ترک نام و شانه، کیمیا عنیاره داشتندی
d) "kimi" kelimesi dili nigde hem "hangi", hem de "kimisi" anlam-
لارında kullanılmaktadır. Sair bunu ada hangi anlamda kullanmıştır? Sebep göstererek açıklayınız! [20]

II.- نوله دهراپره نشانم يوغ ايسه عنقايم
نه عجب سيله چاغلامسهم در ياتيم
لوزه گوست مراديده طشك مي بزه دهراپنه
که نظر خرق ايده جيد مرته دن اعلايم

a) Bu parçaya yeni harflerimizle yazınız (5). b) Vegmini tutup bir-
inci beyti taklit ediniz (5) C) "عنقايم" ve
"طشك" kelimelerini açıklayınız (10). d) Sairin bunu iki beyt ile, kime,
kimi ve neyi söylemek istediğini - hiz bir ekrık bırakınanağ üzere-
a açıklayınız (10) yekün: 30

III. شهر ايروپ آب و هواي لصف، محظوظ و محظوظ
اعيان و اشتراقي چو قدر. لكن فقطنی آکتری عمارت

a) Bu parçayı yeni harflerimizle yazınız (5). Parçada geçen ve
Türkçe olmayan kelimeлерin tercümenin Lek letehangi dilden olduğunu,
fogul olanların tekillerini de yazarak bildiriniz (15) C) metinde ge-
gen "لَاكِن" kelimesinin bulunduğu cümlelerin, ondan önceki cümle-
nin anlamakta, açıklanmakta bir yeri ve önemini belirtiniz? Varsa ce-
di? Bunu belirtiniz? (10) yekün: 30

IV. Bu ders yılı içinde gördüğünüz Divan Edebiyatı dasterinden size
kalans ve yarın tutacığınız herhangi bir mesakte size hiz yararı-
olup olmaya capine, hiz gecikmeden, apasik yazınız (20)

Unumi yekün: 100

Bazari dileklerimle

Orta
Dardaijificyay

۱۵) ابیل جایزیه ۱۳.۱۵ میلادی فتویفیض، فتاوی‌ایران، صفحه ۱۶
بین‌المللی ماتنی حکم‌رسان

۱۰) ره‌ملویه غائب به ضمیمه خواهیان ^{لیست نام داشته بود} درست
اینجی آنچه را میخواهیم ^{لیست} هم ^{لیست} همراه با مکاریه تقدیر نمایم ^{لیست} همراه
ست غیره، به پیشنهاد خواهیم آمد که درسلامتی سبکیست لیست ^{لیست} همراه.

[۲۰]

۱۱) آمریکا آغاز کردند اول اینها است ^{لیست} همراه
پس از آنقدر (بیانیه) سه‌مین همراه به عده میله
نیزه آنقدر اینه همانند و متفقیم رسد.
رضی ^{لیست} همراه فتویفیض ^{لیست} همراه اخریه ^{لیست} همراه
هیچ آنقدری همچنان ^{لیست} همراه آنقدری ^{لیست} همراه
من اول بیانیه ^{لیست} همراه پس از ^{لیست} همراه [۱۵] ه) [۱۷] فریبت از دینه؟
(a) بعد از پیشنهاد نلم تکرار ننم ^{لیست} همراه

[۱۵] معافیت داده روزه تنی و قوه امداد و نیازی برخورد نداشته باشد ^{لیست} همراه

[۱۰] دولت ریاست‌جمهوری صدر ^{لیست} همراه بیانیه ^{لیست} همراه

[۱۰] تجاهی ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه صورت باشید ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

ب) آنکه دهن عصری را بعد از داده داشته باشد ^{لیست} همراه داشته باشد

[۳۰] بدلیں ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه معافیت داشته باشند ^{لیست} همراه

۱۲) سایر تعلیمهای فتوی‌علوایه قرار آمده بشهود از صدور

ختم ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

[۱۰] نظم شفاعة ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه [۱۰] ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه [۱۰] ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

[۱۰] ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

b) ^{صفهه} [۲۵] ۱۹۸۸-۱۹۸۹ - ۱۴

[۱۰] شذوره (دیگر نهاده) ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه [۱۰] ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

[۱۰] ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

[۱۰] نظمی، نظمی ادله ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه ^{لیست} همراه

[۲۵] ^{لیست} همراه [۵]

Qam

13 Eylül, 1989 Saat. 13.15 Mimar Sinan Üniversitesi:
Fen-Edebiyat Fakültesi, Sınıf- III Büyüklence İmtihane

I. ده مولوییده غالب بى صفتله قالدی حیران

کیمی ترک نام و شاهنامه کی اعیانه داشتند

"Kimin" kelimesi dilinizde hem "hangi", hem de "kimi'sin anlamalarında kullanılmaktadır. Saïn bu beytde onu hangi anlamda kullanmıştır? Sekip göstererek açıklayınız [20]

A.-

آمده فلامنگو ملک اوله البت حرامد

بن آفلادم بی-درم، نهادم هرگز برعاملده

بجه آفلادم ایس بن آناندن درغذتم رسه

رها نی خربه دن خورلتم آخه بنه زرمد

مان آفلادیده ملدم عالمه آفلادیر لینم بن

صون ادل نیلو خرم بیم صوره بینم، صوره بینم بیم

a) Bu parşanın nazım şekli nedir? Kaliye Senasını yapınız. [10]

b) Saïnin adı nedir? [5] c) Misracların düzeyini ve sırasını dikkate almadan, parçayı bir bütünsel olarak kendi dilinize yazınız [10]

d) Son düzede Saïn kendini hangi bakınlardan milîfene benzetmektedi? Bu benzetme unsurlarını düzede var mıdır? Hangileridir? ne ne yüzden lengemektedir? [10] [35]

III.- Süleyman kuşlarında hoş Solaklar

Kasad acup Şeh-i devrancı Saklar

Kafankın ol ura hisniyle yaya

Atları ok pılı râhi gazaya

c)

a) Regmini bulup yazınız (5) b) parçayı açıklayınız (10) / kimin, hangi eserlerden alındığını söyleyiniz ve eser hakkında bilgi veriniz (10)

c) parçayı enki harflerimle yazınız (10) [35]

Der Senesi içinde, sınıfta okuyup açıkladığınız parçalarдан a) üç tanesinin addalarını, b) yazıtlarını inşilerini, c) eserini; nazımını aldığınızı yazınız [10] yekün: 100

Başarı dileklerimle

Oc —— Jan Sar filayif

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 02g-232/35

Sınıf - III , 26 nisan 1989

I. آرچه آغلامق گولمك ادلور و البت هم بـ آدمه

بنـ آغلامـ بـ بـ دـ يـم و دـ لـ دـ م هـ رـ تـ زـ بـ عـ الـ مـ

نـ يـه آـ غـ لـ اـ مـ اـ سـ بـ آـ نـ اـ رـ دـ وـ فـ دـ يـم و دـ سـ

رـ هـ اـ يـ تـ رـ يـه دـ نـ قـ وـ رـ تـ طـ لـ اـ مـ آـ خـ رـ يـه تـ ئـ لـ سـ وـ دـ

ھـ اـ نـ آـ غـ لـ اـ يـ دـ كـ لـ دـ مـ عـ الـ هـ آـ غـ لـ اـ يـ دـ گـ يـتـ مـ بـ

صـانـ اوـلـ يـلـوـ فـرمـ بـ يـمـ صـورـهـ بـيـتـمـ بـ

I. a) Bu parçadın nasım şekli nedir? (5) b) Vegrini nedir? (5)

c) Bu parçada aşıklanmasının gerekli kelimeleri sıkarıoz ve hangi dilden olduklarımı belirtiriz? (5) d) Parçaya, bunun kelimelerin yerine keseli bulunduklarımıza kullanarak, nesin olarak yığınız? (10)

II. O gamanakı begin-i Canda hölüzüldü Kâle-i kâm

d) vegrini bulursug? (5) e) Beydi, eksik bırakmadan açıklayıız? (5)

f) "Bize" kelimesinin burada fogul mu, tekil mi ifade ettiği, sebebi göstererek söyleyiniz? (5).

III.

دـ سـوـلـوـيـدـ فـالـبـ بـ صـفـتـهـ قـالـىـ حـيـانـ

کـیـ تـرـکـ نـامـ دـشـانـهـ کـیـ اـعـنـادـ دـدـنـیـ

a) "kimi" kelimesi dilimizde, hem "buğu", hem de "kimisi" anlamına kullanılmaktadır; buradaki buğu anlamda kullanıldı. (20)

IV.

دـوـلـهـ رـهـ اـيـجـ نـشـامـ يـوـغـ اـيـسـ عـنـقـاـيـمـ

نـهـ عـبـ سـعـلـىـ قـاـغـلـاـمـ سـ دـرـ بـاـيـمـ

گـوزـهـ گـدـسـرـمـزـ اـيـسـ طـكـ مـ بـرـىـ هـرـ اـدـنـاـ

کـهـ نـفـرـ فـرـقـ اـيـهـ دـحـلـ مـرـتـهـ دـنـ اـعـدـمـ

a) Bu parçaya year harfleriniyle yazınız, kimin olduğu söyleyiniz? (10) b) Parçada öğrenmeye aşıklanmasının gerekli olduğunu söyleyen kelimeleri, hangi dilden olduğunu belirterek söyleyiniz? (5) c) Bu beyklerle, Sairin kime, neyi anlatmak istediyini söyleyiniz ve Sairin adını yazınız? (15) Yekun: 100

Basarı dileklerimle

OzL danış fıkızy

I. آرچه آغلاشق گولمک ادلور ده البت هم برا آدمه

بن آغلادم بوردیم، دندام هرگز بد عالمده

نیجه آغلام اسه بن آنارن دوغینم دمه

رهاي تر يه دن تورت ملام آخر نیه نولوم ده

هان آغلايد گلام عالمه آغلايد گیتم بن

صان اویل نیلو فرم کیم صوره بیشم صوره بیشمن

I. a) Bu parçadın nazım şekli nedir? (5) b) vegəni ndiz? (5)

c) Bu parçada açıklanmasın gerekliliğin kelimele ri gikanızıg ve hangi dilden olduklariso belirtiniz (5) d) Parçayı, bu kelimele ri yerine keseli hukuklariso kullanarak, nesin olarak yağınız (10)

II. O zaman ki begin-i Canda bölgüsündü Kale-i Kām

a) vegəni hukusug (5) b) Beydi, eksik bırakmadan açıklayınız (15), c) "Bize" kelimesinin hukuda pojul mu, tekil mi ifade ettiğini, sebebiso göstererek söyleyiniz (5).

III.

دە سولويىدە غالب بىرىقىتە خالدى حىزان

b) "kimi" kelimesi olitimidole, hem "bağı", hem de "kimisi" anla-
giso açıklayınız (20)

IV.

نۇلەرەھر اېڭىر، نىشام يوغ ايمە سەقايم
نە عېب تىسىل ئىچا غلام سىم دە مايم
گۈزە گەستەر مزايسە ئەڭ مى بىرى ھەرادا
كە نىڭ غۇق اېبە، جىك مەتبىئە دن اعادىم

a) Bu parçayı yesi harfleriniyle yağınız, kimin olduğu
nu söyleyiniz (10) b) Parçadın ögrenmeye açıklanmasın gerekliliğin kelimele ri, hangi dilden olduğunu belirterek söyleyiniz (5) c) Bu keytlerle, Sairin kime, neyi anlatmak istedigini söyleyiniz ve Sairin adını yağınız (15) yeskün: 100

Basara dileklerimle

Oz - Tandis folkyaz

I. - Ümmən Nəzəri Ələdini Bəyan Eider. Əyadشاھ Ələdintən nə Sib Ələdintə -
 Dərom Mələyintə nə Vələyində Məldətəni və Bəndə Məldətənə Sib nə də Ani

- a) Bu Sətirlər kimiñ hangi əsərindən alınmışdır? 5) b) Bu sə-
 ləri bu gün siq yazaçısız nəsil yazacağınızı? yazınız. 10)
 c) Bu cümlələrdə Türkçə olmayan kelimələri və həstələrin ha-
 silələri olduğunu və əngüşki Türkçə kəsətləkləri yazınız. 5)

II. (Şəhəriyəb) Əb və Həwəsi Ləfiyə, Məbüvəd Məhdəbəy - 1. Üyənə və
 1. Şəhəriyəb Həfiyə - Kənən Xəlqənən Aşırı Ümädə - 2. İyəb Sənədətənən Fəsn Bəyaf Aşlı, Həyaf, və
 Yerfərəb, Səftəldəb, Tiyisi Məsnədə - 3. Həm İyəbətə Həlik Hına - 4. Gəjdənə
 Yedəvə - Ətənən Bəlqibəl Həstədə Həsənə Bələdən Aşkənə - 5. Tələnə Təriqətə Pənə - 6. Ayub Adənə
 7. Həməvəntə - 8. İyəb - 9. Ən günəki hərfələrinizle yazınız. 10) 10) 10)
 b) Əllərinə qızılılmış olan kelimələri açıqlayınız. 10) 10) 10)

İ. - Əi Əyai bende dəməkə təyənəm dəndək təzədən hərəkəti dəndək - ..

آن dələk dətədə Zəfrə vələb Nəzərə Umur
 Birənənə dənənə vələb - Dəri lələh Rənd
 Əzəmənətədə vələb Jəmətənə vələb
 Dədənənənənə vələb Jəmətənə vələb Jəmətənə vələb
 Əftəzədədə Zəfrə vələb Jəmətənə vələb - Əmənə vələb - Əmənə vələb - Əmənə vələb - Əmənə vələb

- a) Bu parçayı əngüşki hərfələrinizle yazınız. 10) b) Kimin
 oldığını, nəzəm nəktəsi söyleyinizi və kiriñəi bəxti tələtik
 etinizi. Vəzai bəkəminəndən aruzla aləkallı kelimələri açıqlayınız.

IV - Ah eylediplərin Sərv-i həzəmasın içindər

M Kas ağladığım Gənce-i hanənə içindər
 Sevgətəliyim kökəl-i münqisinin ucundan

Bınar təmim nəzəris-i məntəə mestin elemindən

- a) Bu ələgələr kimindir? 5) b) Bu parçada eknik var mı?
 Nereyəndə? Ne bəkəminən eknik? Açıklayınız! 10) c) al-
 əzzi ələgəlin kelimələri, bəlkədən təyitlərdən alıf hərka-
 təzyitlərə koxsala neler deyisir? nüçən deyisir? nüçən deyisir? Açıklayınız!

V. - Vilayət-i Rum həttatlarının dəhi iştədan-i Səfədəsi vərdən.

dəhə Evvelə Nəvlana Seyh Hamdullah Anasıdır. a) Cümledəki

kelimesini nəsil açıqlayacağınızı? 5) b) Bu Cümledə ac-
 lamak gərekli olan yerləri təhlükələrdən alıf hərka-

Neden açıqlamak gərekliğini söyləyiniz! 10) c) Alıf payı
 Bəzən diləklerimle

O, İmdadıñ fülagıñ

yekən: 100

I. Hac Yollarında Mezale-i Kânhan Gibi
Fen ve Edebiyat Fakültesi : Sınav III

Erbaâ-i ask içinde nümayâsanın ay gönül

- a) Bu bayt kimindir? b) içinde bu baytin bulunduğu naçır nâmeli nâmeli nedir? c) Bu bayt bu parçasın nâmelerindeki? Nereden anladınız? d) Bu baytte ayz ve gönül ilgili yerleri açıklayınız! e) Bu bayt 2 not değerindedir] yekün: 10

II. Ders senesi basından beri kimlerden hangi parçaları söndürdü?: a) yazarları ve rafların adlarını ayrı ayrı yazınız [10] b) göndəğünüz manzum ve meşhur parçaların, birer cümle ile konularını söyleyiniz [10] yekün: 20

III. شعر ایوب آب دهوسی تطیف، محبوب و محبوب سو مدرسه

- a) Bu parçayı bugünkü harfleriniyle yazınız! Allâni Eşidigim ~~گئی~~ kelimesinin bulunduğu Cümlesi, ondan önceki Cümlesi anlamını açıklamakta bir yeri ve önemi var mıdır? Varsa nedir? Bunu açıklayınız [15] yekün: 30

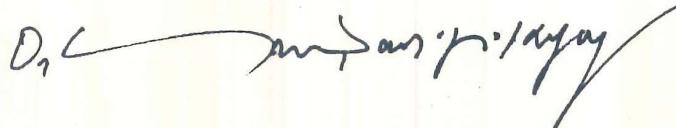
IV. - Perisan-hâlin [نیش] oldum, sonradan hul-i [سلیمان] perisanım,
Gumindan derde döktüm, kilmenden ledbin-i dermanım,
Ne deñin nüzzârim böylesini geçsin, güzel hanım,
Gözüm, canım, efendim, sevdiğim, devletlî Sultanım!

- a) Bu parçanın naçır nâmeli nedir? [5] kimindir? [5] Bu parçanın birinci baytını kendi dilinizle açıklayınız! [10] yekün: 20

V. - Değen her dem vefazız her yarından hana bir ok,
kime perh eylem kim mitnet ü enduh u derdim Gök
Sana kaldi nûrûvet, neden özge hic kimseye yok
Gözüm, canım, efendim, sevgilim, devletlî Sultanım!

- VI ve Vİnci sornlardaki bu iki parça aynı rafları mı aittir? Degil midir? Sebebini açıklayarak söyleyiniz ve hangi parçanın, bu naçırının birinci parçası olduğunu açıklayınız [10]. Birinci parça ile ikinci parçanın üçüncü mînasalarını taktice ediniz ve bu mînasalarda arazla ilgili kelimeлерin okunışlarındaki özellîti ve bu özellîti adını söyleyiniz [10] yekün: 20 notların umunu yekün: 100

Bazari dileklerimle

D.L.

1

۱ - حج بعلانه مطلع کاریان کی
اے بای فنه اینه عجیز من او رکن

2

۲ - بع بست پیه دند - ؟ ۲ ^(a) اینه بینت بدلنه نم نعم تقدیت آمدند - ^(b)
 بع بست پیشنه نم نمند - ؟ ۴ پیشنه اصلانه ، خود خود نیشه
 ایلکی یاریها آینه ^(c) بیرون آینه ^(d) ^(e) (آینه ۱۰: ۱۰)

لکن : ۱۰
لکن : ۱۰

۱۰

۳ - سفیر پاسنه ز بیانه کیهاردن حقنه پاییز کرده - دنیز ؟ ^(a) پایارک و تکرار
 آرلیز آیه ایز پیشنه ^(b) ۱۰ ^(c) پایارک پیچیده اصلانه مندم دی منته
 پایارک قدرناری ^(d) دنیز ^(e) شر آیه بیز آپ و صوابی لفیف ، سبب
 د مجموعی مدد مدد - . ایلن دانیز حقیقت - . کتن لتفتی انت خود ره -
 د حرم ایه به کی مینه - آغ خود نه بیدا خداوند یا تکیه شد تند که نه
 ب شرمه آیه بیز نیل تدی قبه پراند - ایدب او زیر احمد داینه - ایدک
 بکره ^(f) ۳۰ ^(g) بیدا ^(h) کیه بدلنه نم مرناری ⁽ⁱ⁾ دنیز ^(j) آلتنه ^(k) کیم کتن که من
 بدلنه نم جه نم ادنیه نه ^(l) خود ^(m) میخواهی دنیز ⁽ⁿ⁾ دنیز ^(o) دنیز ^(p)
 دار سیه - ؟ دار ^(q) بع ^(r) هیز آینه ^(s) مبنیه ؟ ^(t) ۱۵ ^(u) [آینه ۱۰: ۴۰]

لکن : ۲۰

۱۱

۴ - پیش زنفاله اولم ، خود بوله فلاییت غم
 خونه ز در د مرستم فیلیل نزیر د مام
 نه دیم دریحیم بیده کیه که دنیز د فرع
 که ز ، جان ، افته ، سدیم ، دندیس غم

^(a) بیدا ^(b) جن نعم تکه شر ؟ ^(c) ۲۵ ^(d) آینه - ؟ ۵ پرخی پارم نم ، پرخی پیشی کنه دنیکه ز

^(e) د مرادم دنیز جان ^(f) پائیز نیکیارم ^(g) آینه ^(h) ۱۰ ⁽ⁱ⁾ لکن : ۲۰

پیش ح ایدم ^(j) بیم محبت د اندوه ^(k) یو ^(l)
 که تارم مرد ، سه نزدی ^(m) جیجی میه ⁽ⁿ⁾ بیده
 نزد ، جان ، افته ، سدیم دندیس غم

۵ - نزدی دیده ^(o) پیش میشند ^(p) ب مصیمه ؟ ^(q) آینه ^(r) ۲۰ ^(s)

ا / د که نزدی دیده ^(t) پیش پیش ده میشند ؟ دیده ؟ دیده ؟ آس

بین آینه ^(u) سویا ^(v) ۱۰ . پرخی پایه ^(w) ایله ^(x) بیلیمیه ^(y) ایله ^(z)
 بیلیمیه ^(aa) ایله ^(bb) ایله ^(cc) ایله ^(dd) ایله ^(ee) ایله ^(ff) ایله ^(gg) ایله ^(hh) ایله ⁽ⁱⁱ⁾
 بد مراعده عرضه ایلکیں که رک نزد لگن سریانیز . ^(jj) ۱۰

لکن : ۲۰

د صنه بایه نهند مند پرخی پارم
 د لرنی ^(kk) آینه .

فتوت شیره احمد آیینه بـ کـ اـ شـ هـ . I.
 دـ بـ لـ بـ هـ سـ نـ عـ دـ تـ نـ هـ خـ کـ يـ آـ کـ هـ .
 رـ رـ نـ دـ لـ دـ . اـ دـ تـ دـ . حـ کـ مـ حـ مـ رـ اـ اـ کـ هـ .
 لـ دـ زـ مـ جـ اـ نـ دـ سـ وـ دـ رـ کـ دـ وـ سـ دـ فـ اـ نـ

- a) Bu parçayı bugündükü harflerimle yazınız. (10)
 b) Nazım Şeklini söyleyiniz. (5) c) Veyni hâliniğin ve üçüncü
 mısraç takibi ediniz (10) Bu parça manzumennin hangi parçası
 olur? Açıklayınız (10) Bu parça hâsiîî Sanlınlıdır? (5)
- لـ دـ هـ کـ دـ زـ مـ اـ يـ طـ شـ هـ بـ نـ دـ هـ اـ رـ تـ . -- II
 کـ نـ فـ خـ رـ اـ يـ هـ عـ مـ رـ بـ هـ دـ اـ لـ دـ مـ

Beyti açıklayınız (10) b) Bu parçalarla III. sorudaki parçalarda
 geçen kelimelerden anlamlı aynı olan veya ondan türemiş olan
 bir kelime varsa, bu kelimeleri fıkarıınız ve bunları gösterdiği
 mısralara açıklayınız (20).

- جـ هـ آـ جـ بـ اـ يـ اـ يـ آـ غـ دـ دـ رـ قـ اـ نـ بـ دـ .
 جـ هـ اـ يـ اـ يـ آـ نـ دـ دـ .
 اـ دـ زـ لـ فـ سـ هـ نـ دـ هـ مـ اـ حـ نـ هـ صـ اـ نـ دـ هـ .
 لـ دـ حـ مـ اـ دـ حـ صـ اـ نـ دـ هـ .
 حـ وـ نـ دـ عـ شـ اـ قـ هـ هـ بـ اـ زـ تـ هـ قـ اـ نـ دـ هـ .
 حـ وـ قـ عـ اـ قـ لـ دـ اـ دـ مـ نـ دـ هـ دـ هـ بـ يـ اـ يـ آـ نـ دـ هـ .
 مـ حـ فـ نـ هـ حـ اـ نـ دـ هـ .

- a) Yukarıdaki parçaların nazım şekline söyleyiniz (5)
 b) Bu mısralarla yazılışları aynı, anlamları hâskâ
 olan kelimeler varsa bunları bulup fıkarıınız ve
 dizielerdeki anlamlarını açıklayınız! (25)

Bazan dileklerimle!

Ozlu ve sevdik folyoy

Edebiyat Bölümü - III, 23 Mart, 1989 I. Vize

- I. a. Ardındaki satırları yeni harflerimle yazınız
[kitabın astindaki imla muhafaza edilmelidir] 5)
- b. Bu satırlar, kimin, hangi eserinden alınmıştır? 5)
- c. Bu eserin konusu nedir? Özellikleri nedir? Bu eserden neler öğreniyorsunuz? 10)

d: Son iki cumleyi açıklayınız, 5) Yekün: 25

١ - عشق آلا یش جاندر عشق آرایش جهاد ندر

٢ - عشق ب جوهر پاکلاره عرض صفات عشق راحت جاندر، مرفع صفات

سیمان قوشلیدر خود مولعه قناد اچوب شهدورانی صغار - II
قینام آل اوره خشیله یا به ایتلر اوچ بی راه غزایه

- a) Yukarıdaki beykleri yeni harflerle yazınız, 5)
- b) kimin, hangi eserinden alınmıştır? 5)
- c) Eserin konusu nedir? 5) d) nazım şeklini söyleyiniz, 5)
- e) beykleri açıklayınız, 5)

Yekün: 25.

III. a) Ardındaki mısraclar bir gaziye ait olup burada karışık olarak sıralanmıştır. Siz bunu düzeltin, gazelin astindaki yerlerine göre düzgün eski hatine koynuz, 20) Bu sıralamaya neye şöhre yaplığınızı açıklayınız! 10) c) regnini bulunuz ve herhangi bir mısraa dikkatle taktik ediniz, 5) Gazelin bütünüünden ne anladığınızı yazınız veRAININI söyleyiniz, 15) Yekün: 50

olmuşuz can ile dillah gagayıterse - Genden-i tersen-i zihâda

Bir peri-sekl sasem, bir gözü ahu yerine - gönlümüş ^{Kutâs-i dilbend} Sahed-i zihâya, Heres-i tır ü keman fiknâdi dilbend antâ - Süreniz ^{Cihâda vezâlik} Lijoniz'in gerk me Baglada gönlümüşü Zülf ile gîsu yerine Safesin her den içeniz düzen-i olini kanını su yerine - Nârek-i gamze-i dildüüz ile ebu Süreniz esb-i hünernend-i sahâ-reftâni - Dilber-i mahruyx-yâz-i peri-zü ^{yerine} Rayete meyl ederiz kamet-i dilcü yerine - Sim-telerde olan ^{yerine} Tûga bel bağlamıriz kâkül-i hoş-ları legzet-i pehlü yerine ^{yerine}

Bepari dileklerimle O, محدث

رہا ی
مسدس

①

هذا فلادیم عالم آفلادیم لیتمین
صادن ادل نیلدروم بیم صدره بیتمین، صدره بیتمین

۰۰۰۰۰
فضولی - صربع

- ۱ -

پرینت ن - خالک اولدم، صد بارک حاکم پرینت فرم
نمکنند باره ره دوستم، قیچارکه تبریز - نام فرم
نه دریمن، مووز قائم بودیم می پینن لوزل فرام
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون

- ۲ -
ایم هنگلک اوله لی سند و خالک من
سی که قنده اولد، سیم اصل ده آشنا گورمن
داندا آشنا لق رسن سند و دام بورمن
لوزم، جام ۱۰ نتم، دو تدوسفون

- ۳ -
دو هدم دخانیز جیغ خ پایندن یعجا بر ایخ
بیو شاع ایدیم بیم، محنت داندوه در دم و خ
سخا قالدی مروده، سند اوزگه جیج بیم بوج
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون
لوزمند دیم با غم از دیم پایم بیم بینه
سخته ایتیم میره بینه، بین سراخ ترکه ایچه
آمانه، خلم اولم، بین بی مهدی ایچمه
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون

- ۴ -
قئی دو هکن نه دن به ظلم اید بیداره ایغبره
لوزله سی اولم، جف سندنه راجبه
سند تدا ناز نیمه، ناز بین ایکو من سیده
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون
نظر تیکار سنت اصل ده رکوزدن آ قیدان سیله

پایان نفعه - ایتند عنق ایله نیمن میمه، سریله
میم آنل - دو سل عاشقه هوایجه، لطف ایله
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون
فقطی سیده احمدن ایسته - بجهد ایکم

دیر دندن سن ندیل، ناولنده خلا کیا نده
کرول نولوده، کرول تو، کلم حمله، رای اذانه
لوزم، جام ۱۰ نتم، سرددیم، دو تدوسفون

۱۱۱

- ۱ -

دلا صانکه لیاه ایم زمین غمہ بیتمین
بهراری عمر مک کیدی، خزانه سیدی بیتمین
نه گلددم عمل بی بردم، نه لدم فرم ایتمین
نه به مدم عالمه، نیددم بیلیم، نه ایتمین
هذا آفلادیم مدم عالم آفلادیم لیتمین
صادن ادل نیلدروم بیم صدره بیتمین، صدره بیتمین

- 2 -

بر باع روزه ما - ایچره برم شارمان دلم
نیجه بیل اول هوواره مریچه بیل آنی روزان ادلدم
پیلتلک دتنی کیدی، لیتیمی، پیروان ادا ادلدم
اچل راهنے کوز یاشی ایله آختر دانا ادلدم
هذا آفلادیم مدم عالمه آفلادیم لیتمین
صادن ادل نیلدروم بیم صدره بیتمین، صدره بیتمین

- 3 -

ضیغم، دو دندم، دستکننه، حنة باغه
شب و روزه ای تکدم حکم زار گلبد منند
یامزب بیم سینه یم سند ایله راغ شها غمہ
دوسه م روی شرمه، بواش غونه غفتند
هذا آفلادیم مدم عالم آفلادیم لیتمین
صادن ادل نیلدروم بیم صدره بیتمین صدره بیتمین

- ۴ -

باقیده، آنکدم بیلدم جهانه بر خدا گلزار
لوزندم هر زدنین فین هریت ایله ترک - خار
بیم آنده شارمان اردوگ گدر - گل، بیل ایلزار
بو - سزی ددم، ادلدم گلدلمون، ادینه سوزنیز ایلزار
هذا آفلادیم مدم عالم آفلادیم لیتمین
صادن ادل نیلدروم بیم صدره بیتمین، صدره بیتمین

- ۵ -

آمریچه آفلادمعه، نوبله ارکور البت هر آدرمه
بن آفلادرم، بیچه بیم هر دلم دلم حکم بده عالمه
نیجه آفلادرم ایسے بین آنارن دغ نیم دمه
رها ی کویدن نور تور ۱۰۰۰ آ خرینه نوره ده

نقفي

نه تنده جان ايله سنجوز اميد حمت ادلر
نه جاذ بزنده غم فرقله راهت ادلر
نه جاده دار به خزانله آنگه غرم بردم
نه طالم مداد يار، دصله فرست ادلر
رول ايه گشته کـ سـلـمـ هـوـایـ فـقـهـلـهـ
رفـيـتـ اـيـلـهـ دـكـلـهـ بـهـ مـدـاـستـ اـدلـرـ
بلـاـيدـ دـكـلـهـ آـلـيـنـدـىـ بـلـاـرـ مـلـهـ بـوـصـنـ
عـنـدـ دـهـ مـعـكـ دـلـهـ باـعـتـ سـرـتـ اـدلـرـ
نهـ مـسـرـنـيـ سـهـ مـدـمـ دـيـهـ نـهـ آـفـتـ اـدلـرـ
نهـ شـتـ آـهـ لـدـيـکـهـ يـدـزـ سـوـرـمـ اـمـتـ اـولـوـمـ
نهـ لـوـنـ آـهـ قـاـنـكـ لـوـرـمـ قـيـامـتـ اـدلـرـ

بـلـاـ اـوـلـهـ يـهـ سـيرـ مـلـنـهـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
لـوـزـهـ سـيرـ اـيمـهـ مـتـ قـهـ آـسـانـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
لـهـ فـنـدـهـ لـوـرـنـهـ آـسـانـ عـمـىـ هـوـيـرـهـ
هـيـنـهـ باـسـنـهـ بـرـعـامـ خـيـانـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
يهـ رـزـ دـفـرـنـ بـيـداـ اـيـدـ بـغـمـ نـرـ اـيـتـمـ
عـنـ فـطـرـهـ نـاـيـداـ دـيـنـهـ نـاـ اـدلـرـ غـنـ لـوـرـمـ
خـيـزـهـ مـلـهـ اـدـلـهـ نـابـ سـيـنـ روـيـ خـوـبـانـ
رـخـ جـانـقـ هـمـ مـهـ، هـمـ مـنـهـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
صـفـرـهـ بـرـ بـرـ سـيـنـ سـيـهـ سـاـ جـانـ اـيـتـ رـيـزـ
لـوـزـهـ لـلـرـمـتـ اـدلـرـ دـستـ وـرـيـانـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
پـاـ قـرـيـهـ لـهـ سـيـهـ جـهـنـهـ اـهـ جـمـ مـيـ تـاـيـهـ
دـلـ دـيـهـ اـهـ بـرـ وـ بـجـهـ سـيـهـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ
مـحـصـلـ بـوـيـدـ بـرـ بـرـ غـرـنـ لـوـرـمـ اـهـ فـنـهـ
فتـ بـنـ نـوـلـرـهـ خـانـ اـيـلـهـ تـبـ زـاـ اـدلـرـ فـنـ لـوـرـمـ

شيخ غالب

ينه زورق دردم قيريلوب آناره دوستى
حدى ذرمى شىنه دـ بـ ، دـ سـنـدارـهـ دـوـسـتـىـ
اـوزـ ماـنـهـ بـزـمـ هـانـهـ ، بـلـوـسـيـلـهـ مـالـهـ كـامـ
بـزـهـ هـعـصـهـ مـحـبـتـ دـلـ يـارـهـ يـارـهـ دـوـسـتـىـ
كـهـ بـزـمـ سـرـهـ دـىـتـ ، كـهـ اـيـانـيـ قولـنـ غـنـهـ
دوـسـتـهـ قـالـهـ هـنـهـ هـمـ دـ لـطـفـ يـارـهـ دـوـسـتـىـ
اـيـرـيـنـ بـبـيـهـ دـ بـلـ بـلـيـلـهـ بـزـىـ حـصـتـ گـلـ
ينـهـ بـزـبـتـ تـحـلـ رـولـ بـيـقـارـهـ دـوـسـتـىـ
بـهـ بـرـجـ عـارـ فـنـهـ لـرـمـ اـولـهـ خـالـهـ مـاـنـ
لـبـالـهـ دـىـ لـعـدنـ بـهـ سـيـعـتـهـ دـوـسـتـىـ
سـوـزـ دـلـرـبـ اـرـ حـيـثـ آـھـ دـيـهـ دـونـ دـصـلـهـ يـاـهـ
بـوـدـهـ دـىـلـهـ يـيـلـهـ يـمـ بـرـ بـيـدـ اـنـظـهـ دـوـسـتـىـ
رـهـ دـلـدـيـهـ غـالـبـ بـهـ صـفـلـهـ خـالـدـيـ خـيـانـ
سيـيـ تـرـكـ نـامـ دـسـتـهـ بـيـ اـعـتـارـهـ دـوـسـتـىـ

دوـلـهـ اـرـمـزـرـنـ بـرـشـ صـاـحـاـنـىـ
آـهـدـىـ لـدـهـلـهـ رـلـ بـاـيـهـ اـغـنـىـ
آـيـ یـلـيـىـ نـهـ لـوـلـهـ صـاـتـاـرـ
وـهـ گـيـيـنـ کـسـدـيـهـ خـرـنـاـغـنـ
لـوـزـ چـاـنـمـ بـرـيـاـنـ اـيـشـ بـنـ
آـلـ بـرـيـاـيـدـ بـخـانـ اـيـلـهـ دـوـرـاـغـنـ
صـالـهـ دـهـ دـهـ مـلـهـ اـيـلـارـيـهـ آـفـنـ

نـجـمـهـ مـلـهـ بـرـ بـرـ لـلـلـهـ

قدـرـهـ رـلـ اـيـرـ مـاـفـنـهـ اـدـتـاـغـنـىـ
نـجـمـهـ طـابـرـ رـاـغـنـيـ اوـلـ يـدـصـهـ نـلـ
صـاـعـجـ لـاـ غـيـرـبـ اـكـمـهـ سـقـلـيـاـغـنـىـ
اـجـيدـ بـ اـيـجـيـوـنـ لـنـهـ اـلـلـهـ آـنـ

دـرـاـسـاـيـدـ بـ نـوـسـمـ آـيـاغـنـىـ
جـيـرـقـ سـهـ مـنـدـبـ نـجـوـزـهـ مـشـ نـوـزـ لـرـبـ
آـيـاـغـنـ اـيـزـخـ طـوـبـاـغـنـىـ
دـرـيـهـ رـلـ بـرـ كـيـيـهـ بـهـ غـالـبـ كـيـيـهـ
فـنـهـ جـيـرـيـدـيـهـ سـرـ اـيـرـ مـاـغـنـىـ
حضرـتـ مـلاـيـ سـيـدـ نـاـ بـلـرـ
سـيـلـهـ يـهـ نـدـ كـيـمـ عـلـهـ قولـاـغـنـىـ

دـ تـدـ

(3)

باتی

نوله رهوا بکره نتافم، یع فبیه عفقام
نه عیب مسیل کی یا غلام سرم دنیام
لذت هه ده سرمه ایله هک می بزی هرا دنیا
که نظر خرد ایله هدکه ربوزه اعدام
الوقت ایده مزین ذره قادار نازانه
آسمان هزه سر بعن - آرام
صدر تا مریم هدایت گفتند ادر دندم اقا
منه ملکت سرفته دارا بزم
با خیارین محمد حقیقون یالله
دم جانشی ایله نظم بکره بدده عیام

از لذت هه عشقت بنه خرمانیز جانا
محبت ملکت سرفا نه علیست نیز جانا
سحاب لطفت آینه شنیده لار دناره غی ایغه
بود شنید با فری پا گفت لاره نفایز جانا
زمانه بزره لر هر کسر سر دیگرها را خواست ایلار
آنکیون با غریب خدندر مدارن خانیز جانا
ملکه قیام سدن کورله درست هیچه جانا
بلع و سن آب روی ملکت همانیز جانا
قدانی چام نظم ستر باتی بی خواهی
بهر بزیت شیده بزره جامی ره ایشانیز جانا

صریا او لدی میس سایما بجهانه { در زرن
بر بزم درج بخت سوونه بجهانه { در دسون
رلا چام ستاب عشق بایله ایله نرس ایستیم
ندیلار گدم لعم ایشونه باشنه خسنه { در زرن
خیال سنج هماره تویانون خانه رله
یرین اول استه یا خوبی سوچ ایله بروانه کرد زرن
سنا غیار ایله در ایته بزیه سایما بجهانه رام
سر بعیدیت در لاندی عشت بجهانه { در زرن
بیزه م دلتیه سحر ادلز با قیا هرس
دی مهدن احد دله، مکون سیعنه کرد زرن

خد

هیشم آجی یاست ایله آغزاله قاندیز
هم ایسے باندیز
ادل زلف سیه سلطنه نیله ایمه قاندیز
کوکام اد صاندیز
ناراد بخونه قیله یمه دنیزی میزار
میوق ایله بیدار
هیله دلا دست از دلا به ایاندیز
سنده ادنا نزیز
سل لبیه ای رلیه قتال پر آنوب
ای قشنه لی محیوب
هز زدل هن ته نه جر آنله قاندیز
خانه برباندیز
ای خوت که نغم غشقة دنیز دحلدم
بجا دفلدم
ارک دنیم بیواره لر م شیدی آنگه بدر
کنندی خزانه نزیز
ایلر فندق رنک ستفق رینی میلون
حیر تله دیلار دون
اول نام که بین خون سرتکم پوست زنیز
در بیا بولاندیز
غشت هبذا سی و یکمین لندی آمام
در ایله چانم
سد سنته ره نکم خانه باندیز
عقلم رایانز بیدر
محظوظه خانه باندیز
پل عشق حمیده مفسد
پاری قلایق لیلان مقدیزی نه جاهه
جد قاعده اول سنه ره بین قاندیز
مجیفه طاندیز
با حق دیهی مفسدیز بین فر لی آری
با سن کوکه صادری
د عری ای ای احمدیه ماندیز
غوفه ایاندیز
ادل هف بیش ایه بیک زلطفه نالان
قابل قلوب ایان
کفتار بین نه حین اینه نزیز
رامه در لاندیز

لار

(4)

احمدیاتا فرش مین

گلایه یاری پیوه مل (صفحه مین)
 گله بیهی پیوه مل (صفحه مین)
 شکر دود آندر، خیریز لدر، سرد بودید لدر
 سبزی پیوه مل فرش مین صفحه مین
 بندار صن دبهاره بدل لو بیلکت
 عذر تری، پیوه مل فرش مین، صفحه مین
 بزر مله بر رق انت نفع ایله صدر هست
 عذر یاری پیوه مل، فرش مین، صفحه مین
 کمر تیلوری مده، احمد که مله دیپه شاه عزال
 کوزه لدر، پیوه مل، فرش مین، صفحه مین

فریار دنام ایته دب ای یار خاصه محل
 بیلکت آلم آهن زنار خاصه محل
 لدلم اونین پیقدب سیده ارل یارسند دل
 آر بخه یا غرور ده و دیه ار خاصه محل
 هیز خاصه دیپه ایه بیلکه ده افی در
 خیتمه ده ای نهار بیهی دار خاصه محل
 خارهیه با غریب قات ایته دیلکه
 ای بدهی سر، ای بیزی که ایه ایه من
 احمد رونته ده ده دلند صافتن ده نهار
 آپنه جالکی ز نهار خاصه محل

ای تنه که مده، قوک یالان، یاندم آنده
 برناز ایله بین لدلم آلان یاندم آنده
 سنت شعیب غرایله محبه که دل
 بن آ فنید دم باست ایله تان یاندم آنده
 هه هه، ایله من حسبت ایه سده ده ده ده
 ده دل ایه من مدن جان یاندم آنده
 احمد کله بدهیکه، گندره لطفکی اعنیار
 آه ستفت آز سوخ جهان یاندم آنکه

مدد

سلفان ولد

کدر مله دلبله مز بن نه ایه م
 جانی طارقان بن نه ایه م
 آیتم ایجیل سن به سرجی
 آیتدی توکن بن نه ایه م
 آیتم بد پیه سه توچا م
 آیته اولد ز بن نه ایه م
 ایله ایم بن نزلسم آنکیون
 هامله ده مز بن نه ایه م
 آن دهد م، آن سه ده م
 ادل خن سه مز بن نه ایه م
 بند زین آرادله بیلکه
 یائے ده با فناز بن نه ایه م
 آیتم بن آما سالم اوله ده
 قاتمه ده ده ماز بن نه ایه م
 آند آنده اوده ده مه م
 بنه ادل قومان بن نه ایه م
 ولد آیه دار ده طیوریه
 قابی آهیکا ز بن نایه م

مدد

یونس امره
 حقه نه مه سرتیه ایجیل الحمد لله
 سند ده ده ده ده ده ده ده ده ده ده
 ستر فارشیه راغمیه مینه لری با غلی
 صدقان صدقان ایله آنده الحمد لله
 حمزه دلیل پاست اوله قمه نهار لانه ده تو شارده
 ببر عزیه استر الدده، از قیه ق الحمد لله
 دار رو غفر ایله، سول صدقان ده
 هلقه طاییده مینیں صادیقه ده الحمد لله
 بیهیه محل باریته م، یاریه ل بیلیته م
 آغه ایم دندک، آستن الحمد لله
 آینه ده ده ده ده ده ده ده ده ده ده
 ادست بندار صدیه بور تر جیل الحمد لله
 ده نلده بیغا، الدق، ایه بیده ل ایه ده الدق
 آندق دنه ده ده ده ده ده ده ده ده ده
 طایید دعه قیو سنه، قوک الدق طیور سنه
 بونه مکینه چید ایه، پیشده الحمد لله

مدد

(5)

نظری

دیده‌م - خلی‌بوزلر لوزلر رفای دیده‌م
قبله از بلوچی قاتم - فاشن از دل قبله
هیبت بور دیده - دیده بور هیبت
آدم دویا مانه سما - سعاده‌یا مانه آدم
قمره‌ل جاده‌م دله‌ی - دله‌ی جاده‌م غم‌هه
پیغم بسجد لده - حالم - حالم بسجد لور پیغم
د صفت بله‌ل هجهله - هجهله - هجهله د صفت
حالم ده دندو شری - شادی ده دندو شری
زضم ده بین جانا - جانا کو - بین زضم
مرهم توییزه بردنه - بگدن توییزه مرهم
سنده نظری رام - رام نفری سنده
علم بدرزیله مفقوده - مفقوده بدرزیله علم
او لدن خونیم او گله - او گله خونیم او لدن
هر دم عله بدل - بدل کله هر دم

خاندنی سلطان سیمان
بلیس خالدم، دُس، هیزم، ماه نایافم
آنیم، حرم، یارم، لوزه لوزه چی سعدیم
صیام، عاصم، صنم، تاریخونم، عیتم
بدام، بمحاجم، دوزم، گلام، او در فضه ام
میشم
رام، ده مندام، صباهم، صعنم، شام
جنارم، سی سیرافم، مکستان ایله بستام
شناطم، عستام، بزم، چیاغم، بینم، شعم
ذمریج، نار دنار نجم، بزم شمع شستام
هر رندم، خداوندم، شنام، ظاهر و پیشم
قبارم، هنرم، هرم، جهان ا تیمه جان
بنام، شترم، قتنم، بدمع ا بجهه بی خنم
عزمیم، بیسم، دام، لده مصونه کی خانم
ستابنوم خاریام دیا ملکت روم
بدفتا نم و فیجا فم و بنه ادم، خرام
صد چی مارم، قاتمه یام لوزی بمنتهی چارم
ندلویم بدریغله قائم مه دهن ملکانم
قاینه کله بیکله ماده مه سه سه ایده دام
بیوله بیغم، لوزم بیغم، هیزم، هفته الحانم

صلدن بلایه جانه ای جان از زنی صبا
صلدن غم خرازله بیان از زنی صبا
عدهم سند بی نیمه جهار دهه، سین
لیسته ک صرک ارجی بینه بیان از زنی صبا
ی سند دل لطفله بیاد ایلیکلز
سوگ باشه رفی اعشه هربایه از زنی صبا
بزم بلاره نوشی شین ایلهی غمک
آلت، فاشن عشی دنوشی ای جان از زنی صبا
بادرخاند اینهی مسیمه کلینه نن
غمی ملینه خاکله بیدنا از زنی صبا
دوچه

نجاتی

لله خد که نیمه ملکته نه کایر دیل
سرمه بدر رغه دیل، فنه بدر رغه دیل
هسته دهه عدهم هین حسته پیغامه دوشه
دوه کل حسته لاده بدر رغه دیل
عارقی هزبالات جده دهی دهی دیل
کیدایه مارین بیمه که دهی دیل
حمد لله می جانهش ایله ساضلورز
آب هیدان ایله لدر صدین ایه تر دیل
(ی بجاتی، بیوره جراشهه لکه دهه کله
هزبالو جده دهی دهی دهی دهی دهی دهی
هدو

هه جی بایرام
بوزلری بولو مام، بوزلری بولو مام
دروه عبید دله دله دله دله دله
پاندی بولو مام، پاندی بولو مام
پاندیه ده مان بولو دله دله دله دله

یاده ای نوعل یاده ای نوعل یاده ای نوعل
یانه ره ایلری ده دیله ده دیله ده دیله
یورانه بی بی دانه کلی
ستنه عشقت یاندی بولو مام

و بجهه یاندی بولو مام
رکنله عشقت جمله بیانه دی
لنه دهه بولو دله دهه بولو دله دهه
مطلبیه هر شی بولو دله دهه بولو
بایرام ایده بایرام ایده بایرام
بایرام ایده بایرام ایده بایرام
حمد دناله حمد دناله حمد دناله

Sultan Veled

Gönlü dilemez, ben ne ideyim
Ayıtdım, içgil sen bu sücüyü
Ayıtdım: Bu gice seni kocayım
Öyle kim ben öldüm anıngün
Anı dilerim, anı severim
Benden yeğ ola eğer bigler
Ayıtdım ben ana malım olasın
Anın elinden oda düşeydim
Veled evine vardı tapuya

Canı tartmaz, ben ne ideyim
Ayıtdı: Gerekmez, ben ne ideyim
Ayıtdı: Olmaz, ben ne ideyim
Halimi görmez, ben ne ideyim
Ol beni sevmez, ben ne ideyim
Paşadır bakmaz, ben ne ideyim
Katımda durmaz, ben ne ideoşim
Yine ol komaz, ben ne ideyim
Kapısı açılmaz, ben ne ideyim

Hacı Bayram

Noldu bu gönlüm, noldı bu gönlüm
Yandı bu gönlüm, yandı bu gönlüm
Yan ey gönül yan, yan ey gönül yan
Pervane gibi, pervane gibi

Berd ü gaminla doldu bu gönlüm
Yanmada derman buldu bu gönlüm
Yanmadan oldu derdine derman
Şem'ine aşkın yandı bu gönlüm

Gerçi ki yandı, gerçeğe yandı
Kendüde buldu, kendüde buldu

Rengine aşkın cümle boyandı
Matlabını hoş buldu bu gönlüm

Bayrimi imdi, bayramı imdi
Hamd ü senalar, hamd ü senalar

Bayram idersin yar ile şimdi
Yar ile bayram kıldı bu gönlüm

Fuzuli

Perisan-halin oldum, sormadin hal-i perişanım
Gamindan derde düşdüm, kılmadın tedbir-i dermanım
Ne dersin, rüzgârim böylemi geçsin, güzel hanım
Gözüm, canım, efendim, sevdigim, devletlü sultanım
xxx

Esir-i dâm-i aşkın olalı senden vefa görmen
Sen her kande görsem ehl-i derde aşina görmen
Vfa vü aşinalık resmini senden revâ görmen
Gözüm, canım, efendim, sevdigim, devletlü sultanım
xx

Değer her dem vefasız çerh yayından bana bir oh
Kime şerh eyleyim kim mihnet ü endük u derdim çoh
Sana kaldı mürüvvet, senden özge hiç kimsem yoh
Gözüm, canım, efendim, sevdigim, devletlü sultanım

m — (Yaprak 141a ; 141b ; 240b — 241a)

ساغر صدای قفل مینایه کوش ایدی
آنچ رخانه بزم قدح شمله نوش ایدی
بن سویلکه شونه بلبل خوش ایدی
بر آتشین کارخ کاکل بدش ایدی
یوسفی حریم دلک خودفروش ایدی
مزکان چشی آفت صف سروش ایدی
غالب خوش طبع ایسه بی عقل و هوش ایدی

چکدی او دم که مجلسی بر خروش ایدی
مستفرق تجلیه انوار حسن اولوب
هب کننکوی چشم دلب کامداردن
اول بزمه مده شمع شبستان چرخدر
5 عرض وصال ایدردی زیباخای خواهش
بر بیامن شوخ پریزاد ایدی او کم
وار ایسه غمزه که ایتدی جهانه بو سری فاش

n — (Yaprak 139a-b ; 139b ; 237b)

طیاوری شیشه در بو ره سنگساره دوشیدی
بزه خصه محبت دل پاره پاره دوشیدی
دوشه قله خسته غم در لطف پاره دوشیدی
بنه نوبت تحمل دل بیقراره دوشیدی
بکارندی طالعمند بو سیه ستاره دوشیدی
بو دکاری نیتم بو بلم انتظاره دوشیدی
کیمی ترک نام و شاهه کیمی اعتباره دوشیدی

پنه زورق درونم قیریلوب کناره دوشیدی
او زمانکه بزم جانه بولیشدی کاله کام
10 کمی زیر سرده دستی که ایاغی قولتفنده
ایرشوب بهاره بلبل یکیلنده صحبت اکل
مرج عارضکده گوکل اولدی حاله مائل
سوزیلوب اوجشم آهو دیدی ذوق و سله یاهو
ره مولویده غال بو صفتله قالدی حیران

o — (Yaprak 143a-b ; 144a ; 243b)

شوق بر زنجیردر گوکلم انک دیوانی
آشنانک آشنا بیکانه نک بیکانه می
بویله در ارباب حالک مشرب رندانی
چشممه خورشید حکمتدر خ میغانه می
بن خمار نرکس شهلاستک مستانه می

15 عشق بر شمع الهیدر بنم پروانه می
حمر راز اولهی غمزه کله اولدی خاطرم
زهد خشک بزم نوشانوشن فرق ایلز
علم آبک سواد خاک هب بر فیض اولور
اول نکاه چشم زهر آلوددن مینوش ناز

j — (Yaprak 112b ; 111b — 112a ; 196a-b)

دوزخ بهار حنکه بر کاستان سنک
قوزم شرار عشقکه بر قطره قان سنک
بر کوهزم وار اشک میدر دلیدر دیم
پیدا بندر اول در یکتنا نهان سنک
آتش ایچنده سبزه بتورمش حریردن
باغ رشکده کپمدر عجب باغان سنک
بر مهربان کوش ایدرز ادی مهر و داد
کلزی صبح سینه که اول میهان سنک
5 جامائین بلا میسین آشوب جانیسین
ای بیامن غیری الکدن امان سنک
غالب دروغ ایش طوتم وعدی اول بتك
ایغان کتوذکه دینکه صغمز یلان سنک

k — (Yaprak 124a-b ; 123b ; 213b)

کتبیجه ک اولسم ویران ایدرسن
تیر نکهدن داغ درونه
ساق کرامت سنده یا بنده
10 نظاره کرم ایتکه ای چشم
ای خشک زاهد دم اورمه میدن
زاهد او مهوش پر نوردر کیم
مادام او چارسن گوزلده اما
طلب تهیدن کمدر مخلل
15 اطاوار چرخه اوی مولوی اول

آینه ک اولسم حیران ایدرسن
قصک نه ایتل سیران ایدرسن
بحر جبهه مهمان ایدرسن
آتشله آبی یکسان ایدرسن
دست دعایی سرجان ایدرسن
بتدر دیزسن ایغان ایدرسن
رویک پریوش پنهان ایدرسن
بیوهده غال افغان ایدرسن
سیران ایدرسن دوران ایدرسن

l — (Yaprak 132a ; 132b ; 226b — 227a)

با غلوب زاغنده بو زدم عهیده بیکانیده
چشمی گوردم اوئندم در دیده درمانیده
ای خوش اول مس محبت کیم خار عشقدن
بر قدح میله دکشمش کفریده ایمانیده
سرد بی قیده بلا کشلکده در آرام دل
یوشه چوقدن ترک ایدرم جانیده جانیده
بنده پیر خراباتم که یوندر نقائی
20 آتش جان سوز دل فکر دهان دریا
عاشقک مهلو میدر بیداسیده پنهانیده
سندخی یاد ایته غال صبریده سامانیده
چونکه درد اهلیه هب بیکانلرده چاره نه

2001/316/328

22.3.1989

Sayın: Öğr. Gör. O. Saik Gökay

Yükseköğretim kurumlarında Akademik Kurulların oluşturulması ve Bilimsel Denetim Yönetmeliğinin 5.maddesi doğrultusunda Fakültemiz Akademik Genel Kurulu 4 Nisan 1989 Salı günü saat 13.00'te İstatistik anfisinde toplanacaktır.

Toplantıya katılımınızı rica ederim.

Prof. Dr. Gülcin ÇANDARLIOĞLU
DEKAN

Candarlioglu

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 08g-232/45

امپانیانک جنک کیلری اولان قراچیه وارنجه بر قاج نوعدو بز کندی کیلریزی
بیان ایدم .
اولا بر ماونه که طولی اتش بیش نراع اوله یکرمی قارش قیچ یوکلکی اوون
ایکی بجوق قارش باش یوکلکی اوولور و یندی بجوق قاریش ده قوشاق بفلنور . جمله
یکرمی درت پاره طوب قونور تکمیل مهماتدن سکره خلق اولا دریافتنه ماهر طرقتنده
عنیق امور دیده بر رئیس قپودان و جمله باش و پوغ اولوب حکم ایدر و دورت استاد
دومنجی و فرق نفر الات جی که باشدی یلکن و ترنکته قوللدلر ایخلنر بزی اوشه
باشی اولوور بونلره وظیفلرندن غیری بیک بشر یوز ایچه اجرت وریلور و یکرمی اتی
اوتو راغل هر بر کوره کنده یدیشتر آدمدن اوچیوز اتش درت کورنگی و قنادر اوستنده
ایکی کورک اراسنه (منقه) دیزلر هر منقاده اوچر نفر دن یوز الی نفر جنکی و اوتو ز
نفر اوستاد طویجی جمله آلتیوز قدر نفر اوولور .

باشتده

باشا باشتده سنک طولی یتش ارشون اوولور حالا یتمش ایکی ایدر اولدیلر . او تو ز
الی او تو را قادر ماونه کی کورکن یدیشتر آدم چهر و منقادنده اوچر جنکی او تو رر .
لوج فنی مشهور در خلق بشیوز نفر کورنگی ایکیوز اون اتی جنکی ساز کیجی
وطویجی ایله جما سکر یوز قدر نفر اوولور بر ماهر کنه بی که دریا علمنده مدقق او له
باشتده و رئیس ایدرلر اور تلاق باشتده یکرمی اتی او تو را طولی الی یدی نراع
او لور خلق دخی اکا کوره در و بر نوع باشتده دخی وارد رک اکا خونکار کیسی
دیزل اوچ فنلی در بر وزیر دونما سرداری او لوب قپودان ایله کنه اکا بز در کلری
و کورکلری و کندی جمله یشیل بولایلر بیرانگی دخی یشیل اوولور درک باشنده علی
واز مر واردیان باشی بو کینک رئیسی اولنگ قاتوندر .

قادر غه

بر کفر غنمک ایکی بودو سلمی اراسنک طولی ساقه الی بشر نراع قوریلور ایدی
سلا الی اتی ایدرلر نه قدر او زون او لسه اینو بور و یکرمی ایک قارش ایبار اغز نک

نه آکلک بو ساع و بو نایدن صوف
وارنجه بزم فلاطون عشقه غفل فضول
هزار شرم و خجالته لال کلدی عی
بئه نتیجمسی حیرت دکلی نائلیا
(v. 98a ، دیوان)

اولدی اشکم کشن آرای هوس جولر کی
آقدی کوکم بر نهال عشویه صور کی
طلونور المرافی سر کننه آجولر کی
کر دیلر مژکانلرک بر دنکه حادولر کی
حعن کلشنده خرامان سرو دبلو لر کی
آب و تاب طلمت ایکار نظم نائلی
(Süleymaniye Ktp. - Bağdadlı Vehbi, nr. 17 5, v. 99 b)

نائلی

«نخة الكبار» دن

دونما کیلری انواعنده و خلقنده در

اولا چکدیری اتو را ق عددی اعتباری ایله بری برندن فرق و تسمیه او تو ب
اون او تو را قن اون یدی به وارنجه فرق تدر هر کورکی ایکیشتر اوچر آدم چکر . اون
سکز اون طقوز او تو را غه (بر کننده) دیزلر اون طقوز بین یکرمی درد وارنجه (قالب) مد
یکرمی بش او تو را قل اولور سه (قرسنه) دیزلر . هر کورکنی درد آدم چکر یکرمی
آتی او تو را قن اوتوز آتی او تو را غه وارنجه (باشتده) دیزلر قارپوز قبیل
او لور هر کورکنی بشر الیتیش یدیشی آدم چکر . کیسنه کوره دخی یوکل و عیش
او لور سه (ماونه) در . ایک قات او لوب اتی ماونه اوستی قلیون او لور سه (کوک)
دیزلر صلفنده بر دفعه پاشیدی . بو جله چکدیری اتو اعیدر . قلبون قسی دخی بو کا
کوره نجه ثوع او لور لکن دونناده بور تندن غیری اتو اع اشمیال او لفیوب اول دخی
شند لان کلا کلا نفسا معا دکل . الی اکثر کفار استھال ایدر پلینه

این و اون سکر قارش قیچ یوکسکلکی اوون بر قارش باش یوکسکلکی والثی قارش بر
برم قوشاق یوکسکلکی در سلنه بر قارش آکک ایدی و قربوز قیچلی دکل ایدی
شمدى اکثر اویله ایدرلر زیرا فورتینه طیانور .

خلق — اولا هر قدر غده بز ماهر ریس که قپودان اولوب جله به حکم ایله
و خارطی قولنوب پوسلیه باقه و ترنکته قوللتمنه یکرمی الاتجی که بز او طه باشی
اولور و ایک استاد دومنجی و بر استاد یلکنچی و ایک حکمنه ایک کسه که انلره کومی
دیلو بیوک سلسه نجلار کوچک ایاغ اوزره طورب بعض یلکنه منطق خدمتی کورر
و ایک کورک یاچی و ایک فلناخی و ایک تخار هر کیده مقرر در جله کیجیلر اوتوز بشر
فر اولور بش او توڑاق فرق طقوز کورکدر بز او جاق یریه کیدر دو: در قاتدن وز
طقسان التي کورکچی و یوز جنکچی جله بر قدر غه خلق اوچیوز اوتوز هز اولور
بری بز او زینه جبر زیاده و فصان بر ماوونه خلق التي یوز هز بر باشتزده خلق سکر وز
هف بر قدر غه خلق اوچیوز هر اولوب معتاد اوزره فرق پاره کی التي ماوونه ایله بر دو خانک
عکری اوون التي بیک در تیوز هز اولور بونلرک اوون بیک بشیوزی کورکچی بش بیک
اوج یوزی جنکچی عکرک در یکرمی بک کیلرندہ دخی یوزر هز جنکچی اولور سه بمحوعی
یدی بیک قدر جنکچی عکر اولور اکر متفعل منقہ خامسی کی تی او ملازمه و ساز
زیاده و فصان اوزره چنان دونغار بو قیان اوزره حباب اوئله تقریبا معلوم اونور .

(1st. 1329, s. 151-153، تحفة الکبار في اسفار البحار)

کاتب چلپی

« فذلکه » دن

وفات المولى شیخ الاسلام ذکریا بن بیرام الانقوروی

طقوز یوز یکرمی حدودنده تولد ایدوب بیوک برادری یعقوب افديدين استفاده و محن
مدرسى عرب زاده عبدالباقي افدي دار افاده سننه اشتغال بعده معلول امير افدي^۱
اتصال ایدوب مولانای صرقوم مصره حاکم اولدقده شیخ على مقدسی ایله شرکت اوزره
در سلیله مدام اویش ایدی الی درنده ملازمه ایله اولدقده تذکره جیك

ایدوب سکر ایدنکره عنبل هـ کامنده ملازم و یتش اوخرنده قرقدن منفصل و یتش
اوج ربیع الآخرنده علی باشای عنیق مدزـ سنه بعد الامتحان واصل اولیدی یتش یدیده
محنه کلوب سکان بر صفرنده اسلیمـ دن حل قضائـ سکان بشده بروسه قضائـ
سکان سکرده استانبول قضائـ نائل اولوب سکان طقوزـ آناطولی صدارتی ویریلوب
طقان بردـ تقاعـد ایتمـ و طقان درـ خالانـ طرف شامـنـ جـهـ کـیـمـ اـیـدـیـ طـقـانـ
 بشـهـ شـیـخـ اـلـاسـلـامـ شـیـخـیـ اـنـدـیـ یـرـیـهـ سـلـیـمانـیـ دـارـ الحـدـیـشـهـ صـدـرـ نـشـنـ اـفـادـهـ وـ طـقـانـ
 یـدـیـهـ صـدـرـ الـعـلـمـاءـ رـوـمـ اوـلمـنـهـ جـامـیـ عـالـیـ زـیـادـهـ اـولـوبـ طـقـانـ سـکـرـدـهـ تقـاعـدـ اـیـدـوبـ طـقـوـزـ
 بـوزـدـ کـیـرـوـ صـدـارـهـ اـعـادـهـ اـولـنـدـیـ الـفـ کـامـلـ رـحـبـنـکـ لـیـلـهـ مـعـراجـنـهـ پـرـتوـانـدـارـ مـقـامـ
 قـتوـاـ اـولـوبـ بـیـکـ بـرـ شـوـالـنـکـ اوـنـ اـیـکـنـجـیـ کـوـنـیـ یـوـمـ اـحـدـهـ بـجـاهـ اـنـتـقالـ اـیـلـدـیـ کـیـفـیـتـ
 اـنـتـقالـ بـوـکـوـنـهـ وـاقـعـ اوـلـشـدـرـ کـهـ مـعـتـادـ اوـزـرـهـ طـرـفـ سـلـطـنـتـدـنـ صـبـیـهـ خـلـمـتـ کـلـوبـ اـیـرـتـیـ
 تـهـبـهـ نـوـرـوـزـ اـیـجـوـنـ مـلـمـ سـلـطـانـیـ سـعـنـدـالـدـینـ اـفـدـیـ اـیـلـهـ بـوـنـلـرـ دـسـ پـوـشـ پـادـشـاـهـ بـهـ دـعـوـتـ
 اـولـوبـ اوـتوـزـ هـزـ چـاوـشـ اـجـالـ اـیـلـهـ دـیـوـانـ کـتـورـدـیـلـرـ بـابـ السـعـادـ مـوـقـنـدـهـ یـکـیـجـرـیـ
 بـرـ خـالـکـ پـیـداـ اـولـدـیـ درـجـةـ سـاعـتـ اـجـمـعـنـ مـرـحـومـ کـجـدـیـ کـیـتـدـیـ نـشـیـ قـالـدـیـلـوبـ
 اـیـرـتـیـ اـعـیـانـ وـارـکـانـ جـامـعـ سـلـطـانـ مـحـمـدـ خـانـهـ نـعـازـنـ قـیـلـوبـ سـلـطـانـ سـلـیـمـ قـبـنـدـهـ بـنـاـ
 اـیـمـیـکـیـ دـارـالـحـدـیـثـ سـقـایـهـنـ دـاخـلـنـدـهـ دـفـنـ اـیـتـدـیـلـرـ جـنـایـ اـفـدـیـ (ـمـصـرـعـ)ـ بـجـاهـ ذـکـرـیـاـ
 لـقـنـدـیـ کـجـدـیـ هـانـ مـصـرـاعـیـ اـیـلـهـ تـارـیـخـ پـرـداـزـ اـولـوبـ منـصبـ قـتوـاـ کـیـرـوـبـسـتـانـ زـادـهـ وـرـلـدـیـ
 مـلـکـیـ مـرـقـومـ شـیـخـ العـرـبـیـهـ اـسـتـادـ فـنـونـ اـدـبـیـهـ حـرـفـنـدـهـ مـلـمـ مـلـازـیـ شـانـ وـمـقـنـدـایـ عـالمـ
 اـیـمـیـکـیـ تـارـیـخـ عـلـیـمـسـنـ دـهـادـیـهـ حـاشـیـسـیـ وـارـدـرـ وـکـالـدـنـ اـخـرـیـهـ وـارـنـجـهـ اـبـنـ هـامـهـ ذـیـلـ
 تـوـلـقـ اـوـزـرـهـ دـرـ وـقـیـرـ بـیـضـاوـیدـنـ سـوـرـهـ اـعـرـافـهـ وـشـرـحـ مـفـتـاحـ شـرـیـقـیـهـ وـصـدـرـ الشـرـیـعـیـهـ
 تـلـیـقـلـرـیـ وـارـدـرـ مـبـلـیـ خـلـصـیـ اـیـلـهـ اـبـدـارـیـ نـقـشـ کـتـابـهـ رـوـزـکـارـدـرـ .

(1st. 1286, s. 13-14)

کاتب چلپی

و صراط مستقیم، در. اما من ده بو اعوان ایله کزركن استقامت ایدوب فقراء و ضعفاء مرحت اوzerه اول. آنلری بونردن خلاص ایمک سی ایله باشاكده سویله: بـ. حامده انکوروجکه قیاوب جلالی اولسون. عباداللهی متاذی ایتسون سکا جناب باری دنیاده تباحت نام، آخر فسنه اعنان کامل وزیوب شفاعت رسول الله نصیب ایده. حتی بدنه جهانی کشت و کنار ایندکه آزادق طعام نی، آزادق سویله، آزادق اویو، علم ایله چوق عمل ایله. تبیحة راه حق بولق ایچون لازم اولان عملدرک جناب اویو، علم ایله چوق عمل ایله. تبیحة راه حق بولق ایچون لازم اولان عملدرک جناب حق فرقان عظیم الشانده (ایله یصعدالکلم الطیب والعمل الصالح رفعه) بیورمشد. و نصیحتاری طوت. حقوق والدی و بری خبر دعاون اوونته پیرلوه رعایت ایله. الله ایشکی راست کنیوب عاقبتک خیر اوله. بو نیته الفاتحه! بیوردیلر.

(1st:1314, II, s. 433-436)

اویلا چلبی

«ثمرات الفواد» دن الحاج بیرام انقره‌ی قدم سره

قطب زمان وة دوہ غالیان اولشدر. اصلده شهر انقره قربنده صوله فصل نام قرهدندر. خلی زمان طریق علمه کوشش ایدوب وزمره مدرسیندن اولوب حتی یلدرم یازدیک پیوچی باشیسی اویش ایدی دیو روایت ایدرلر اول زمان کیم حیدالدین حضرتلى آتاب حقیقتلرین عین بصیرتلری اولانلر عرضه قیلدقده حاجی بیرام حضرتلى دخنی پیده جان ایله طلعت ابو حامدی کوروب عاشق پامال اولنه... تدریسن و جله علائق و عوایقین فارغ اولوب.... کیدوب حیدالدین قدس سرمه نک تراب قدمن سرتاج لئندی.... اثرینه دوشوب شام شریف و کبه مکرمیه بیله واروب اوج پیل کشت و کنار ایندکدنصرکه اقسای قصبه نک کلوب حین استقلالریسته دکن خدمت شرکنرندہ اولنه. پیده نور حقیقت محمدیه علی وجه الاکلیه برج حاجی بیرامدہ طالع اولنه سجاده ارشادی تشریف ایدوب ساقه بزم محبت الله اولدی وجه مبارکن کوروب آنکه قلبین مقابل طونانلر نور پهداشله مهندی اولوب کدورات خسانیدن خلاص لودیلر.

مان ایله یاپشدی. یوقلادم. المده هیچ کیک بودی. نه جانه اکسم خجو کی اکبیلوردی. هان النی المدن چکوب صاغ الیه بر زیارت کوستردی و نینه ایله یاپشدی. بعده اخره متعلق کلات ایدرک اودون بازاری نام محله واردقنه میدانک جانب غربیسنده بر قبه صفیر نمایان اولدی «ایشته ار سلطان قبی شودر» دیو صاغ الیه کوستردی. حیره اول طرفه نظر ایدوب صوکره یانه باقدم، اول کینه غائب اویاش! «بره مدد! بن آنک النی المدن قویرمسم کرک ایدی. بره مدد! حالم نیه منجر اولور؟» ده درن چوره و قوت سحرده سرسم اولوب کزرمد. «بلکه شویکه قایل کوچک قبودن کیومش اوله» دیو هان قبودن ایجزی کردم. مکر بوزه خانه ایمن! بر چوق باشالی خرسنده و خرکشانک کیمی چوکور، کمی طببوره جالیورلر. بر های و هوی ک تییر و توصیف اولونغاز. هان برى «اویلا چلبی» کل بر بوزاجمعی ایچ، دندی. «های، بوزاخانه کیردیکی کوردیلر!» دیه چجاندن یرلر. یکشم. هان طشره چیقوب طوغزی ارسلان قبسمه واردم. قبوسی آچوب ایجزی به کبرهک «السلام عليك يا پیر عنزز!» دیو بکا ایدوب عتبه سفلانسے بو عاصی بوزونی سوردم. «ای سلطان! واقعه کیروب سکا بر مرشد کامل کوندرم» دیدک. عهده وفا ایدوب کوندردک. هنوز ارشاد اولمدون المدن آلدک. قبوک بوز سوزه کلوب زیارت ایتم. حیب خدا عشقته بى دنیا و آخرته بوس قومه. الله ایله عهدم اولسون، روح شریفک ایچون بـ ختم شریف تلاوت ایدم، دیمروک ختم شریفه باشلامد. قبر شریفک صندوقسی اولان یشیل. صوف ایله مستور ظرفینک آلتنه کیروب «حاجاه! يا ار سلطان حایه!» دیدم. او ساعت خواب آلد اولمدم، اویله غرق عرق اولشم ک اوابلرندن طشره تر چیقوب ملمع قالشم. مقدما واقعه کیم کوردیکم کی او سلطان اشکالیه کلوب سلام ویردی. حیره ده «علیک» آوب سلطانم! بکا وسیله کوندردیک آدمی پیتیروب قبوک کلدم. بى تهی دست قومه! دیدم. هان سوزه باشلایرق «حافظ فرقان اولدینگکدن و محبت اویلا اولوب کبار اویلام اللهک آستانه لریسته بوز سوردیککن محروم قاللازسک. بـ سکا محبتزدن واقعه که کیروب سکا وسیله کوندریز. آنک الله یاپشوب بـ کل دیدیکم صاحبیسی ینه بـ واروب الکه یاپشدق، سـ طریق حقه کنییر مرشد کاملکم. الم چکمه. عاقبت یولك سلانه

فصل

سلیمان قوشلیدر خوده صولقلر
فناه اجوب شه دوران صقر
ز زوین میانندم بلکن
شہک اوکنده دائم مسلک لر
قونک ال اوره خشمیه یا به
اتیور اوچ کبی راه غنیمه.

فصل

اولا سلطان ذوالقدره هودار
سید بلکی عالمه سلحدار
قول اووب شه عالم پناه
قلیعک صالح دائم پادشاه
راه بانوب تیغ تیر خوفشانه
جهابه قلبیه لر باش وجاهه

فصل

حضرور اوچوروجی مرد غضب پوش
در بلکی سن عالمه جاوشن
گئی منصله ایلر مژدکانی
النده بر دمردن شبیری وار
صناسن اژدهادر هفت سری وار

فصل

در بلکی عالمه اولاغی
و فروم بیز و درمن امانی
ساولو بر بلایی ناکهانی
و نامد پیک دور راه غزانک الیه صقلغیل شرندن انک

فصل

پیک جزو ندر بلکی ای یار
صرجیق قوشلیدر هن نه کم و آر
یه اغزین شکدوکم بویلر قلیدر
وقتکلر برله جنک صفت دوزلر

فصل

بلکی سن عالمه غماز
ایدم دائم هاق اوچنده پرواز
بر زده کورسه ایکی یاری
آنک قلبیه دلن احتیاری
بکه یا باسنے بر حبله یله

کوکل پ سوزکن عشق نیندن بسته
سلک صوندی اوومه بر طلو جام کیزندی اولو جامه صرسو سرانجام
سؤال استم دهانک مشکلندن دلک اول نقطه حلد ایتدیز دوشن
بو دقتله جو قیلک موشکاف جوابک اولدی دل درذینه شاف
(3697, v. 100b-101b, 1st. Üniversitesi Ktp., T.Y.) بوست و زلجا)

سر من بقصت ویم این شمشاد حلقه مورخه بسته ایزد
اذبس ور خون ایکن کون کون ایکن ایکن سر زانه بکه ایکن
لکه ایکن سوچه بیز و دل ایکن دل ایکن غزل

رايته میل ایدر ز قامت دلبو یرینه توغه دل یفلمشز کاکل خوشو یرینه
هوس تبر و کان چحمدی دلن اصلا ناؤک غمزه دلوز ایله ابرو یرینه
سوچر ز تیغملا ذوق و صفاتن هرمیم سیم بتله اولن لذت پهلو یرینه
کردنه توین زیباده قیاس دلبد بلکلزی کلزی ایله کیسو یرینه
سورز اسب هزمند صبا رفتاری بر پری شکل صنم بر کوزی آهو یرینه
کوکلز شاهد زیبای جهاده ور دلک دلبر ماھروی و یکر پری رو یرینه
اولشن جان ایله بالله غزایی تشه اجزز دشمن دینک قای صویرینه
غزایی

رسالة تعريفات

شایخیل ندر بلکی یار آن ویزیل دایعاً احکامه عنوان
قم طاویل ط و جزیل ایلر ک ایدرلو داعماً تذهب و تحبل
یه نو خط خوبدر احکام شاهی ک کیمش باشنه زرین کلامی

کی شتر سوچه زرمه ایله بکه ایله فصل شتر سوچه بکه ایله
بلور میسندندز بکه اغالر سوچه سورولو دائم ذوق و صفال
ایدلر دلغاً شوکته دیوان کلوب جم اولاًز دایعاً ارکان
کی عد لیله معمور ایده بشهزدیم کی ظلمیله یقه ملک دهی

فصل

ندر بلدکی عالمه متفق
قاله کولوجی و ایک یوزلی
اکرجه صورتا اولا ملام
(Ist. Üniversitesi Ktp., T.Y. 3051, v. 4 a - 4 a, 9b)
فیری

پندانمه کوامی، دن

الموعظه

طمع آز ایتنه جاز مال امیتی
نوله آرتنه مالن مانی اولان
یزمی بال شامی بال اولان
قانمی ایلچون ضبطه او هرگز
دیمکله بال طاتلو اولن اغز
ولی پونسون اولده عارفانه
صوکی جنکه دوز قو سن اولاغن
هر ایشک اولیان عاقل اوکنده
تصوردن زیان ایلر ضوکنده
حرامه صونه ال چون وار غذابی
ککزدر او حسابینه چه کر بول
درست اولن ولی بازارده اول
بوراده بر حکایت کلدی یاده
صوکن فکر ایت ایشوك کچمه زیاده

حکایت

دوه کورمش دکولیشن جهانده
کورز محراوه بر کون بر دوه اول
سپوردر خوف ایدون بر یکا بول
که بو نه جانوردد سویله باکا
یزمی هیچ ایش بو اولو حیوان
دیر اول کشی دوادر بو براور
آغز یوکلر چکر صاحب هندر
سلاطین خدمته معتبردر

بونی یوکاتمک اصلی نجادو
به صورز بتوک قدی بجادو
در اویل این دیرلر چوکرلر
بوک اولور بر ده کبی طاغ ازره
پوکله صکره قالقار اینغ ازره
پس اول ار فکر ایدب دیر ن عجب قال
پوک اورمچ بوكا کی مشکل دکلی
تدر معنی بو - وزدن اولك آ کا
همه کر اوغری اولك کر حرماى
مین آز ایلک کرک ایشنى
کل ای کنج ایسیاند کیم یوق فاسى

القناعة کتو لایھى

بوک باشک اولور اعمریسى بوبك
اولور صانه غمک رزفیله ایشك
که دایم نکا طاغ اوستی اوله باغ
قانعله ایده کور ایشنى صانع
قوق او مدوعنی بیز برادر
مبیث اولنی خوش کور مقدتر
جهانده چوق کورنیز درلو ایشلر

فصل

بوزلۇغى ھېشىھ فن ایدنە
بر اوله دشمنك چوق کورکل آنی
بصىحق قوروغۇن اوپور ایلانك
صو اوپر اويمز دشمن دیشلر
اوپور آردۇنخە اولماسون اويانق
اوپور ايدر ایدر قابى يانق
اوپشور شرى فرصن ال ويرنخە
ایدرىشك انتقامى خىصىھ نىت
که ارسلانلىڭ كلور آليله صىدە
کوچن دوشىدوکى یوق كرچىلە قىدە
(Ist. Üniversitesi Ktp., T.Y. 1907, v. 16 b - 17 b)

کوامى

هایون کیلرندن سردار باوقار حضرتله معا چیقان طوب کیلرینک کزیده لردن ایک قطه باصفین کیلر سلامت یقاسنه چیقمن ایکن فورته بولوب دریا یدیک مقرر اولدی.

(103-104)، Ist. 1281، s. 103-104، تاریخ سلاجیک)

مصنفو سلاجیک

آصفنامه دن

اخلاق و آداب و زیر اعظم بجهه اولمک کرکدر پادشاه علیبناه حضرتی ایله آصف اعظم اولان بجهه معامله ایمک کرکدر آنک بیانده در . اولا صدراعظم اولانه قطعا عرض اولماق کرکدر هر خصوصی الله فی الله و لوجه الله امک کرکدر . زیرا فوتنه بر منصب دخی یوقدرکه اک و اصل اوله و حق سوزی وین الناس ممیوب وغیر متسحسن ایشلری پادشاهه حجاب ایتیوب سویلک کرکدر . وارکانی جانب حقه اشهاد ایمک کرکدر . وزیر اعظمک پادشاه ایله اولان معامله و اسرارین خارجندن دکل سار وزرا بیله واقف اولماق کرکدر .

سلطان سليم خان مرحومک سلاطینک اشبع و اعزی و عدل و غذا و معرفت و سخا ایله منازی و سلطنتک پیر سرفرازی در . زمان سلطنتنده پیری باشا مرحومک دفتردار اموال ایکن عقل و ادرا کنه اعتمادی اولدوغیچون همت پادشاه والا نهمت ایله منصب صدارت عظمی اولمش ایدی . بر عتی خصوص مشاوره مسیحون برکون ایکنده زماننده پادشاهه واردقده اول وقت فرختنده فال نشاطه پادشاه ایله بجهه مشاوره ایتشار ایدی . وززادن مسیح باشا دیوانه ، دونکی کون پادشاه ایله نه سویلشدیار دیو صور دینیچون پیری باشانک عرضنی شکست ایدوب عزلن تلخیص ایتشیدی . بجهه کیمسلرک شفاقتی ایله کوجله خلاص اولشدر . و دپاشاه ندیگاری ایله چوقان مصاحب و اختلاط ایتمام کرکدر . ملوک ندیم سز اولماز . اما ندیم و مصاحب حسن خلقدن بهردار اولوب مصالح خلنه قرشامق کرکدر و پادشاه علیبناه وزیر اکبر اکثر او قاتنه عرض دیدار ایتیوب میوب پس پرده دن ایتیوب کرکدر . وزیر اعظم بجهه تهائنده سحرملری اولان بی غرض آهلر ایله مناصبه مستحق فقیر و ناتوان اولانلری یوقلشیدر ووب منصب ورروب آیقلندر منق

چقام نیدان بیته
جانی باشی حق بولنه
قویامازسین دیدمی
[آبدال پیر سلطان] شیخمنز
حقه دوغ و در بولیز
اون ایک امام اولمنز دیدمی
(111-110)، Ist. 1340، s.61، 105، 106، 110، 111، بكتاشیلک و ادبیاتی)

پیر سلطان ابدال

«سلاجیک تاریخی» ندن

قصه بقیه ماغوسه در جزیره قبرس

و بودن اقدم فتح اولنان جزیره قبرسده ماغوسه قلعه من محاصره ایدن سردار اکرم ایله عسکر اسلام بر وجهله غذا و جهاد ایتدیلر که تحریر و تقریر ایله عیان و بیان ممکن دکلدر آخر کارلم اولوب باروت ضربیله قلعه نک برج و باروسی هوا یه منقلب اولدقده اسرای نامداردن چوق آدم شهید اولوب دار جانه جناح ایدوب اوجدیلر عالده ذکر جیلری قالدی از جمله ملاطیه بکی مقبول فرهاد اغا و عینتاب بکی ایاس باشا زاده سليمان بک و دیکر ایاس باشا زاده غازی محمد بک و دخی نیجلر شهید اولدیلر و قلعه منبوردن کدک آچیلوب متحصن اولان کفار بالکلیه شمشیر آتشبار ایله دار البواره کوندرلری وبکلری اولان لین نفس عهد ایله اسرای اسلام حقنده ایتدیکی انا و جفا مجازان ایجنون ابتدا کوزلاری اوکدیه سرایا دریسی یوزلاری بعده قلعه مرقومه اولکیدن زیاده متین و مستحکم پاپدربلوب عسکر بی بیان ایله یات ویراق فراوان قونیلوب مظفر باشا بکریکی نصب و تین اولنلی و سنجاق بکلری قونلاری و حصار ارسلری و کوکلی بلوکی و یکیجری اغاسی قونلاری و دوننمکیلرندن نه قالدیسه کرک اولینلری سردار باوقار الوب استانبوله متوجه اولوب کلوب ترسانه عامره بی داخل اولدیلر (نصراع) [حدله بنه اللدی حصاری قبرسک] (سنه ۹۸۷) قضای الهی ایله دونوب کلورکن دریاده طوب کیسی و محمد باشا قالبونی تمام یوکلرک طوتوب استیف اولمش بازوته آتش دکوب عسکر اسلامدن و اسرادن مبالغه آدم هلاک اولینین استانبوله قره خبری کلدی و دوننمای

ذکر اولان غزلى ميرزا اوقيوب و خليلي شعر شناس اولوب مشاعره اولنوب ارتقى
بادشاهه دخى حقيرانه ارمغانىز عرض اولنوب بولشدقده انله دخى بر غزل ويرلدى:

(المؤلفه)

علم ارواحدا کيم آشنا بولدم سنكا

حق بيلور تا اول زماندين مبتلا بولدم سنكا

كل ايدينورس نى بار كردىنى ارباب نظر

حمد لله بادشاهه خاك با بولدم سنكا

اي كوكل عشقينك طريقين سكا تفهم ايلدوم

غم يبه شمدين كرو کيم رهنا بولدم سنكا

كوي ياره عنم ايترمين تابع اول اي دل منكا

خاطرك جمع اولسون اندين پيشوا بولدم سنكا

كنج غمدا (كتبي) حاليم .كوروب دلبر ديدى

شاد اول اي بيار غم كيلم شفا بولدم سنكا

آنلر دخى بى عهد لطفلى كوستروب و بلخ خانى پير محمد خان ايله براق خان ايله مابينندە

عداوت اويدوغىن ذكر ايوب: «فماول يولار مخاطره اولوب پير محمد خانڭ انى لرى يعنى كوجك

فرنداشلىرى قازاق اوبلغىن قىندوز و قواديسان و ترميد جانلىرى فترت اوزرەدر اما بدخشان

و ختلان يۇنى امن اوزرەدر، اول جاتىن وارك.» دىوب و بو حقيبه بادشاهه و ميرزا

آت و خلمت احسان ايديوب و ختلاندە جهانكير على خان بادشاهه خاتونى يىكۈم سىكلىسى

يعنى كوجك همشىرىسى اولوب كنابت ويروب اندن دخى روانه اولندى. باي تخت

بدخشانه يعنى شهر كشمەكتىوب بادشاهه جارياغى و هابيون بادشاهه دوابه نام بانجىمى

سيز اولنوب بعده قلمة ظفر يول ايله شهر وسطاقه، اندن بىندر سىقى يەكتىوب آپ آمو

يعنى جيجونز ارماغى طلوم لر ايله عبور اولنوب جانب كاشفردەن ولايت ختلاندە دالىي

واريلوب مير سيد علی همدانى خضرتلىرى زيارت اولنوب اندن شهر كولابىه واريلوب

جهانكير على خان ايله ملاقات ايوب مكتوب ويروب اون بش تفر آدم قوشوب شهر
جارسویه واروب اندن پل سنكىه اوغرابوب كوبىریدن سگوب بدرقه اولنله اجازت ويرلدى.

(63 - 61، s. 61، 1st. 1313، مرات الممالک)

سيدي رئيس

«لطق پاشا تارىخى» متن

روايت اولنور كه عثمان غازى شوبله واقع اولور كه برا كجه عجب دوش كورر اول
دوشدن بلکلوب اويانور مكر صباح نمازىنه يقين ايش قالقوب آبىست آلوب و صباح
غازىن قيلوب كوردوکى دوشك اصلن تأمل و تفكر ايوب خاطرينه كتبوب مكر اول
زمانده عزىزلىرن شيخ آدنه بركنه وار ايدي آدنه ادبالي ديرلودى يجه دفعه كرامتى
ظاهر اولشدى و دنياسى و نعمتى چوق ايدي. آندن عثمان كارب اول كوردوکى دوشنى
ادمبالي يە تغير ايدي. ديدىكە «يا شيخ كورومك سنك قوبىنكن برا آئى طوغىدى بن
قوينه كىرىدى و بو آئى قوينه كىرىدى كوبىمده برا بىوك آغاچ بىز كولكەسى عالمرى
طورز و كولكىسبىك آلتىنه طاغلر و آغاچلر و اووالر و يازيلر اولور و هە طاغلك و آغاچىن
دېنلىن صولار چقوب اول يازيلرە و اول اووالرە آقوب كىدر و بو صولاردى كىسى ايجىر
و كىسى باغلەرە صو ويرور و كىسى باجھلىرىنه صو ويرور كىسى دخى ايكىلىرىنه صو ويرور
وطولابىر يورودر و چىمەلر آقىدوب يورودر كوردىكىم دوش بودر» ديدى. ادبالي
دخى بو دوشك تىيىن بىز فكرا يېرىپ اىتدى «يا يكىت مىتلق اولسون سكا كيم سنك
سلكە بادشەلق ورلدى سن بىم قىزم آلان و اول قىزىن اوغلڭ اوله» ديدى. عثمان
غازى دخى اول شىيخ قىزىن آلوب زماندىن سوكره اورخان وجوده كلوب ارطغۇل
وقات ايديجىك عثمان غازى اونك يېرىپ اوتورب سلچوقىلەرە اھياد ايىردى. اوت اول
اوچىدەكى تىكلىر بىكلىرى كه اوغۇزك بويىندن اول اوچلۇرە تاتار شىزىن يائىشلىرى. آندە يازلىر
قىشلارلاردى روزكار ايله خىل چوغالشىلدى. فاچىلە اول اوغۇز ديدكلىرى و اول ايڭىل
بىكلىرى و كىتىخالارى جمع اوپوب عثمان غازى قىته كلوب مشورت ايوب ايشك اوكن
وصوکىن طانشىدلر. چوق قبل و قالدىن سىكىرە سوزلىرىنك اختيارى و محصلى بو اولدىكىم
عثمان غازى يە يېرىدىلر «مز قانى خان سىلدەنسىز قانى خان خود جىع اوغۇز بىكلىرىنك

6 Eylül, 1988 Sınav - 13

I.- Gözlerimdir güzelim gözünü can ile seven
 Göze göster gözünü gözden ıraig olma iken
 Ağlamaktan gözüne öyle ki kan oydu gözüm
 Çıksa gözden göz ucundan ne aceb göze uyan
 Görmek olmaz iki gözüm gibi gözünü veli
 Görmüşüm gör seni gördükde iki gözümü ben
 Gözlerim gözler iken oldu gözüm gözüne düş
 Göz ucuyla gözetirken göze göz oldu fiten
 Gözlerin itti Visalı dilini gözden ıraig
 Dimedim mi göze uyup gözünü gözleme Sen

I.- a) Bu manzumenin nazım şeklini söyleyiniz (5) - b) Baştan üç beyti, bu beyitlerdeki deyiimleri göz önünde tutarak açıklayınız (5) c) Kafiye düzenini bir şema ile gösteriniz (10)

II.- Döktü omuzdan pöşü sağağini
 Ay yeniği gökte ne ülker satar
 Gözceğizim boyamak ister benim
 Saldı gönül illerine afeti
 Nice tabur dağıtır ol yosmanın
 İçüp içüp kendi elinden anın
 Vermedi bir Kimseye Galip geçidi
 Hazret-i Molla'yı bilenler bilür
 a) Bu gazelde sizce bir özellik var mı? Varsa nedir? Tanıklar vererek bu özelligi açıklayınız (10) - b) İlk üç beyti, ayrıca bir soru bırakmayacak şekilde açıklayınız (10)

III. Şeyhi'nih Harnâme'sinden:

Bir eşek var idi zaif ü nizâr
 Gâh odunda ~~gâh~~ gâh suda idi
 Ol kadar çeker idi yükler ağır
 Nice tü kalmamıştı et ü deri
 Eydür idi gören bu suretlü

a) Bu parçanın nazım şekli nedir? Nereden anladınız (10) - b) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız (10) - c) Bu nazım şekli ~~h~~ yazılmış başka eserler biliyormusunuz? Bunlardan üç tanesinin adını ve yazarlarını yazınız (10)

IV. Yendek bana der ol eneği gül gibi alma
 Benzim sararup oldum nite ki ayva

Adım dile alma
 Hey neyleyim eyvâ

xx

Ey şâh-i kerem-pişe dil-i zâr senindir
 Ey kân-i güher anda ne kim var senindir
 a) Bu iki parçanın nazım şeklini söyleyiniz, vezinlerini yazınız (10)
 b) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız (10) - c) Bu iki parça-nın dili üzerinde, bunlarda geçen kelimeleler dayanarak ne gibi başkalıklar olduğunu açıklayınız (5) - Birinci parçayı bugün yazdığını ve konuştuğunuz dille yazınız (5)

Yok minnetin asla
 Pinhân u hüveydâ

Herparçadaki bölümlerin not değerleri ayraçlar içinde kırmızı ile gösterilmiştir.

1
İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi
Sınıf- III. Lütükleme Sınavı Soruları

I.- Gözlerimdir güzelim gözünü can ile seven
Göze göster gözünü gözden iraç olma iğen
Ağlamaktan gözüne öyle ki kan oydu gözüm
Çıksa gözden göz ucundan ne aceb göze uyan
Görmek olmaz iki gözüm gibi gözünü veli
Görmüşüm gör seni gördükde iki gözümü ben
Gözlerim gözler iken oldu gözüm gözüne düş
Göz ucuyla gözetirken göze göz oldu fiten
Gözlerin itti Visalı dilini gözden iraç
Dimedim mi göze uyup gözünü gözieme **S**en

II.- a) Bu manzumenin nazım şeklini söyleyiniz(5) - b) Laştan üç beyti, bu beylerdeki deyimleri göz önünde tutarak açıklayınız(5) c) Kafiye düzenini bir şe ile gösteriniz(10)

III.- Döktü omuzdan püşü saçlığını
Ay yenisi günde ne ülker satar
Gözce ~~ş~~izim boyamak ister Benim
Saldi gönül illerine afeti
Nice tabur dağıtır ol yosmanın
İçüp içüp kendi elinden anın
Vermedi bir Kimseye Galip geçidi
Hazret-i Mollayı bilenler bilür
a) Bu gazelde sizce bir özellik var mı? Varsa nedir? Tanıklar vererek belliği açıklayınız (10) - b) İlk üç beyti, ayrıca bir soru bırakmayaca şekilde açıklayınız(10)

IV.- Seyhi'ñih Harnâme'sinden:

Bir egek var idi zaif ü nizâr
Gäh odunda ~~gäh~~ gäh suda idi
Ol kadar çeker idi yükler ağız
Nice tü kalmamıştı et ü deri
Eydür idi gören bu suretlü
a) Bu parçanın nazım şekli nedir? Nereden anladınız(10) - b) Bu nazım li hakkında bildiklerinizi yazınız(10) - c) Bu nazım şekli ~~iyar~~ eserler biliyormusunuz? Bunlardan üç tanesinin adını ve yazarını **(10)**

Yendek bana der ol eneği gül gibi alma
Benzim sararup oldum nite ki ayva

Açıtı **gönüller** deli bayraqını
Degmeyicek kestiji tırmagını
Al boyayıp kan ile dudağıını
Kurdu göz ırmagına otağını
Saç dağıtip eğmesi kulpajını
Durmayıp öpmüşüm ayağını
Kande gevirdiyse söz ırmagını
Bilmeyenin kim çekte kulağıını
a) Bu gazelde sizce bir özellik var mı? Varsa nedir? Tanıklar vererek belliği açıklayınız (10) - b) İlk üç beyti, ayrıca bir soru bırakmayaca

Yük elinden kati çikeste vü zâr
Dün ü gün kahr ile kisuda idi
Ki teninde tü komamıştı yağız
Yükler altında kana döndü der
tan deşil mi yürüür sügük çatı
a) Bu parçanın nazım şekli nedir? Nereden anladınız(10) - b) Bu nazım li hakkında bildiklerinizi yazınız(10) - c) Bu nazım şekli ~~iyar~~ eserler biliyormusunuz? Bunlardan üç tanesinin adını ve yazarını **(10)**

Adım dile alma
Hey neyleyim eyvâ

x^xx

Ey şuh-i kerem-piše dil-i zâr senindir
Ey kân-i güher anda ne kim var senindir
a) Bu iki parçanın nazım şeklini söyleyiniz, vezinlerini yazınız(10)
b) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız(10) - c) Bu iki parçanın dili üzerinde, bunlarda geçen kelimeleme dayanarak ne gibi başkalıl olduğunu açıklayınız(5) - Birinci parçayı bugün yazdığını ve konuştı dille yazınız(5)

Yok minnetin asla
Pinhan u Hüveydâ

Yazınız(10)

a) Bu iki parçanın nazım şeklini söyleyiniz, vezinlerini yazınız(10)
b) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız(10) - c) Bu iki parçanın dili üzerinde, bunlarda geçen kelimeleme dayanarak ne gibi başkalıl olduğunu açıklayınız(5) - Birinci parçayı bugün yazdığını ve konuştı dille yazınız(5)

Herparçadaki bölümlerin not değerleri ayrıclar içinde kırmızı ile göstermiştir.

Bağarı dileklerimle

O.C. Tanrıyar

2)

Gözümden dembedem ~~bagrim~~ ezüp yaşam gibi gitme
Seni terk etmezem^f, ben, beni sen dahi terk etme
Amandır, zalim olma, ben gibi mazlumu incitme
Gözüm, canım, efendim, sevdiğim, devletlü sultanım
xxx

Katı gönüün neden bu zulm-ile bîdada râgibdir
Güzel sen gibi olmaz, cefa senden ne vacibdir
Senen tek nazenine nazenin işler münasibdir
Gözüm, canım, efendim, sevdiğim, devletlü Sultanım
xxx

Sünf

Nazar kılmazsin ehl-i derd gözden akıdan seyle
Yamanlıkdır işin usşak~~x~~ ile, yahşımıdır söyle
Gel Allahı seversen, aşika cevr etme, lütfeyle
Gözüm, canım, efendim, sevdiğim, devletlü sultanım
xxx

Fzuli şive-i ihsanın ister bir gedayındır
Dirildikçe seg-i kûyun, olende hakipayındır
Gerek öldür, gerek ko, hûkm hûkmün, ray, râyındır
Gözüm, canım, efendim, sevdiğim, devletlü sultanım

Nazım

(E)
Sünf

Dadem ruhunu gözler, gözler ruhunu dide
Kible olalı kaşın, kaşın olalı kible
Cennet gibidir rûyun, rûyun gibidir cennet
Âdem doyamaz sana, sana doyamazx Âdem
Gamzen ciğerim deldi, deldi ciğerim gamzen
Bilmem nicclar halim, halim nicclur bilmem
Vuslat bileli hecrin, hecrin bileli vuslat
Matem görünür, şadı, şadı görünür matem
Zahmim görücek cânâ, cânâ görücek zahmim
Merhem koyasın bir gün, bir gün koyasın merhem
Sende nazarı dâim, dâim nazarı sende
Âlem yüzüne meftun, meftun yüzüne âlem
Olsun ko Nazım ey gül, ey gül ko Nazım olsun
Her dem gülüne balbül, bülbül gölüne her dem

3)

Baki

Ey pay-bend-i dâmgeh-i kayd-i nâm ü neng
Tâkey hevâ-yi mesgale-i dehr-i bîdrenk
An ol günü ki âhir olup nevbehar-i ömr
Berk-i hazâna dönse gerek rû-yı lale-renk
âhir mekânın olsa gerek cür'a gibi hâk
Devran elinden erse gerek câm-i aysâl senk
İnsan odur ki âyine-veş kalbi saf ola
Sinende neyler âdem isen kîne-i pelenk
İbret gözünde niceyedek gaflet uykusu
Yetmez mi sana vâkia-i şah-i şîr-cenk
Ol şehsüvar-i mülk-i saadet ki râşına
Cevlan deminde arsa-i âlem gelürdü tenk
Baş eğdi ~~tâzîz~~ âb-i tîgîna küffâr-i İhârûs
Şeşîri gewherini pesend eyledi Frenk
Yüz yire koydu lütâf ile gülberk-i ter gibi
Sanduka saldı hâzin-i devran güher gibi

xx

Nola dehr içre nişanım yoğ-ise ankayım
Ne aceb seyl gibi çâglamasam, deryayılm
Göze göstermez ise tan mı beni her ednâ
Ki nazar fark edecek mertebeden a'lâyım
İltifat eylemezem zerre kadar nâdâna
Asmân-i hünere mîhr-i cihan-ârâyım
Suretâ gerçi geda şeklin urundum amma
Mesned-i memleketei ma'rifete dânâyım
Bâkiyâ Dîn-i Muhammed hâkiçün âlemde
Dem-i can-bahş ile nazâriye bugün İsâyım

xxx

Lale-hadler yine gülşende neler etmediler
Servî yûrütmediler, gönceyi söyletmédiler
Taşradan geldi çemen ~~mîlkîne~~ sahnâne bîcaredürür
Devr-i gül sohbetine lâleyi iletmediler
Adeti hûbların cevr ü cefâdir amma
Ban ettiklerini kimselere etmediler
Hamdüllâh mey-i canbahş ile sakilerimiz
âb-i Hayvan ile Kevser suyun östedmediler
Ey Necati yürü, sabr eyle, elinden ne gelür
Hûblar cevr ü cefâyi kime Öğretmediler

Gitsen seher ardına senin şems uyardı
 Bir gice anıngün meh-i nev üstüne vardi
 Aşık geçintür sana kulaktan gül-i ra'nâ
 Görmezmisin ey serv ki bozardı yanağı
 Ben küste-i aşkim bana ~~Kurşunluca~~ kubbe
 Hurşit kamerle gelüp ey mah uyardı
 Humret ruh-i beyzâda şafaktan değil Emri
 Hanâerle hilâl urdu anın başını yardı

Seyretmeğe bağı
 Destinde bıçağı
 Kaftanı boyandı
 Hem benzi saradı
 Bu künbed-i nilgün
 Üstünde çerağı
 Ol mahin ucundan
 Kan oldu yanağı

xx

Bağdatlı Ruhi

Vardım ~~görmek~~ seheri taat için mescide nâgâh
 Gördüm oturur halka~~olup~~ bir nice gümrâh
 Girmiş kemer-i vahdete, almış ele tesbih
 Her birisinin virdâ~~i~~ zebani cil ü pencâh
 Didim: Ne sayarsız, ne alursuz, ne verirsiz
 K'aslâ dilinizde ne Nebi var, ne hod Allah
 Didi biri kim şehrimizin hâkim- vakti
 Hayr etmek için halka gelür mescide her gâh
 İhsanı da pencâh u çihildir fukaraya
 Sabr eyle ki demdir gele ol mîr-i felek-cah
 Geldiklerini ~~mâkinâ~~ mescide bildim ne içündür
 Yüz döndürüp~~ş~~ andan didim ey kavm olun ~~zâti~~ ağâh
 Sizden kim irâğ oldu ise Hakka yakındır
 Zira ki dalâlet yoludur gittiğiniz râh
 Tahkik bu kim hep işiniz zerk u riyadır
 Taklittesiz taatınız cümle hebâdîr

xxx

Hayalî

- Bîvefadır gül ol ey bülbül çemenden bir yana
- Edelim şûrifelik ben bir yana sen bir yana
- Dikse sinem zahminni cerrahlar mecrûh olup
- Rîste kan ağlar bana bir yana süzen bir yana
- Kûyuna irgör bizi lütfeyle dildârin deyü
- Payıma ~~f~~şkim düşer bir yana, damen bir yana
- Sagar-ı zerrin ile düşmezdi nergis pâyına
- Gitmese çini surâhilerle süsen bir yana
- Eşigin taşı Hayalî'nin yüzünden gitmeye
- Seng- mîknatis ola bi~~ç~~ yana âhen bir yana

Edirneli Nazmi

Yendek bana der ol enēgi gül gibi alma
 Benzim sararup olduğu ol nite ki ayva
 Yendek bana kinnīşler edüp ol gözü güzel
 Sunup dudağın ağzıma der gelberü em ma
 Ah ol güzelin gözleri bir yıkıcı tatar
 Ha durmaz eder gönlüm evin gözgöre yağma
 Kimdir o güzelden o ki kırı kurtaribile can
 Kirpikleri pes okdur kaşlarıdır ya
 Canıyla sevüpdür seni sen sevgülü canı
 A sevdüğüm,a sevdiceğim,a güzelim a

Adım dile alma
 Hey neyleyim eyvâ
 Virip elim el
 Pes yine der umma
 Bulduğunu talar
 Her çağ işi gavga
 Kim yendek eder kan
 Kanlar döker ol ya
 Bu Nazmi bil anı
 A gözleri ala

xx

Ol ak yüzünde yarın kara saçı
 O güzel yüzü derler birle yarın
 Kişi sevdüğüün yüzünü görmek
 Dün ol sevdüğüme vardum didi kaç
 Beni mecnun edüpdür ah Nazmi

Sanasın Rum'a gelmiş bir karaçi
 Güle dönmüş ki düşmüştür ana çiy
 Düğündür ana can varlığı saçı
 Bugün kovdum bana geldiyse kaçır
 Benim ol sevdüğümdür Leyli saçı

Visâli:

xx

Gözlerimdir güzelim gözünü canile seven

Göze göster gözünü gözden iraç olma ~~ix~~
igenAğlamaktan gözüne öyle ki kan oldu gözüm
Qiksa gözden göz ucundan ne acep
göze uyanGörmez olmaz iki gözüm gibi gözünü veil
Görmüşüm gör seni gördükde iki gözümü
benGözlerim gözler iken oldu gözün gözümde dus
Göz ucıyla gözteriken göze göz oldu
fitenGözlerin itti Visâli dilini gözden iraç
Dimedi mi göze uyup gözünü gözleme sen
Ahmet Paşa

Feryad ü nâlem işidüp ey yar kaçma gel Yiğit~~te~~sin alma âhimî zinhar kaçma gel
 Gönlüm evin yıkup gider ol yâr-i seng-dil Ardınca çağırır der ü divar kaçma gel
 Gün çeşme vü pınâk periler durağıdır Çesmimde ey negâr-i perîvar kaçma gel
 Hâr-i cefada bağrını kan itti bülbülan Ey boyı serv yüzü gülzar kaçma gel
 Ahmet dutusdu dûd-i dilinden sakın dutar Ayîne-i cemalini jengâr kaçma gel

Fuzuli

Müjgânımı ey şem' güherbar etme
Âşkehlîne zulmdür vefa eylememek~~z~~Pinhan gamımı âleme izhar etme
Zinhar bu zulmü etme,zinhar etme

6)

Elvan Şirazi

Bir gonceyi sevdim ki bugün güller içinde
Bağlandı gönül zülfüne sünbüller içinde
Gözüm bebeğidür anıñ^{bu} ol hâl-i siyahı
Bir noktadırür ol ki fulfüller içinde
Deldim tenimi şâne gibi baştan ayağa
Kımdır ki anın zülfüne gönüller içinde
Güzeller anın hüsnü katında kamıyo hsul
Bir şâh-i cihandır ki bugün kullar içinde
Şirazi esir olalıdanberidir anın
İtleri ile bile yatur küller içinde

Nedim

Mest^{ti} nazım kim böyüttü böyle bîpervâ seni
Kim yetişdirdi bu gûne servden bâlâ seni
Büydan hoş renkden pâkizedir nazik tenin
Beslemiş koynunda gûyâkim gül-i ra'na seni
Güllü diba giydin amma korkarım azar eder
Naz^{en}ninim saye-i hâr-i gül-i dîba seni
Bir elinde gül bir elde câm geldin sakıya
Kangısin alsam gülü yahut ki câmî ya seni
Sandım olmuş bir fevvâre-i âb-i hayat
Böyle gösterdi bana ol kadⁱ müstesna seni
Saf iken âyîne-i endâmdan ~~drig~~ sînem drîg
Almadım bir kerrecik ağuşa ser-tâ-pâ seni
Ben dedikçe böyle kim kıldı Nedim'i natüvan
Gösterin engüst ile meclibteki mîna seni

Şeyh Galip

Döktü omuzdan poşu saçagini
Ay yeni^{si} gök te ne ülker satar
Gözceğizim boyamak ister benim
Saldı gönül illerine afeti
Nice tabur dağıtır ol yosmanın
İçüp içüp kendi elinden anın
Çok sürüp gözlemişem özleyüp
Vermedi bir kimseye Gelib geçit
Hazret-i Mollayı bilenler bilür

Açıtı gönüller deli bayrıgını
Değmeyicek kestiği tırnağını
Al boyayup kan ile dudağını
Kurdu göz ırmagın^a otağını
Saç dağıtip eğmesi kalpağını
Duramayup öpmüşem ayağını
Ayağının izini tpragını
Kande gevirdiyse söz ırmagını
Bilmeyenin kim çekte kulağını

7)

Aşağıdaki parçalarda türlü yanlışlar vardır; siz dikkatle okuyup bu yanlaşların neler olduğunu bulmaya çalışın, 24/mart/persembe gününe kadar lütfen! Şiyah puentolarla yazılımlar metnin aslıdır, küçük puentolarla olanlar divanı yayımlayanın açıklamalarıdır.

Muhibbi

- ✗ Göz kara vü kaş kara kirpik kara Bana olmuşdur bela-ender-bela
Göz kara, kaş kara, kirpik kara, benim için bela içinde bela olmuştur.
- ✗ Hasret-i hicran elinden ah vâh Olmuşam derdâdrîga mübtela
Ah, vah ayrılık hasreti elinden yazıklar olsun ki dertlere mübtela dılmışum.
- ✗ Bend-i zülfüne tolaşdı gün gönül Anlamazam dahi ayrık kurtula
Gönül saçının başına dolaştığı için başka; kurtuluş düşünmem.
- ✗ Sorma halüm gül yüzünsüz dostum Bülbülün gülzsuz hali nola
Dostum, gül yüzün olmadığı için halimi sorma, gül bahçesi olmadan bülbülün hali nasıl olur ki.
- ✗ Ka'bedür kûy-i Muhibbi varıacak Ulu devlettür eger kurban ola.
Muhibbi bulunduğu yer Ka'be gibidir, varınca kurban olabilse onun için en büyük mutluluktur.
- ✗ Bir güneħ-kârem günaha tevbe ittüm ey mücib
Umaram ki rahmetine idesin beni karib

Ey Mücib, bir güneħkarım, günaha tevbe ettim, beni rahmatine yakın eyleyeceğini umarım.
- ✗ Nici mücrim kullarınun cürmini setr eyleyüp Eyledün herbirine lutf ü sehanı sen nasib
Nice günahkar kullarınun günahını örtüp herbirine bağıs ve ihsani nasib ettin.
- ✗ Afv kıl isyanum kim bir adun gaffardur Ol Muhammed hürmeti kim sana olmuşdur hâ
İsyanimi affet, çünkü günahkar günahları affedici(gaffar)dır; o Muhammed hürmeti icin ki sana dost olmuştur.
- ✗ Kullarun içün yaratdun hükmün izhar eyledim Gülbütürdi hardan kuri şecerdən
dahi sib
Dikenden gül, kuru ağaçdan elma bitirip kulların için yarattın, hükmünü açıkladın.
- ✗ Bu Muhibbi hasta-dildür derdine derman umar Derd-mend olanlara yok senden öz
Bu Muhibbi hasta gönüllüdür, derdine derman umar, çünkü dertlilere senden başka roktor yoktur.
- ✗ Padişah-i aşkam dil defter-ü divan bana Derd ü mihnet sözlerin yazdım yeter
uhvan bana
Aşk padişahiyim ve gönül benim için defter ve divandır; dert vesikinti sözlerini yazdım, bu da bana unvan olarak yeter.
- ✗ Inlerim tanbur-veş bağrum delinde ney gibi Bezmi gamda mesken oldı küşci hic
tanbur gibi inlerim, bağrum ney gibi delindi: gam meclisinde ayrılık kösesi benim yerim oldu.
- ✗ Buseye bir can nedür bin can can virürdüm can ile Yarım ağız bûse ikrar eyleser
yarım bana
Sevgilim bana yarımsağızdan öpücük sözü verse, öpücüğe bir can nedir; bin can verir dim.
- ✗ Öldürür gerçi ki gamzen aşika virmez aman Leblerün İsi-nefes her lahma virür can
bana
Gerçi yan bakışın aşağıya aman vermez öldürür; dudakların İsa'nın nefesi gibi her an can verir.

8)

- ✗ Yanayım pervane-veş şem'-i cemali nurına Şem'-i hüsne gün Muhibbi didi dilber
yan bana
Yüzünün ateşinin aydınlığını pervane gibi yanayım; Muhibi çünkü sevgilisi bana ~~giz~~
güzelliğin ateşine yan dedi. x x
- ✗ Nice yillardur olmuşdur derun-ı dilde gam peyda
✗ Acebmidür bu dîdemden ola her lahma dem peyda
Gönlümün içinde nice yillardır gam meydana gelmiştir, bu gözümden her an kan aksa
şasılmaz.
- ✗ Açılsa sagar-ı çesmüm tolu bir lahma eksilmez
✗ Olupdur sanmasın şimdi yine bir câm-i Çem peyda
Gözümün kadehi açılsa, dolu olduğu için bir an bile eksilmez, yine Cem'in kadehi
ortaya çıktı sanırsın.
- ✗ Ser-i kuyuhnda dil hasta yatur bir derdmendindür
✗ Tabiba la'l-i nabundan ana gel eyle em peyda ^{un}
Köyüne yolunda gönü'l dertlindir, hasta yatar; ey tabib dudağından saf şarabında
dan gel ona ilaç yap.
- ✗ Giriftar olsa dil murgı aceb mi bağ-ı hüsninde
✗ Nigârun dâm-ı zülfünden kılınmış nice ham peyda
Gönül kuşu güzelliğinin başında tutulsa şasılmaz; çünkü sevgilinin saçının tuza-
Günus ^{gından} nice eğriler, kıvrımlar ortaya çıkmış.
- ✗ Kadir kaddimi çenk itti birez nâlişlerim dinle
✗ Gözüm yaşını tar itti ider gör zır ü bem peyda
Gamin belimi saz ~~etti~~ gibi yaptı, biraz inleyişlerimi dinle; gözyasımı tel yap-
tı, en ince veen kalın telin ortaya çıkışını gör.
- ✗ Lebün ağzına alsan ana tiryakidur sakla
✗ Sakın sen zülf-i märinden turmaz o sem peyda
Dudağını ağzına alsan ona panzehirdir sakla; yılan gibi olan saçından sakın, ~~exx~~
o zehir ortaya çıkmadan durmaz.
- ✗ Egix Eger lutf u kerem kilsan yeridür cümle usşaka
✗ Ne var şimdi mi olmuştur bu âlemde kerem peyda
Bütün aşıklara lutuf ve kerem gösteresen yaraşır; Ne var yani? Dünyada cömertlik
yenİ mi ortaya çıkmıştır.
- ✗ Muhibi nice medh itsün nigârun ~~hüsnün~~, hüsnî gülzarın
✗ Gören dir ofdi dünyada ki san bağ-ı kerem peyda
Muhibbi, sevgilinin gül bağıcesinin güzelliğini nasıl övsün; görenler sanki dün-
yada irem bağı ortaya çıktı, derler.

Metindeki atınmış olan keyflerin hâsında "x." işaretleri:

Vardır.

21. Mart. 1988 O, *Danışma Mazy*

9) A

N e d i m

Haddeden geçmiş nezaket yâl ü bâf olmuş sana
Mey sâzîlmüş şîşeden ruhsâr-ı âl olmuş sana
Bâ-yi gül taktir nâmî olunmuş, nâzin işlenmiş ucu
Biri olmuş hây, birisi destmal olmuş sana
Sîhr ü efsûn ile dolmuştur derunun ey kalem
Zülfü Harûtun demek mümkün ki nâl olmuş sana
Şöyle gird olmuş firengistan birimkiş bir yere
Sonra gelmiş gûşe-i ebrûda hâl olmuş sana
Ol büt-i tersâsana mey nûş edermisini demiş
El'aman ey dil ne müşkîler süâl olmuş sana
~~Kanâixxakâxxam~~ Sen ne câmin mestesin, âyâ kimin hayranısın
Rendin aldırdın gönül noldun ne hal olmuş sana
Leblerin mecrûh olur dendân-ı sîn-i bûseden
La'lin öpdürmek bu hâletle muhal olmuş sana
Yok bu şehr içre senin vasf ettiğin — *diller* Nedim
Bir peri-sûret görünmüş, bir hayal olmuş sana
xxx

El şûh-i kereç-pîşdil-i zâr seninder Yok minnetin aslâ
Ey kân-i güher anda ne kim var senindir Pinhân ü hüveyda
Sen kim gelesin meclise bin yer mi buluhmaz Baş üzer yerin Var
Gûlşîgoncesisin, gûşe-i destar senindir Gel ey gül-i ra'nâ
Neylersen edüp bir iki gün bâr-ı cefaya Sabr eyle de sonra
Peymane senin, hâne senin, yâr senindir Ey dil, tek ü tenha
Bir bûse-i can-bahşına ver nekd-i hayatı Ger kâil olursa
Senden yanadır söz, yine bâzar senindir Ey aşık-i şeyda
Çeşmâni siyeh-mest-i sitem, kâkülü pür-ham Ebrûları pür-çin
Benzer ki bu dîldâr-ı cefakâr senidrir Biçare Nedîmâ
xxx

Seyh Galib: Tardiye (Aşk dilinden)

Hos geldin eyâ bürîd canan Bahşet bana bir nevid-i canan
Can ola feda-yı iyd-i canan Bisûd olamı ümid-i canan
Yârin bana bir selâmi yokmu
xxx

Ey Hîzr-ı füdegân söyle Bu sırrı edüp iyan söyle
Ol sen bana terceman söyle Ketmetme yegân yegân söyle
Gam defterinin tamamı yokmu
xxx

Bâğ-i dehrin hem hazânın hem bahârin gör müşüz
 Biz neşâtin da gamîn da rûzgârin görmüşüz
 Çok da mağrur olma kim meyhane-i ikbâlde
 Piz hezârân mest-i mağrurun humârin görmüşüz
 Tüp-i âh-i inkisara paydar olmaz yine
 Kışver-i cahîn nice sengin hisarın görmüşüz
 Bir hurûşıyle eder bin hâne-i ikbâli pest
 Hal-i derdin seyl-i eşk-i inkisârin görmüşüz
 Bir hadeng-i cangûdâz-i âktır sermayesi
 Biz bu meydanın nice çabûksûvarın görmüşüz
 Bir gün eyler destbeste paygâh-i caygâh
 Biadet mağrur-i sadrîn itibârin görmüşüz
 Kase-i deryûzeye tebdil olur cam-i murâbâl
 Biz bu bezmin Nâbiyâ çok bâdehârin görmüşüz

XXX

Dagittin hâb-i nâz-i yarı ey feryat neylersin
 Edüp fitneyle dünyayı harâbabâd neylersin
 Dil-i mecruhuma rahm eyle kalsun dâm-i zülfünde
 Şikeste-bâl olan mürgu edüp azâd neylersin
 Edersin gerçi her derde tabibim bir deva amma
 Cünun-i ehl-i aşk olunca mâderzâd neylersin
 Varup giysû-yı yarı öyle birbirine kattın
 Fine bir fitne tahrik eyledin ey bâd neylersin
 Şehid-i aşk-i tıg-i yârdır sercümle-i âlem
 Urup şemşire dest ey gamze-i cellâd neylersin
 Güzel tasvir edersin hatt-u hal-i dilberi amma
 Füsün u işveye gildikte ey Bihzâd neylersin
 Behâyi-veş deñilsin kabil-i feyz-i safâ sen de
 Tekellüf bertaraf ey hatîr-i naşâd neylersin

XXX

Göztepe Gazeli

Bir hayli demdir açtığı yok gencayı gülün
 Feryadı gelmez oldu bu gülşende bülbülün
 Meçrâsi sengzâra dönen cûylar gibi
 Vâdi-i üzletinde hamûsuz tevekkülün
 Varsın hurûş-i kahrına had bilmesin felek
 Yoktur hududu bizdeki sabr u tehammülün
 Dünya biter o yerde ki maglûb olur hayal
 Temid-i ömre kudreti kalmaz tehayyülün
 Ey bîvefa Kemale şemim-i vefa yeter
 Bir hayli misrainda kalan bu-yı kakülün

Yahya kemal

Yarabbi ne intizardır bu
Hep gussa vü ~~harhâd~~dir bu

Vuslat gibi bir merâmi yokmu
xxx

Çıktım ser-i dâza hemçü Mansur

Gam kıldı gelümü şâh ü mansur

Ol padışehin ~~peyrev~~ yokmu
xxx

Kâm aldı bu çerhdan gedalar

Durmazmı o ahtler vefalar

Hal-i dilin intizamı yokmu
xxx

Dil hayret-i gamla ~~İmân~~ lâl kaldı
Gönderdi ~~gînâzihâl~~ kaldi

İnsafın o yerde namı yokmu
xx

Fahriye-i Şairane:

Tarz-i selefe tekaddüm ettim
Ben olmadım ol gürûha peyrev
Billâh bu özge maceradır
Zannetme ki söyle böyle bir söz
Erbâb-i sühân tamam mu'lûm
Gördün mü bu vâdi-i kemîni
Engüst-i hatâ uzatma öyle
Az vakte söyledimse anı
Gördük nice şâhlar, gedâlar
Gencinede resm-i nev gözettim
Esrârını mesnevi ~~den~~ aldım
Fehmetmeğe sen de himmet eyle
Çok görme bu hikmet-i beyanım
'In demâk ki zi şairieser nîst

Geçmez nice rûzgârdır bu
Duysam ki ne şivekârdır bu

~~ezân-ı~~

Avâzım ~~ezân-~~ nefha-i sur

Oldum sipeh-i belaya mahsûr

~~peyrev~~ yokmu

Ferdâlara kaldı aşinalar

Geçmezmi bu ettiğim duâlar

Galip gibi bîmecal kaldı

El'den bir ihtimal kaldı

Bir başka lugat tekellüm ettim
Uymuş veli ~~gînâzihâl~~ Gencevi'ye Husrev
Sen bakma ki defter-i belâdir
Gel sen dahi söyle ~~bâyle~~ bir söz
İşte kalem, işte kişver-i Rûm
Divan yolu sanma bu zemini
Beş beytine bir nazire söyle
Nâpuhteliğin ~~den~~ değil naşanı
Bir anda yapar anı babalar
Ben açtım o genci ben tükettim
Çaldımsa da mîri mali çaldım
Ol gevheri bul da sirkat eyle
Tevfika havâle eyle canım
Sultan-i sühân menem diğer nîst

Ağaz-ı Dastan-ı Beni Mahabbet

Dil-zinde-i feyz-i Şems-i Tebriz
Bir resme koyup beyan-ı aşkı
Kim vardi Arapda bir kabile
Serlevha-i defter-i fütûvvet
Amma ne kabile kîble-i dert
Giydikleri aftab-ı temmâz

Neypare-i hâme-i sekerriz

Söyler bana dâstan-ı aşkı

Müstecmi-i haslet-i cemile

Serhayl-i Arap Beni ~~M~~ahabbet

Bilcümle siyah-baht u rû-zerd

İştikleri su'le-i cihansuz

Vdileri rikk-i şise-i gam
 Hargehliri dûd-i âh-i hîrman
 Her birisi bir nigâra urgûn
 Erzakları belâ-yı nagâh
 Ektikleri dane-i şerâre
 Anlar ki kelama can verirler
 Her kim ki belâya müntesiptir
 Şattıkları hep metâ-i candır

Kumlar sayısınca hüzn ü matem
 Sohbetler ney gibi hep efgan
 Şemşir gibi dehâni pür-hun
 Ates yağar ~~ıstıkları~~ üstlerine her gâh
 Biçtikleri kalb-i pare pare
 Mecnun o kabiledendi derler
 Elbet o ocağa müntesiptir
 Aldıkları süzis-i hihandır

xxx

Seyhi, Harnameden:

Bir eşek var idi zaif ü nizar
 Gâh odunda vü gâh suda idi
 Ol kadar çeker idi yükler ağır
 Nice tü kalmamıştı et ü deri
 Eydür idi gören bu suretlü
 Dudağı sarkmış u düşmüş enek
 Doğranır idi arpa arpa teni
 Kargalar derneği kulağında
 Arkasından alınca palanı
 Bir gün issı eder himayet ana
 Aldı palanını vü saldı ota
 Gördü otlukta yürüür öküzler
 Sömürüp öyle yeşler otlağı
 Bınyuzu bazısının ay ~~ıssı~~ bigi
 Bögürüp çün ururlar avâze
 Har-ı miskin eder iken şyuran
 Ki yürütüler ferâgat ü hoş-dil
 Ne yular derdi ne gam-ı palan
 Acebe kalur tefekkür eder
 Ki biriz bunlarınla hilkatte
 Bunların başlarına tac neden
 Bizi ger arpa ok u yay etti
 Dedi bu müşkilümü etmez hall
 Var idi bir eşek ferasetlü
~~Megxxexxixxxixxxxxxxkal~~
 Çok geçürmüş zamaneden çağlan
 Nuh Peygamberin gemisin ol
 Der imiş ben döşedidim döşegi
 Hoş-nefesdür deyü vü ehl ü fasih

Yük elinden kati şikeste vü zâr
 Dün ü gün kahr ile kisuda idi
 Ki teninde tü komamıştı yağır
 Yükler altında kana döndü deri
 Tan değil mi yürüür sügük çatlu
 Yoruluk arkasına konsa sinek
 Gözü görünce bir avuç samanı
 Sineğün seyri gözü yağında
 Sanki it artuğu du kalanı
 Ya'ni kim gösterir inayet ana
 Otlayurak biraz yürüdü öte
 Odlu gözleri, gerli göğzler
 Ki kılın çekicek damar yağı
 Kiminün halka halka yay ~~ıssı~~ bigi
 Yankulanurdu dağ u dervâze
 Kaldı görüp sigirları hayran
 Gâh yayla vü kışla geh menzil
 Ne yük altında hasta vü nâlan
 Kendü ahvalini tasavvur eder
 Elde ayakta şeklär ü surette
 Bizde bu fakr ü uhtiyaç neden
 Bunların boynuzun kim ay etti
 Meğer ol bir filan har-ı a'kal
 Hem ulu yollu hem kiyasetlü
 Yükler altında sizirup yağlar
 İblise kuyruğuyla vermiş yol
 Dirilirken ölüp Uzeyr eşeği
 Hürmet eyler imis himâr-Mesih

Ol ulu katına bu miskin har
 Sen eşekler içinde kâmilsin
 Anda ıslah ide tapun şer ü şür
 Menzil-i ^müminin **le** rehbersin
 Nesebindir mesel hatiplere
 Ser eşeksin ne şek **hakim** ü ecell
 Bugün otlukta gördüm öküzler
 Herbirisı semiz ü kuvvetlü
 Niçün oldu bulara erzâni
 Yokmudur gökte bizim ulduzumuz
 Bir **sığır**dan eşek nite ola kem
 Har eğer hâr ü bitemiz oldu
 Bârkeslekte gün biziz faik

xxx

Vardı vü sürdürdü dedi ey server
 Akıl ü şeyh ü ehl ü fazilsin
 Har-ı Deccâle diyeler ker ü kâr
 Merkeb-i salihine mazharsın
 Nefesin hoş gelir ediplere
 Müşkilim var ke reminden itgil hall
 Gerüben yürüridi göğüzler
 İçi vü daşı yağılu vü etlü
 Bize bildir su tac-ı sultâni
 K'olmadı yeryzününde boynuzumuz
 Çün meseldür ki der beni-âdem
 Çünkü yük tartar ol aziz oldu
 Boynuza niçün olañdık lâyık

Fuzuli'den: Leyla ve Mecnun'dan:

Gülzâr-ı kelam bağıbâni
 Kim serv-i riyaz-ı mihnet ü dert
 Geldi yine mektebe ferahnâk
 Gördü ki behîste hûr gelmez
 Bildi ki sıpihr-i şu'bede-bâz
 Elbette cefa-yı ta'n-ı ağyar
 Bir nice gün ol esir-i hicran
 Şeb hem kıluban figan ü zâri
 K'ey göz nuru gönül süruru
 Evvel ne idi bu aşinalık
 Saldın **dil**-i zâra nâr-ı firkat
 Söz muhtasar ol **esir**-i sevda
 Kim Kays iken adı oldu Mecnun
 Bir gün ki behâr-ı âlem-efrûz
 Salmıştı nikabı çehreden gül
 Şebnem mey-i nâbi ile lâle
 Olmuştu gül ile sebze-i ter
 Bir nice **musâhib**-i vefadar
 Her yan dediler ki ey **befakes**
 Bu faslda âdemi gerek şâd
 Sahra dutalım **ney** içelim şad
 Pakize vucuda hayftır gam
 Seyr üzre bu nevbahar faslı

Böyle bezemis bu bústani
 Sevdâzede Kays'ı dertperverd
 Tâkim kila zevk-ı vasl idrak
 Gün çıktı henuz nur gelmez
 Bir şu'bede eyleyüptür **âjaz**
 Ol gül yoluna bıraktı bir hâr
 Mektebe gelüp kilurdu efgan
 Eylerdi muhatap ol nigârı
 Sensiz gözüüm yok oldu nuru
 Ahır neden **yx** eyledin cüâlalık
 Kıldın gözüüm pür-âb-ı hasret
 Bir nev'ile halka oldu rüsva
 Ahvalini etti gam **digergün**
 Vermiştı **çihana** feyz-i nevruz
 Çekmiştı sürüd-ı nale bülbül
 Doldurmuş idi kızıl piyale
 Firûze-fürûz-ı la'l-perver
 Mecnun-ı sikesteyi görüp zar
 Gül **çağıdır** olmagıl müsevvıes
 Endûh u belâ vü gamdan âzâd
 Endûh ile olma böyle multad
 Böyle dahi kalmaya bu âlem
 Sayet buluna nigâr vaslı

Mecnun-ı hazin ayağa durdu
 Giryān giryān kulurdu seyran
 Geh sebzeye arz-ı rāz ederdi
 Söylerdi benefşeye gam-ı dil
 Çeşmeli sürerdi lale dağın
 Nerkis gözüne nigâh ederdi
 Bülbüllere şerh ederdi halin
 Her turfa çiçek görüp çeküp ah
 Bir meh̄zile düştü rehgüzəri
 Bir nice peri-ruh ile hemdem
 Leyli güzer etmiş ol fezaya
 Bir sebzeye sebz hargeh urmuş
 Gonca gibi ol latif hargâh
 Mecnun'a mukabil oldu Leyli
 Leyli deme şem'-i meclis-efrüz
 Leyli deme cennet içre bir hür
 Leyli deme evc-i hüsne bir mah
 Leyli deme bir yegâne-i dehr
 Leyli çemen-i belâ nihali
 Leyli meh-i aşmân-ı haşmet
 Leyli saf-i hüsn emiri
 Leyli işi şive vü girişme
 Leyli sadef-i hevaya bir dür
 Leylide kemal-i hüsn ile zevk
 Leylide visal-i dost meyli
 Ol iki sehi-kad ü semenber
 Fülâda sataştı seng-i hâre
 Bir saza düzüldü ol iki târ
 Ol baktı buna neşat buldu
 Mecnunda karar tutmadı hûş
 Bir dem bakabilmedi ol âye
 Leyli hem itürdü ihtiyarın
 Hayranlığı ol makama yetti
 Gül suyu sepüp revan yüzüne

Sahralara seyr içün yüz u rdu
 Hayran hayran gezerdi her yan
 Geh laleye bin niyaz ederdi
 kim söyleye yâre olsa vasıl
 Aşik sanuban öpüp ayağın
 Yârin gözüne anup ah ederdi
 Kâmrulara mihnet ü melalin
 Menzil menzil gezerdi nâgâh
 kim seyr eder idi anda yârı
 Mecnun-ı şikestededen mukaddem
 Salmış gül ü lâle üzre saye
 meh sahn-ı çemende hale kurmuş
 Gül berki gibi içinde ol mah
 Bahr-i gama yetti dert seyli
 Mecnun deme ates-i cihansûz
 Mecnun deme zulmet içre bir nur
 Mecnun deme mülk-i aşka bir şah
 Mecnun deme bir fesâne-i şehr
 Mecnun felek-i vefa hilâli
 Mecnun şeh-i kışver-i melâmet
 Mecnun ser-i kûy-i gam fakiri
 Mecnun gözü yaşı çeşme çeşme
 Mecnuna anınlâ bin tefahür
 Mecnunda cemal-i Leyliye şevk
 Mecnunda hem arzû-yı Leyli
 Birbirine oldular beraber
 Od düştü karaâlu ihtiyare
 Germ oldu revac-i nale-i zar
 Bu gördü anı mukayyet oldu
 Derya-yı tehayyür eyledi cûş
 Döşendi yere misal-i saye
 Bir dem görevbilmedi nigârin
 Kim düştü ayağı ruhu gitti
 Leyliyi getürdüler özine. . .

1. Bana der ol enerji gül gibi alma
Benzim sararıp olduğu ol niteki ayva
Gitsen seher ardına senin şems ^{xxx} uyardı
Bir gice anıncın meh-i nev üstüne vardi
a) Bu iki parçanın başka başka şairlerin şiirlerinden alınmış olduğunu nasıl anlarsınız? b) Birinci parça 'cinas' teşkil eden kelimeler hangileridir?
c) Nasıl açıklarsınız? d) İkinci parçayı kendi dilinizle yazınız. e) İkinci parça açıklamayı gerektiren yerleri açıklayınız.

2. Gözleri ^hndir güzelim gözünü canıyla seven
Göze göster gözünü, gözden iraç olma igen
Ağlamaktan gözüne öyle ki kan oldu gözüm
Çiksa gözden göz ucundan ne aceb göze uyan
a) Bu parçanın, sizce, özelliği nereder? b) Parçada 'göz' kelimesiyle ilgili deyimleri bulup yazınız. c) Bu deyimlerden ikisini açıklayınız. d) Türkçe olduğunu halde bugün diliinizde kullanılmayan kelimelerin altını çiziniz. e) Bu parçanın veznini söyleyiniz.

3. Bir eşek var idi zaif ü nizâr
Gâh odunda vü gâh suda idi
Ol kadar çeker idi yükler ağır
a) Bu parça hangi şairindir? b) Nazım şekli nedir? c) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız. d) Başka şairlerin bu nazamı şekliyle yazdıklarından ~~i~~ki tanesinin adını ve konusunu söyleyiniz. e) Bu parçada Türkçe olmayan kelimelerin yerlerine Türkçelerini koyarak kendi dilinizle yazınız.

4.- Mest-i nâzîm kim büyütü böyle biparvâ seni
kim yetişti bu güne servden bâlâ seni
Ben dedikçe böyle kim kıldı Nedim'i natüvan
Gösterir engüst ile meclisteki mînâ seni?
a) Bu iki beyt alındıkları gazelin hangi beytleridir? b) Nereden anladınız?
c) İkinci beyti açıklayarak kendi dilinizle gazınız. d) Mest-i naz tamlamasını açıklayınız. e) Mest kelimesinin dilimizdeki türlü anımlarını yazınız ve bu anımların dilde kullanıldığı yerlere göre misaller bulup söyleyiniz.

5. Güzel tasvir ~~e~~ edersin hatt u hâl-i dilberi amma
Füsün u işveyegeldikte ey bihzâd neylersin?
behâyi-veş değilsin kabil-i feyz-i safâ ~~sen~~ de
Tekellüf ber-taraf, ey hâtır-ı nâşâd neylersin?
a) Birinci beyti açıklayınız. b) 'Neylersi?' kelimesine bu iki beytte kullanıldığı yerlere göre hangi anımları vermek, sizce, daha uygunlar? Niçin? c) İkinci beyti gazelin hangi beytidir? Bu beytin özel bir adı varsa nedir? Bunun anlamını da söyleyiniz. d) Parçadaki imlâsında belirtilmeyen özel adlar varsa bunları gösteriniz ve kılmlara ait olduğunu yazınız. e) Parçada Türkçe olmayan tamlamaları bulup bunları hangi dilde olduklarını yazınız.
Parçaların her bölümünü not degezi ~~ild~~dir.

Başarı dileklerimle

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-232 / 49

..(4) Sandım olmuş ceste bir fevvare-i âb-ı hayat

Böyle gösterdi band ol kadd-i müstesnâ seni

- a) Bu beyt kimin? b) Bu beyti gelecek yıl sizi bekleyen öğrencileri-nize, başka bir soruya meydan vermeden eksiksiz açıklayınız.

..(5) ^{ki} Kimdir ^{danın} zülfüne gönüller içinde

Kim sânelik eyler?

- a) Bu dizeler divan, halk ve Servet-i Fünun edebiyatlarından hangisine ait olabilir? b) Niçin? Sebeplerini açıklayınız?

..(6) Gül goncasısın, güsezi destar senindir

Gel ey gül-i ra'nâ

- a) Bu dizelerin alındığı nazım şeklini ve veznini söyleyiniz b) Bu dizelere dayanarak, ya da şiirin bütününe hatırlayarak, bu manzumenin hangi kafije üzerine kurulduğunu söyleyiniz.

..(7) Bir eşek var idi zaif ü nîzar

Yük elendiñ kati şikeste vü zar

xxx

Geydikleri aftab-ı temmuz

İçtikleri su'le-i cihansûz

- a) Bu beytler hangi şairlerin hangi eserlerinden alınmıştır? b) Konuları nelerdir?

..(8) a) (4) numaralı sorudaki beytlerin alındığı eserlerin nazım şekli nedir?

b) Bu nazım şekli hakkında bütün bildiklerinizi sıraya koyarak yazınız:

- i) Adları - Konuları - Türk ve İran şairlerinden bu nazım şekli ile eser yazmış olanlardan hatırladıklarınız -: Adları, yazarları, konuları. Bu nazım şekli için daha çok hangi vezinler kullanılmıştır? Bir iki tanesini söyleyiniz.

Her sözü iki hörümür ve ha hörümür degeri On numaralar.

Bazan dileklerimle

O, *Tanbay Mazy*

Mimar Sinan Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi 3. ve 4.
sınıflar için Nisan Devresi İmtihan Soruları

1. Humret ruh-i beyzâda şafaktan değil Emri

Ol mähin ucundan;

Hançerle hilâl urdu anın başını yardı,

Kan oldu yanağı.

2. Yendek bana der ol eneği gül gibi alma

Adım dile alma

Benzim sararup olduğu nite ki ayva

Hey neyleyim eyvâ

SORULAR:

- a) Bu parçalar hangi şairlerden alınmıştır?
- b) Bu iki parçanın nazım şeklini söyleyiniz.
- c) Parçaların vezinlerini bulunuz.
- ç) Bu nazım şekli hakkında bildiklerinizi yazınız.
- d) Her iki parçanın dili arasında fark varsa bu fark nereden geliyor?
- e) Her iki parça şairlerinin ne dediğini hepimizin anlayacağı şekilde açıklayınız.
- f) Parçalardaki Türkçe, Farsça ve Arapça kelimeleri ayrı ayrı yazınız.
- g) Bu kelimelerden hangileri, sözlükteki anlamlarından başka anlamda kullanılmışlardır? Bu anlamları yazınız.
- h) Parçalar hakkında ne düşünügüınızı söyleyiniz.
- i) Bu iki şair hakkında bilgi edinmek isterseniz ne yepardınız?

SORULARIN KARŞILIKLARINI VERİRKEN SIRAYI ATLAMAYINIZ XXXXXXXX

Başarı dileklerimle

7 Nisan 1988

Orhan Şâik Gökyay

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 05g - 232/51

Didem ruhını gözler, gözlen ruhını didem
Kiblem olalı kaşın, kaşın olalı Kiblem
Cennet gibidir rüyun, rüyun gibidir cennet

I. Adem doyamaz sana, sana doyamaz Adem

a) Bu beytlerin nazım şekli nedir? b) Kafiyeleri hangi şeyledir? c) Bildiğiniz başka gazeller göre bunda bir özellik buluyormusunuz? Buluyorsanız bu özellik nedir? d) Bu iki beytten hangisinin belli bir adı vardır? Bu ad nedir? e) Birinci beytteki benzetmeyi açıklayınız.

2. II. Bir gonceyi sevdim ki güller içinde
Bağlandı gönül zülfüne sunbüller içinde
~~xx~~ ~~gün~~ xxx

Cânanelik eyler
Divanelik eyler

Ey şuh-i kerim-piye, dil-i zâr senindir
Ey kân-i güher anda ne kim var senindir

Yok minnetin asla
Pinhan ü hüveydâ

a) Bu iki parça hangi şairlerindir? b) Herikisinin denazım şekli müstezat olduğuna göre aralarındaki fark nereden doğuyor? c) Bu iki parçanın dili arasında ayrıca bir fark buluyormusunuz? Buluyorsanız bu ayrılığı neye bağlıyorsunuz? d) Birinci parçadaki benzetmeleri bulunuz ve bu benzetmelerin nelere dayandırını açıklayınız. e) Müstezat hakkında bildiklerinizi yazınız.

3. III. Ol kadar çeker idi yükler ağır
Nice tû kalmamıştı et ve deri

Ki teninde tü komamıştı yağır
Yükler altında kana döndü deri

a) Bu parça, kimin, hangi eserinden alınmıştır? b) Bu beytlerin dili üzerinde, öğrencilerinizde açıklamak gereğini duyduğunuz neler var? İki örnekle bunları açıklayınız. c) Bu beytlerin alındığı nazım şeklinin adını söyleyiniz ve bunun özelliği hakkında kısaca bilgi veriniz. d) Bu nazım şekli ile yazılmış başka eserler biliyormusunuz? e) Adlarını ve konularını söyleyiniz.

4. IV. a) Hangi şairlere ait olduğunu, b) ve bunların nazım şekillerini bildiğiniz iki beyt yazınız. c) Bu beytlerin vezinlerini söyleyiniz ve bunları açıklayınız. d) Bu şairlerin edebiyatımızın hangi türüne ve devrine ait olduklarını söyleyiniz. e) Bu şairlerin hayatları ve eserleri hakkında bilgi edinmek için başvuracağınız üç kaynağın adını veriniz.

5. V. Üniversitede okuduğunuz dört yıl içinde a) Edebiyat derslerinden sizde kalan nedir? b) Tutacağınız meslek ne olursa olsun, bu derslerin ve ondan öğrendiklerinizin, bir aydın kişi olarak size bir katkısı olup olmayacağı, kendi kendinizle ve arkadaşlarınızla konuşur gibi hiç çekinmeden, kısasına paragraflar şeklinde yazınız. İlk dört sorunun her bölümünün not değeri ~~iki~~, son beşinci sorunun beşti. On'dur.

Başarı dileklerimle

TDV İSAM
Kütüphanesi Arşivi
No 05g-232/52

ESKİ TÜRK EDEBİYATI TARİHİ IV. SINIF

- 84042 Zeynep Yılmaz
84043 Banu Kaman
84044 Süreyya Özavar
84045 Aliye Yavuzaslan
84046 Özlen Tunalı
84048 Çiğdem İsmailoğlu
84049 Berna Gönenç
84050 Fatih Beyazıt
84051 Elif Çırak
84052 Nuray Savun
84053 Nurtaç Dinçel
84060 Mehtap Dırırlı
84061 Rüveyde Ayfer
84062 Ayşen Laçinel
84064 Aysın Kıyan
84065 Lale Çınar
84066 Nihal Şenel
84068 Fahrünnisa Bilecik
84072 Emine Sakızçı
84073 Nuh Sadık Çelik
84075 Ayşe Erden
84076 Candan Kara
84077 Yeşim Aktan
84078 Necmi Hasan
84082 Neslihan Şapas
84063 Ergün Çevik

- 861303 Çiğdem Paşarkaya
861304 Hanife Kıldık
861305 Şule Karaman
861306 Canan Kara
861307 Esra Serezli
861311 Derya Vural
861312 Cihan Türkmen
861313 Abdülkadir Gayretli
861314 Berrin Bozağaoğlu^g
861316 Berrin Anılmış
861317 Gülfide Budakçı
861318 Ayşe Şener
861319 Serap Işık
861322 Emel Karaman
861327 Fatma Güner
861331 Nihal Bulal
861332 Gülcen Aras
861333 Fehime Çibikci
861334 Ayşe Özen
861335 Ferda Birinci
861338 Bora Aydıztürk
861339 Ebru Menküler
861340 Huriye Kaya
861315 Mert Gelebi
861337 Sema Sezrek

- 84045 Aliye Yavuzaslan
84055 Arzu İrevül
84062 Ayşen Laçinel
84070 Mustafa Balçı
84081 Feride Sürel
85131 Birgül Akarsu
85132 Yıldız Cünnük
85133 Nesrin Şenol
85134 Nurgül Kaya
85135 Erdoğan Erdoğan
85136 Erol Atayık
85137 Fatma Efe
85138 Nilgün Önel
85139 Türkkan Kartal
85142 Ayşe İnan
85143 Gülcen Bozkurt
85144 Aysegül Avcı
85146 Ali Değirmenci
85147 Aydeniz Erdoğan
85150 Hülya Artan
85152 Refiye Kurt
85154 Dilek Pamukoğlu
85155 Ruhsar Afşin
85160 Yasemin Kalkan
85163 Serpil Demir
85164 Hatice Günaydın
85164 Gülcen Yılmaz
85167 Şecattin Tural
85170 Memnune Karakaya
85141 Çetin Koyuncu

FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
GENEL SINAV ÇİZELGESİ

DERS YILI: 1988/89
DONEM: GUZ
YARIYIL: . . . 5-6

PROGRAM : TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERS : 3.ESKİ TÜRK ED. TA. KİRALI NOTLAŞI SÖZADASI	D	ARA	GENEL	BUTUNLEME	BAŞARI	NOTU	NOTU %	NOTU %	NOTU %	TRAK. İYAZ.
				E	SINAV	SINAV	BÜTÜNLÜME	BAŞARI		
				V	YILICI	DONEMİ	DONEMİ	NOTU		
1 1 186305 CİĞDEM FAZAIKAYA	+ +	72 21.6 75 52,5 + +	74 174 YEMİS DİLİ							
1 2 186306 HANIFE KODIK	+ +	56 16.8 47 BÜT 53 40,6 57,0 GÜZ YEDİ								
1 3 186305 SÜALE KARAMAN	+ +	43 12,9 53 37,1 + +	150 150 ELLİ							
1 4 186306 CANAN KARA	+ +	55 16,5 54 37,5 + +	154 154 ELLİ DİLÇİ							
1 5 186307 ECRA GEREZLİ	+ +	78 23,4 99 69,3 + +	193 193 DÜLSEN UL							
1 6 186311 DERYA VURAL	+ +	49 14,7 45 36,7 79 55,3 70 YEMİS								
1 7 186312 CIHAN TURKMEN	+ +	55 16,5 42 BÜT 77 53,9 70 YEMİS								
1 8 186313 ABDULKADIR GAYRETLİ	+ +	27 - 30 BÜT 65 45,5 54 GÜZ DİLÇİ								
1 9 186314 BERRİN BOZAGAC	+ +	56 16,8 50 35 + +	152 152 ELLİ 116							
1 10 186315 H. MERT DELEPİ	+ +	20 6,6 02 BÜT GİMEDİ TEKKE AŞ								
1 11 186316 F. BERRİN ANILMIŞ	+ +	61 18,3 58 40,6 + +	159 159 ELLİ DİLÇİ							
1 12 186317 SÜLFİDE BUDAKCI	+ +	46 13,8 63 44,1 + +	158 158 ELLİ SELEZİ							
1 13 186318 AYŞE SENER	+ +	81 24,3 60 42 + +	166 166 ALTYAZI							
1 14 186319 GERAP İSİK	+ +	53 15,9 50 35 + +	151 151 ELLİ BİLGİ							
1 15 186320 EMEL KARAMAN	+ +	67 20,1 55 38,5 + +	159 159 ELLİ DİLÇİ							
1 16 186327 FATMA GÜNER	+ +	63 18,9 69 48,3 + +	162 162 ALTYAZI YEDİ							
1 17 186331 İNHAL BULAL	+ +	39 11,7 55 36,5 + +	150 150 ELLİ							
1 18 186332 GÜLCAN ARAZ	+ +	63 18,9 37 BÜT 93 65,1 84 SELEZİ DİLÇİ								
1 19 186333 FEHİME H. CİBIKOĞLU	+ +	78 23,4 91 63,7 + +	187 187 SELEZİ YEDİ							
20 186334 AYŞE ÖZEN	+ +	54 16,2 78 54,6 + +	171 171 YEMİS BİLGİ							
21 186335 FERDA BİRİNÇİ	+ +	58 17,4 84 58,8 + +	176 176 YEMİS ALTYAZI							
22 186337 SEMA SEZEK	+ +	42 12,6 11 BÜT 25 TEKKE AŞ								
23 186338 I. URAL AYOZTÜRK	+ +	53 15,9 72 59,4 + +	166 166 ALTYAZI ALTYAZI							
24 186339 EBRU MENKÜER	+ +	50 15 41 BÜT 65 45,5 61 ALTYAZI BİLGİ								
25 186340 HÜRIYE KAYA	+ +	43 12,9 37 BÜT 85 55,5 72 YEMİS 116								

Doretim Uvesi İmzası (Sinav Tarihi) (Teslim Tarihi) (Mevcut) (Basarılı) (Basarisız)
 Öğr.Gör.O.S. (Çölyay) 13.01.1989 08.02.1989 25 23 2

FEN-EDEBIYAT FAKULTESI
TÜRK DİLİ VE EDEBIYATI
ARA SINAV CİZELGESİ

DERS YILI.: 1988/89
DONEM.....: GUZ
YARIYIL...: 5-6

ID ERSİN ADI :	ID	E	I	A	R	A	SINAV	NOTLARI	E
IS.NÖİ NO	ADI VE SOYADI	M	1.	2.	3.	4.	5.	ORT.	%
1 186303	CIGDEM PAZARKAYA	60	84				72	21.6	
2 186304	HANIFE KIDIK	75	37				56	16.8	
3 186305	SULE KARAMAN	34	52				43	12.9	
4 186306	CANAN KARA	60	50				55	16.5	
5 186307	ESRA SEREZLI	90	65				78	23.4	
6 186311	DERYA VURAL	73	25				49	14.7	
7 186312	CIHAN TURKMEN	83	27				55	16.5	
8 186313	ABDULKADIR GAYRETLİ	10	43	/	-10-	-	27	-8-	
9 186314	BERRİN BOZAGAC	85	26				56	16.8	
10 186315	H. MERT CELEBI	30	47		-10-	-	20	-6-	
11 186316	F. BERRİN ANILMIS	58	64				61	18.3	
12 186317	GULFIDE BUDAKCI	63	29				46	13.8	
13 186318	AYSE SENER	69	12				81	24.3	
14 186319	SERAP ISIK	55	50				53	15.9	
15 186322	EMEL KARAMAN	G	64	70			67	20.1	
16 186327	FATMA GUNER	54	72				63	18.9	
17 186331	NIHAL BULAL	61	16				39	11.7	
18 186332	GULCAN ARAS	75	51				63	18.9	
19 186333	FEHIME H. CIBIKCI	75	81				78	23.4	
20 186334	AYSE OZEN	80	28				54	16.2	
21 186335	FERDA BIRINCI	65	50				58	17.4	
22 186337	SEMA SEZEK	55	29				42	12.6	
23 186338	I. BORA AYOZTURK	65	40				53	15.9	
24 186339	EBRU MENKUER	50	27	/	50	-	50	15	
25 186340	HURIYE KAYA	51	35				43	12.9	

İDGR. UYESİ: Öğr. Gör. O. FAİK GÖKYAY

IMZASI: ...*Nur*... TESLİM TARİHİ: